

Περιεχόμενα

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΚΑΪΡΟ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ
ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ	1
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	3
ΤΡΙΜΕΡΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΚΥΠΡΟΥ-	10
ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	11
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΝΕΑ	13
ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	15
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	16
ΕΜΠΟΡΙΟ	22
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	23
ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	25
ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	26
ΣΟΥΔΑΝ	27
ΠΡΟΣΕΧΕΙΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ	30
ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗ ΙΣΟΤΗΤΙΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ	31

Τα συναλλαγματικά αποθέματα στα \$45,12 δισ. το Σεπτέμβριο 2019

Σύμφωνα με προσωρινά στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας Αιγύπτου (CBE), στο τέλος Σεπτεμβρίου 2019 τα συναλλαγματικά διαθέσιμα της Αιγύπτου κατέγραψαν άνοδο της τάξεως των \$148 εκατ. και ανήλθαν σε \$45,12 δισ., έναντι \$44,97 δισ. τον Αύγουστο, \$44,92 δισ. τον Ιούλιο, \$44,35 δισ. τον Ιούνιο και \$44,27 δισ. το Μάιο 2019, αντίστοιχα. Το ως άνω αποτελεί νέο ιστορικά υψηλό επίπεδο για τα συναλλαγματικά αποθέματα της Αιγύπτου, τουλάχιστον στη σύγχρονη περίοδο. Θυμίζουμε ότι τα συναλλαγματικά αποθέματα της χώρας έχουν καταγράψει, σε ολόκληρη τη διάρκεια του 2018 διαδοχικά ιστορικά υψηλά επίπεδα, ανώτερα εκείνων των αρχών του 2011- σημείου καμψής για τη χώρα, επίπεδα στα οποία εξακολουθούν να κινούνται και στη μέχρι τώρα διάρκεια του 2019. Για λόγους σύγκρισης αναφέρουμε ότι τα συναλλαγματικά αποθέματα της Αιγύπτου το Σεπτέμβριο 2018 ανέρχονταν σε \$44,46 δισ.

Έλλειμμα \$102,5 εκατ. στο ισοζύγιο πληρωμών το οικονομικό έτος 2018/19

Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας Αιγύπτου (CBE), κατά το οικονομικό έτος 2018/19 το ισοζύγιο πληρωμών της Αιγύπτου παρουσίασε έλλειμμα ύψους \$102,5 εκατ., έναντι πλεονάσματος ύψους \$12,79 δισ. το έτος 2017/18. Το έλλειμμα εμφανίστηκε μάλιστα μετριασμένο έναντι εκείνου του πρώτου εξαμήνου του οικονομικού έτους (Ιουλ. 2018 – Δεκ. 2019, στα \$1,774 δισ.), λόγω του πλεονάσματος, ύψους πλησίον του \$1,7 δισ., που παρατηρήθηκε κατά το δεύτερο εξάμηνο (Ιαν. – Ιουν. 2019). Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών κατά το έτος 2018/19 επιδεινώθηκε κατά 37,4% σε ετήσια βάση, ανερχόμενο σε \$8,19 δισ., έναντι \$5,96 δισ. το προηγούμενο οικονομικό έτος (2017/18), κυρίως ως αποτέλεσμα της αύξησης του ελλείματος του εμπορικού ισοζυγίου κατά 2% στα \$38,03 δισ., και της μείωσης των μεταναστευτικών εμβασμάτων κατά 4,7% στα \$25,15 δισ. Κατά το οικονομικό έτος 2018/19 παρατηρήθηκε εξάλλου μείωση τόσο των καθαρών άμεσων ξένων επενδύσεων κατά 23,5% στα \$5,9 δισ., όσο και των καθαρών επενδύσεων χαρτοφυλακίου κατά 65% στα \$4,23 δισ. Σημαντικό στοιχείο αποτελεί ότι το έτος 2018/19 αυξήθηκαν σημαντικά οι εξαγωγές κατά 10,3% στα \$28,49 δισ., ενώ αυξήθηκαν επίσης, κατά 28,2%, τα έσοδα από τον τουρισμό στα \$12,57 δισ. Επιπλέον, για πρώτη φορά μετά το οικονομικό έτος 2012/13 καταγράφηκε μικρό πλεόνασμα στο ισοζύγιο πετρελαιοειδών, της τάξεως των \$8,1 εκατ.

Στα \$108,7 δισ. το εξωτερικό χρέος της Αιγύπτου στο τέλος Ιουνίου 2019

Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας Αιγύπτου (CBE), στο τέλος Ιουνίου 2019 (που συμπίπτει με το τέλος του οικονομικού έτους 2018/19) το εξωτερικό χρέος της Αιγύπτου αυξήθηκε κατά 17,3% σε ετήσια βάση και ανήλθε σε \$108,7 δισ., έναντι \$92,64 δισ. τον Ιούνιο 2018. Το αιγυπτιακό εξωτερικό χρέος εμφανίστηκε περαιτέρω αυξημένο κατά 2,3% και σε σύγκριση με εκείνο του τέλους Μαρτίου 2019 (\$106,22 δισ.). Κατά τα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας, το εξωτερικό δημόσιο χρέος είχε αυξηθεί ως το τέλος Ιουνίου 2019 σε \$57,2 δισ., ενώ το χρέος της Κεντρικής Τράπεζας είχε μειωθεί σε \$27,9 δισ. και εκείνο των εγχώριων τραπεζών είχε μειωθεί επίσης σε \$9,5 δισ. Επιπλέον, σύμφωνα με την ως άνω πηγή, το βραχυπρόθεσμο εξωτερικό χρέος ανερχόταν στο τέλος Ιουνίου στο επίπεδο των \$11,05 δισ., μειωμένο έναντι αυτού στο τέλος Μαρτίου 2019 που είχε ανέλθει σε \$12,4 δισ.

Επιμέλεια – Σύνταξη :
Α. Μακρανδρέου
Π. Γκάσιος

Σύμφωνα εξάλλου με σχετικές δηλώσεις του διοικητή της αιγυπτιακής Κεντρικής Τράπεζας κ. Amer στο πλαίσιο της ετήσιας διάσκεψης που διοργάνωσε στην Ουάσιγκτον το International Finance Institute (IFI), το 87% του συνολικού εξωτερικού χρέους της χώρας είναι μακροπρόθεσμοι χαρακτηριστήρα. Ο κ. Amer επισήμανε, επίσης, ότι ο βαθμός διείσδυσης των τραπεζικών υπηρεσιών στον αιγυπτιακό πληθυσμό παραμένει, ακόμη, εξαιρετικά χαμηλός εκτιμώμενος σε μόλις 32%.

Μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος τον Ιούλιο 2019

Σύμφωνα με πρόσφατα δημοσιευθέντα στοιχεία του αιγυπτιακού Υπουργείου Οικονομικών, κατά το μήνα Ιούλιο, πρώτο μήνα του τρέχοντος οικονομικού έτους (2019/20), το ύψος του δημοσιονομικού ελλείμματος εμφανίστηκε μειωμένο σε EGP39,172 δισ., έναντι EGP51,514 δισ. τον Ιούλιο 2018. Κατά το Υπουργείο, η μείωση του ελλείμματος τον Ιούλιο αντιστοιχεί σε ποσοστό 0,6% του ΑΕΠ. Τα κρατικά έσοδα αυξήθηκαν κατά 18,6% σε EGP46,3 δισ., ενώ οι δαπάνες αντιθέτως μειώθηκαν κατά 5,7% σε EGP85,2 δισ. Τα φορολογικά έσοδα αυξήθηκαν εξάλλου κατά 9,7%, ανερχόμενα σε EGP38,6 δισ., ενώ τα μη φορολογικά έσοδα αυξήθηκαν επίσης κατά EGP3,9 δισ., φθάνοντας στο επίπεδο των EGP7,7 δισ.

Στα χαμηλότερα επίπεδα της τελευταίας επταετίας ο πληθωρισμός το Σεπτέμβριο

Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε στις αρχές Οκτωβρίου η αιγυπτιακή Κεντρική Τράπεζα (CBE), ο δείκτης πληθωρισμού σημείωσε και το Σεπτέμβριο 2019 –για τέταρτο συνεχόμενο μήνα- περαιτέρω αξιόλογη πτώση, κατά περίπου τρεις ακόμη ποσοστιαίες μονάδες έναντι του Αυγούστου, στο επίπεδο του 4,77% σε ετήσια βάση, έναντι 7,45% τον Αύγουστο, φθάνοντας το χαμηλότερο επίπεδο του των τελευταίων περίπου 7 ετών. Προηγούμενος στη διάρκεια του τρέχοντος έτους, ο δείκτης πληθωρισμού είχε ανέλθει σε 8,66%, τον Ιούλιο, 9,38% τον Ιούνιο και 14,09% το Μάιο, αντίστοιχα. Ο δομικός πληθωρισμός κατέγραψε εξάλλου το Σεπτέμβριο 2019 περαιτέρω σημαντική υποχώρηση, περιορισθείς στο επίπεδο του 2,6% σε ετήσια βάση, έναντι 4,91% τον Αύγουστο, 5,9% τον Ιούλιο, 6,4% τον Ιούνιο και 7,83% το Μάιο. Σημειώνεται ότι το Σεπτέμβριο 2018, ο δείκτης πληθωρισμού στην Αίγυπτο είχε ανέλθει σε 15,97% σε ετήσια βάση.

Τροποποιήσεις στα σχετικά βάρη των παραμέτρων του δείκτη πληθωρισμού

Στο τέλος Οκτωβρίου, η αιγυπτιακή στατιστική υπηρεσία (CAPMAS) ανακοίνωσε τροποποιήσεις στα σχετικά βάρη των κατηγοριών αγαθών και υπηρεσιών που μετρούν τον πληθωρισμό στη χώρα. Πιο συγκεκριμένα, το σχετικό βάρος της κατηγορίας τροφίμων & ποτών μειώθηκε σε 35,87% από 44,2% προηγούμενως, εκείνο των υπηρεσιών υγείας αυξήθηκε σε 9% από 5,87%, ενώ αυτό του καπνού & των αλκοολούχων ποτών αυξήθηκε επίσης σε 4,63% από 2,45%. Επιπλέον, το σχετικό βάρος των υπηρεσιών μεταφορών ορίστηκε σε 1,48%, ενώ εκείνο των υπηρεσιών εκπαίδευσης αυξήθηκε σε 4,4% από 3,51% και αυτό του συνδυασμένου κόστους στέγασης, ύδρευσης, προμήθειας καυσίμων & φυσικού αερίου αυξήθηκε σε 18,05% από

17,69%. Τέλος, το σχετικό βάρος των λοιπών κατηγοριών αγαθών & υπηρεσιών τροποποιήθηκε σε 4,5% έναντι 3,43% προηγούμενως.

Στο 5,6% ο ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης το 1^ο τρίμηνο έτους 2019/20

Σύμφωνα με δηλώσεις της Υπουργού Προγραμματισμού και ΕΙ Saeed στο τέλος Οκτωβρίου, ο ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης κατά το πρώτο τρίμηνο του τρέχοντος οικονομικού έτους (Ιουλ. – Σεπ. 2019) ανήλθε σε 5,6%, έναντι ρυθμού 5,3% κατά το αντίστοιχο τρίμηνο του οικονομικού έτους 2018/19. Ως σημαντικότερους κλάδους που «οδηγούν» την οικονομική ανάπτυξη της Αιγύπτου κατά το πρώτο τρίμηνο του τρέχοντος οικονομικού έτους, συνεισφέροντας κατά περίπου 56% στη μεγέθυνση του ΑΕΠ, η και ΕΙ Saeed ανέφερε το λιανεμπόριο, τη γεωργία, τη μεταποίηση, την αγορά ακινήτων και τις τηλεπικοινωνίες. Ως κλάδους που παρουσίασαν τους υψηλότερους ρυθμούς μεγέθυνσης στη διάρκεια του πρώτου τριμήνου του έτους 2019/20, η Υπουργός ανέφερε εξάλλου τον τουρισμό, τις κατασκευές, τη μεταποίηση και την ενέργεια. Η και ΕΙ Saeed ανέφερε επίσης ότι οι μη πετρελαϊκές εξαγωγές της χώρας αυξήθηκαν κατά 5%, ενώ οι μη πετρελαϊκές εισαγωγές της μειώθηκαν κατά 13% κατά το πρώτο τρίμηνο του τρέχοντος οικονομικού έτους. Σημειώνεται ότι η αιγυπτιακή κυβέρνηση στοχεύει σε ρυθμό ανάπτυξης της τάξεως του 6% κατά το τρέχον οικονομικό έτος, ενώ το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) εκτιμά ότι το αιγυπτιακό ΑΕΠ θα μεγεθυνθεί κατά 5,9% στη διάρκεια του έτους 2019/20.

Η αιγυπτιακή κυβέρνηση επιλέγει συμβούλους για έκδοση διεθνών ομολόγων

Στο τέλος Οκτωβρίου, ο οικονομικός Τύπος ανέφερε πως η αιγυπτιακή κυβέρνηση επέλεξε πέντε διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ως χρηματοοικονομικούς συμβούλους για την προετοιμασία της έκδοσης κρατικών ομολόγων σε δολάρια, τα οποία θα διατεθούν στο Χρηματιστήριο του Λουξεμβούργου. Συγκεκριμένα, το Υπουργείο Οικονομικών ανέφερε τις διεθνείς επενδυτικές τράπεζες Citibank, JP Morgan, BNP Paribas, Natixis και Standard Chartered. Επιπλέον, η αιγυπτιακή κυβέρνηση επέλεξε τους οίκους Al Tamimi & Company και Dechert ως τοπικό και διεθνή νομικό σύμβουλο για την ως άνω έκδοση ομολόγων, αντίστοιχα. Σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση του Υπουργείου Οικονομικών, η έκδοση των ομολόγων σε δολάρια θα πραγματοποιηθεί κάποια στιγμή στη διάρκεια του τρέχοντος οικονομικού έτους, χωρίς να διευκρινιστεί ωστόσο ο ακριβής χρόνος που αυτή θα λάβει χώρα και η αξία αυτής. Όπως ανέφερε στο τέλος Οκτωβρίου ο οικονομικός Τύπος, οι αποδόσεις των τριακονταετούς διάρκειας αιγυπτιακών ομολόγων σε δολάρια έχουν μειωθεί σημαντικά τον Οκτώβριο, κυρίως εξαιτίας της τάσης των επενδυτών να περιορίσουν τα αποθέματά τους αιγυπτιακών ομολόγων που έχουν προμηθευτεί από τη δευτερογενή αγορά, με σκοπό να απορροφήσουν τα νέα ομόλογα που θα διατεθούν στο πλαίσιο μίας ενδεχόμενης επικείμενης

έκδοσης.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Επαφές Αιγυπτίου Προέδρου με επιχειρηματικό κόσμο των ΗΠΑ

Όπως ανέφερε ο εγχώριος οικονομικός Τύπος, στο περιθώριο της πρόσφατης επίσκεψης του Προέδρου της Αιγύπτου, κ. Al Sisi, στη Ν. Υόρκη, όπου συμμετείχε στις εργασίες της 74^{ης} συνόδου της γενικής συνέλευσης των ΗΕ, ο Αιγύπτιος Πρόεδρος είχε την ευκαιρία να συναντηθεί με τους υψηλόβαθμους εκπροσώπους περίπου 50 κορυφαίων αμερικανικών επιχειρηματικών ομίλων, προερχόμενων κυρίως από τους κλάδους ενέργειας, υγείας, τεχνολογίας πληροφορικής και μεταφορών (με έμφαση στις «έξυπνες» μεταφορές). Οι εν λόγω συναντήσεις πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο δύο εκδηλώσεων που διοργάνωσαν αφ' ενός το Business Council for International Understanding και αφ' ετέρου το US Chamber of Commerce, σε συνεργασία με το διμερές επιχειρηματικό συμβούλιο ΗΠΑ-Αιγύπτου. Σύμφωνα με τα σχετικά δημοσιεύματα, ο Πρόεδρος Al Sisi εστίασε κατά τις παρουσιάσεις του στις επενδυτικές ευκαιρίες που υπάρχουν στην Αίγυπτο, στα μεγάλα υπό εξέλιξη αναπτυξιακά έργα, στις οικονομικές μεταρρυθμίσεις και στις προσπάθειες που έχει καταβάλει η κυβέρνησή του για τη διαμόρφωση ενός φιλικού επενδυτικού περιβάλλοντος για τους εγχώριους και τους ξένους επενδυτές. Επιπλέον, τόνισε τις φιλόδοξες στρατηγικές της αιγυπτιακής κυβέρνησης που στοχεύουν στην ανάδειξη της χώρας σε περιφερειακό ενεργειακό κόμβο και σε περιφερειακό κέντρο για τον ψηφιακό μετασχηματισμό και την ψηφιακή οικονομία, προσκαλώντας τη συμμετοχή αμερικανικών επιχειρήσεων στην αναπτυξιακή διαδικασία που λαμβάνει χώρα στην Αίγυπτο.

Ο οίκος Moody's αναμένει οικονομική μεγέθυνση 5,8% το 2020 στην Αίγυπτο

Σύμφωνα με πρόσφατη εκτίμηση του διεθνούς οίκου αξιολόγησης Moody's, η οποία δημοσιεύθηκε μετά την απόφαση της Κεντρικής Τράπεζας Αιγύπτου (CBE) να περικόψει περαιτέρω τα επιτόκια κατά 100 μονάδες βάσης στις 26/9, ο ρυθμός μεγέθυνσης της αιγυπτιακής οικονομίας αναμένεται να ανέλθει σε 5,6% το 2019 και σε 5,8% το 2020. Κατά τον οίκο Moody's, η οικονομική ανάπτυξη στην Αίγυπτο πρόκειται να υποστηριχθεί τόσο από το χαμηλό επίπεδο των επιτοκίων -που θα ενθαρρύνει τις κεφαλαιακές δαπάνες των επιχειρήσεων σε επενδυτικά έργα, αλλά και τις καταναλωτικές δαπάνες του πληθυσμού- όσο και από το σχετικά χαμηλό και φθίνον επίπεδο του πληθωρισμού. Κατά την εκτίμηση του οίκου Moody's, η αιγυπτιακή Κεντρική Τράπεζα αναμένεται να συνεχίσει στη διάρκεια του 2020 την πολιτική της μείωσης των επιτοκίων αναφοράς. Η Moody's αναμένει εξάλλου αύξηση των τραπεζικών χορηγήσεων κατά περισσότερο από 15% το 2020, δεδομένης και της πτωτικής τάσης που παρουσιάζει η αναλογία μη εξυπηρετούμενων προς συνολικά δάνεια, η οποία έπεσε τον περασμένο Μάρτιο στο επίπεδο του 4,1%.

Στα €8,7 δισ. οι επενδύσεις της ΕΤΕπ στην Αίγυπτο

Σύμφωνα με δηλώσεις του αντιπροέδρου της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) κ. Scannapieco, στο πλαίσιο επενδυτικού συνεδρίου για τις μεσογειακές χώρες που οργάνωσε η Τράπεζα στη Βηρυτό στις 30/9, το συνολικό ύψος του επενδυτικού χαρτοφυλακίου της ΕΤΕπ στην Αίγυπτο ανέρχεται σε €8,7 δισ. και είναι κατανεμημένο μεταξύ 95 projects. Κατά τον κ. Scannapieco, η ΕΤΕπ προτίθεται κατά το προσεχές διάστημα να ενισχύσει τη συνεργασία της με την Αίγυπτο, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, καθώς και στη δημιουργία υποδομών, στην ενίσχυση του ιδιωτικού τομέα και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, με στόχο την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς. Σύμφωνα με τον αντιπρόεδρο της ΕΤΕπ, το χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας στην Αίγυπτο έχει επικεντρώσει τις χρηματοδοτήσεις του σε έργα των κλάδων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ύδρευσης και αποχέτευσης, μεταφορών και ενίσχυσης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Στο εν λόγω συνέδριο ήταν παρούσα η Αιγύπτια Υπουργός Επενδύσεων & Διεθνούς Συνεργασίας κα Nasr, η οποία εξέφρασε τη βούληση της αιγυπτιακής κυβέρνησης να συνεχίσει τις προσπάθειές της στην κατεύθυνση της υποστήριξης των συνεργασιών μεταξύ βορρά και νότου με σκοπό την επίτευξη οικονομικής ανάπτυξης σε περιφερειακό επίπεδο μεσογειακών χωρών, καθώς και όλων των πρωτοβουλιών που προάγουν τη συνεργασία μεταξύ των χωρών της μεσογειακής λεκάνης.

Αίγυπτος: σε αδιέξοδο οι διαπραγματεύσεις για το μεγάλο αιθιοπικό φράγμα

Όπως ανέφεραν δημοσιογραφικές πηγές στις αρχές Οκτωβρίου, μετά το πέρας των τριμερών τεχνικών συνομιλιών μεταξύ των Υπουργών Υδάτινων Πόρων της Αιγύπτου, της Αιθιοπίας και του Σουδάν, που έλαβαν χώρα στο Χαρτούμ και ολοκληρώθηκαν στις 3/10, η αιγυπτιακή κυβέρνηση έκρινε ότι «οι τριμερείς συνομιλίες αναφορικά με τον τρόπο λειτουργίας του μεγάλου αιθιοπικού υδροηλεκτρικού φράγματος, προϋπολογισμού \$4 δισ., έχουν οδηγηθεί σε αδιέξοδο εξαιτίας της άκαμπτης στάσης της αιθιοπικής πλευράς», ενώ παράλληλα κάλεσε σε διεθνή διαμεσολάβηση, «προκειμένου να βοηθηθεί η εύρεση δίκαιης και ισορροπημένης συμφωνίας μεταξύ των τριών μερών». Όπως ανέφεραν τα σχετικά δημοσιεύματα, η αιγυπτιακή κυβέρνηση δεν κατονόμασε συγκεκριμένο διεθνή παράγοντα που καλείται να διαμεσολαβήσει, πλην όμως η αιγυπτιακή Προεδρία φέρεται να προσκάλεσε τις ΗΠΑ να διαδραματίσουν ενεργό ρόλο προς επίλυση των υφιστάμενων διαφορών. Σημειώνεται ότι η αιθιοπική πλευρά δεν αρέσκεται στην εναλλακτική της διεθνούς διαμεσολάβησης προς εξεύρεση λύσης στο ζήτημα της πλήρωσης του φράγματος και των επιπτώσεων της λειτουργίας του επί του τρέχοντος σχήματος κατανομής των υδάτων του Νείλου μεταξύ της Αιγύπτου, της Αιθιοπίας και του Σουδάν.

Ιστοσελίδα για καταγραφή των ξένων επενδύσεων εγκαινίασε ο GAFI

Όπως ανακοινώθηκε επίσημα από το Υπουργείο Επενδύσεων & Διεθνούς Συνεργασίας, η αιγυπτιακή Γενική Αρχή Επενδύσεων & Ελευθέρων Ζωνών (GAFI) εγκαινίασε νέα ιστοσελίδα (στη διεύθυνση <https://www.gafi.gov.eg/English/eServices/Pages/FDI.aspx>), στην οποία προσκάλεσε τόσο τις ιδιωτικές όσο και τις κρατικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη χώρα να καταγράψουν –σε τριμηνιαία βάση- τα στοιχεία των ξένων συμμετοχών στα κεφάλαιά τους, καθώς και κάθε μορφής άμεση ή έμμεση επένδυση που έχουν πραγματοποιήσει στην Αίγυπτο. Σύμφωνα με το Υπουργείο, η εν λόγω καταγραφή θα διενεργηθεί για στατιστικούς αλλά και ελεγκτικούς σκοπούς.

Σε ελαφρά άνοδο το Σεπτέμβριο ο ιδιωτικός, μη πετρελαϊκός τομέας της οικονομίας

Σύμφωνα με το δείκτη υπευθύνων προμηθειών στον κλάδο μεταποίησης (PMI) για την Αίγυπτο που δημοσιεύει σε τακτική, μηνιαία βάση το τμήμα οικονομικής ανάλυσης της εμιρατινής τράπεζας Emirates NBD, η δραστηριότητα του ιδιωτικού, μη πετρελαϊκού τομέα της αιγυπτιακής οικονομίας, μετά την πτώση που είχε σημειώσει τον Αύγουστο στις 49,4 μονάδες, το Σεπτέμβριο κινήθηκε ελαφρώς άνοδικά στις 49,5 μονάδες, παραμένοντας πάντως σε επίπεδο κάτω των 50 μονάδων που διαχωρίζουν την ανάπτυξη από την ύφεση. Σημειώνεται ότι τον Ιούλιο ο δείκτης είχε ανέλθει στις 50,3 μονάδες. Το Σεπτέμβριο, σύμφωνα με την τράπεζα, το επίπεδο των βιομηχανικών παραγγελιών για εξαγωγές αυξήθηκε για τρίτη συνεχόμενη φορά σε διάστημα τριών μηνών, ενώ άνοδο κατέγραψαν επίσης τα κόστη των εισροών της βιομηχανίας. Μειώσεις ωστόσο εμφάνισαν τα επίπεδα της βιομηχανικής παραγωγής και της εγχώριας ζήτησης. Το Σεπτέμβριο αυξήθηκε η απασχόληση, ανεβαίνοντας στο υψηλότερο επίπεδο της των τελευταίων 13 μηνών. Το επίπεδο αισιοδοξίας του επιχειρηματικού κόσμου αναφορικά με τις μελλοντικές προοπτικές μεγέθυνσης πλησίασε το Σεπτέμβριο στο κατώτατο σημείο του από τον Οκτώβριο 2016.

Η κυβέρνηση μειώνει τις τιμές διάθεσης των καυσίμων για πρώτη φορά από το 2016

Σύμφωνα με ανακοίνωση του υπουργικού συμβουλίου στις αρχές Οκτωβρίου, η αιγυπτιακή κυβέρνηση αναθεώρησε προς τα κάτω τις εγχώριες τιμές διάθεσης των καυσίμων όλων των κατηγοριών κατά 25 πιάστρες ανά λίτρο, εξαιτίας των ελαφρά χαμηλότερων –έναντι των προβλεφθέντων στον κρατικό προϋπολογισμό τρέχοντος οικονομικού έτους- μέσων επιπέδων των διεθνών τιμών του αργού πετρελαίου, αλλά και του ανατιμημένου εγχώριου νομίσματος. Η αρμόδια τεχνική επιτροπή που ασχολείται με τις τιμές των καυσίμων στο πλαίσιο του μηχανισμού αυτόματης τιμολόγησης και αναπροσαρμογής των τιμών των καυσίμων στην εσωτερική αγορά, μείωσε την τιμή της βενζίνης 95 οκτανίων σε EGP8,75 από EGP9 ανά λίτρο, την τιμή της βενζίνης 92 οκτανίων σε EGP7,75 από EGP8 ανά λίτρο και την τιμή της βενζίνης 80 οκτανίων σε EGP6,5 από EGP6,75 ανά λίτρο. Επιπλέον, μείωσε την τιμή του μαζούτ για βιομηχανικές

χρήσεις. Οι νέες τιμές ίσχυσαν από τις 4/10, ενώ αναμένεται να αναθεωρηθούν στο τέλος Δεκεμβρίου, εν όψει του πρώτου τριμήνου του 2020.

Κριτική για την οικονομία ασκήθηκε στην κυβέρνηση από το κοινοβούλιο

Στις 8/10, σε συζήτηση που διεξήχθη στο αιγυπτιακό κοινοβούλιο, ασκήθηκε έντονη κριτική από αρκετά μέλη αυτού προς την κυβέρνηση, αναφορικά με την οικονομική της πολιτική και κυρίως τη συνεχιζόμενη πολιτική λιτότητας, με κεντρικό επιχείρημα ότι αυτή έχει οδηγήσει μεγάλο τμήμα του αιγυπτιακού πληθυσμού στη φτώχεια και την εξαθλίωση. Υπεραμυνόμενος της οικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης, ο Π/Θ κ. Madbouly ανακεφαλαίωσε τα επιτεύγματα της κυβέρνησής του, από τον Ιούνιο 2018 έως σήμερα, ενώ ταυτόχρονα προέβη σε σύγκριση των οικονομικών συνθηκών που επικρατούσαν στη χώρα κατά το δεύτερο ήμισυ του 2014, οπότε ο Πρόεδρος κ. Al Sisi ανέλαβε τη διακυβέρνηση της χώρας, με εκείνες που επικρατούν σήμερα, στο τελευταίο εξάμηνο του 2019. Ο Αιγύπτιος Π/Θ έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στα μέτρα που έλαβε η κυβέρνηση προκειμένου να περιορίσει τις αρνητικές επιπτώσεις των οικονομικών μεταρρυθμίσεων επί των ασθενέστερων οικονομικά πληθυσμιακών ομάδων, αλλά και επί του γενικού πληθυσμού, αναφερόμενος ειδικότερα στην αύξηση των κονδυλίων για επιδόματα σίτισης στους πολίτες που τα χρειάζονται, από το επίπεδο των EGP35 δις. το 2014 σε αυτό των EGP89 δις. το 2019.

Κοινοβουλευτική επιτροπή ψηφίζει τη νέα εργατική νομοθεσία

Σύμφωνα με δημοσιεύματα του εγχώριου Τύπου, έπειτα από 2 χρόνια εντατικού εθνικού διαλόγου –με αρκετές και πολλές φορές έντονες διαφωνίες- επί των σκοπούμενων διατάξεών της, η αρμόδια για την απασχόληση κοινοβουλευτική επιτροπή ψήφισε στις 8/10 τη νέα εργατική νομοθεσία της χώρας. Σύμφωνα με τον πρόεδρο της εν λόγω επιτροπής, κ. El-Maraghi, «ο νέος εργατικός νόμος θα βοηθήσει τους επενδυτές να ξεπεράσουν πολλά από τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν σήμερα όσον αφορά τα ζητήματα απασχόλησης, ενώ ταυτόχρονα θα συμβάλει στην καταπολέμηση της ανεργίας στην Αίγυπτο». Ο κ. El-Maraghi επισήμανε επίσης ότι «η νέα εργατική νομοθεσία θα έχει ιδιαίτερα θετικό αντίκτυπο στον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας, ο οποίος και απασχολεί το μεγαλύτερο μέρος του εργατικού δυναμικού της χώρας». Σύμφωνα με τον κ. El-Maraghi, «κατά το μακρό διάστημα προετοιμασίας, επιθυμούσαμε να διασφαλίσουμε ότι ο νέος νόμος θα παρέχει κίνητρα και εγγυήσεις σε εκατομμύρια απασχολούμενους ανά την Αίγυπτο», ενώ «η εγκριθείσα νέα νομοθεσία αναμένεται να προωθηθεί στην ολομέλεια προς ψήφιση, το συντομότερο δυνατόν».

Η Αίγυπτος βελτιώνει ελάχιστα την κατάταξή της στην παγκόσμια ανταγωνιστικότητα

Στην πρόσφατα δημοσιευθείσα έκθεση Παγκόσμιας Οικονομικής Ανταγωνιστικότητας του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ για το 2019 (“World Economic Forum’s 2019 Global Competitiveness Index”), η Αίγυπτος βελτίωσε κατά μόλις μία θέση την κατάταξή της μεταξύ 141 χωρών, καταλαμβάνοντας την 93^η, έναντι της 94^{ης} που είχε καταλάβει προηγουμένως. Αρκετές παράμετροι που καθορίζουν την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας, όπως το θεσμικό περιβάλλον, οι υποδομές, η αγορά εργασίας, το χρηματοοικονομικό σύστημα, ο επιχειρηματικός δυναμισμός και οι τάσεις καινοτομίας, βαθμολογήθηκαν φέτος υψηλότερα από ότι νωρίτερα. Επίσης, βελτιώθηκαν οι επιμέρους δείκτες της πολυπλοκότητας του νομικού συστήματος και της διαφθοράς, του βαθμού ανταπόκρισης του κράτους στις μεταβολές των οικονομικών συνθηκών, της ικανότητας χάραξης μακροπρόθεσμης οικονομικής στρατηγικής, της επάρκειας του θεσμικού πλαισίου στον κλάδο της ενέργειας, αλλά και της χρηματοδότησης μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του ρυθμού μεγέθυνσης καινοτόμων επιχειρήσεων. Αντιθέτως, η Αίγυπτος δεν φαίνεται να πέτυχε ικανοποιητικές επιδόσεις στους δείκτες μακροοικονομικής σταθερότητας, στο βαθμό διείσδυσης της τεχνολογίας επικοινωνιών και πληροφορικής στην οικονομία, στο κόστος για τη σύσταση και εκκίνηση επιχείρησης, καθώς και στο βαθμό ευκολίας πρόσβασης στην αιγυπτιακή αγορά.

Την κορυφή της παγκόσμιας κατάταξης ανταγωνιστικότητας του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ κατέλαβε φέτος η Σιγκαπούρη, ακολουθούμενη από τις ΗΠΑ, το Χονγκ Κονγκ και την Ολλανδία, ενώ η χώρα μας κατέλαβε την 59^η θέση.

Το ΔΝΤ και η Παγκόσμια Τράπεζα επαινούν τις αιγυπτιακές μεταρρυθμίσεις, με επιφυλάξεις

Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) δημοσίευσε στις 11/10 την πέμπτη και τελευταία του αξιολόγηση για το πρόγραμμα οικονομικών μεταρρυθμίσεων που υλοποιεί η αιγυπτιακή κυβέρνηση, η οποία είχε ολοκληρωθεί τον περασμένο Ιούλιο, προτού εκταμιευθεί η έκτη και τελική δόση της τριετούς χρηματοδοτικής διευκόλυνσης του Ταμείου προς την Αίγυπτο, συνολικού ύψους \$12 δισ. Στην αξιολόγησή του, το ΔΝΤ επισημαίνει την ικανοποιητική πορεία των μεταρρυθμίσεων και τη συνακόλουθη βελτίωση των δημοσιονομικών και μακροοικονομικών μεγεθών της χώρας, ιδιαίτερα από το 2016 και μετά, μην παραλείποντας να επισημάνει ωστόσο ότι η πρόοδος των μεταρρυθμίσεων υπήρξε ανισομερής μεταξύ των διαφόρων κλάδων της οικονομίας. Το ΔΝΤ προσδιόρισε μάλιστα ορισμένες μεταρρυθμίσεις οι οποίες είτε καθυστέρησαν ή δεν υλοποιήθηκαν, κυρίως όσον αφορά το σύστημα διάθεσης βιομηχανικών γαιών, τις ιδιωτικοποιήσεις κρατικών εταιρειών δια της εισαγωγής τους στο Χρηματιστήριο, το νέο μηχανισμό προσδιορισμού των τιμών των καυσίμων, την ψήφιση των εκτελεστικών κανονισμών για τη νέα νομοθεσία περί κρατικών προμηθειών. Το ΔΝΤ προβλέπει ρυθμό ανάπτυξης στο 5,9% και πληθωρισμό 9,6% κατά το τρέχον οικονομικό έτος (2019/20).

Επιπλέον, η Παγκόσμια Τράπεζα, στο πλαίσιο της πλέον πρόσφατης αναθεώρησης των εκτιμήσεών της για τη διεθνή οικονομία, διατήρησε τις προβλέψεις της όσον αφορά την Αίγυπτο, για ρυθμό ανάπτυξης της τάξεως του 5,8% κατά το τρέχον οικονομικό έτος και του 6% το επόμενο (2020/21). Η Παγκόσμια Τράπεζα επισήμανε ότι η Αίγυπτος συνεχίζει να προηγείται μεταξύ των χωρών της ευρύτερης περιοχής Μ. Ανατολής & Β. Αφρικής όσον αφορά την ανάπτυξη, ενώ υπογράμμισε ότι οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στην οικονομία θα πρέπει να συνεχιστούν, με παράλληλη αύξηση της συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα στην οικονομία. Η Παγκόσμια Τράπεζα καταγράφει, ως «μελανά» σημεία στο γενικότερα θετικό τοπίο της αιγυπτιακής οικονομικής ανάπτυξης, τη σχετικά «αναιμική» μεγέθυνση των μη πετρελαϊκών εξαγωγών, τα χαμηλά επίπεδα εισροών άμεσων ξένων επενδύσεων, καθώς και το μη επαρκές ύψος των φορολογικών εσόδων στο πλαίσιο του κρατικού προϋπολογισμού.

Διοργάνωση 2^{ης} Εβδομάδας Υδάτινων Πόρων στο Κάιρο (Κάιρο, 20-24/10/2019)

Κατά το διάστημα 20-24 Οκτωβρίου διοργανώθηκε στο νέο διεθνές συνεδριακό κέντρο Καΐρου (Al-Manara International Conferences Center) η δεύτερη Εβδομάδα Υδάτινων Πόρων (“2nd Cairo Water Week”), υπό την αιγίδα της αιγυπτιακής Προεδρίας. Την Εβδομάδα διοργάνωσε το αιγυπτιακό Υπουργείο Υδάτινων Πόρων και Άρδευσης, με τη συνεργασία εθνικών, περιφερειακών και διεθνών εταιρών και δωρητών, μεταξύ των οποίων η Ε.Ε., η οποία δραστηριοποιείται έντονα στην Αίγυπτο, έχοντας μέχρι τώρα παράσχει τόσο τεχνική υποστήριξη, όσο και αναπτυξιακή βοήθεια σε επενδυτικά σχέδια που αφορούν τη διαχείριση των υδάτινων πόρων και των υγρών λυμάτων.

Ο θεματικός τίτλος της εν λόγω εκδήλωσης ήταν “Responding to Water Scarcity” και σε αυτήν μετείχαν συνολικά περίπου 500 εκπρόσωποι οργανισμών και φορέων που ασχολούνται με ζητήματα διαχείρισης υδάτινων πόρων από ολόκληρο τον κόσμο. Η «Εβδομάδα» περιέλαβε πέντε θεματικές ενότητες, αφιερωμένες μεταξύ άλλων στην αντιμετώπιση και ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, την εκπλήρωση των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης υπό συνθήκες λειψυδρίας, όπως επίσης τη χρήση καινοτόμων μεθόδων αξιοποίησης υδάτινων πόρων, ενώ παράλληλα, περιέλαβε 40 συνεδρίες τεχνικού περιεχομένου. Τα εγκαίνια της εκδήλωσης πραγματοποιήσε ο Αιγύπτιος Π/Θ κ. Madbouly, ο οποίος αναφέρθηκε κατά την εναρκτήρια ομιλία του, μεταξύ άλλων, στα μεγάλα προβλήματα που δημιουργεί στην Αίγυπτο η κατασκευή του μεγάλου αιθιοπικού φράγματος, τονίζοντας την αδιάλλακτη -όπως τη χαρακτήρισε- στάση που τηρεί η κυβέρνηση της Αντίς Αμπέμπα.

Σημειώνεται ότι το διήμερο 20-21 Οκτωβρίου, η εδώ Διπλ. Αντιπροσωπεία της Ε.Ε., σε συνεργασία με την Ένωση για τη Μεσόγειο (UfM) διοργάνωσαν, στο πλαίσιο της «Εβδομάδας», εξειδικευμένο συνέδριο με τίτλο “EU-Egypt-UfM Water Governance & Investment Forum”, στοχεύοντας στην ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ όλων των φορέων που εμπλέκονται σε έργα διαχείρισης υδάτινων πόρων στην Αίγυπτο, καθώς επίσης της συνεργασίας αυτών με το αιγυπτιακό Υπουργείο Υδάτινων Πόρων & Άρδευσης, όπως επίσης με την Ε.Ε. και την Ένωση για τη Μεσόγειο. Αξίζει να σημειωθεί ότι στο εν λόγω συνέδριο συμμετείχαν, με κεντρικό μάλιστα ρόλο ως ομιλητές και μέλη των διαφόρων θεματικών πάνελ, τέσσερις Έλληνες εμπειρογνώμονες του κλάδου υδάτων, οι οποίοι δραστηριοποιούνται στο πλαίσιο διεθνών οργανισμών, πρωτοβουλιών και δράσεων που έχουν ως σκοπό την περαιτέρω ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας στη διαχείριση και αξιοποίηση των υδάτινων πόρων. Επρόκειτο για τους Δρα Μ. Σκούλλο, Team Leader στο πρόγραμμα “EU Water & Environment Support in the ENI Southern Neighbourhood Region” (WES), κ. Β. Κωνσταντιανό, Executive Secretary του προγράμματος “Global Water Partnership - Mediterranean” (GWP-Med), κα Α. Μπρούμα, Deputy Regional Coordinator στο ίδιο εν λόγω πρόγραμμα και κα Χ. Τασόγλου, Senior Communication Officer, επίσης στο πρόγραμμα GWP-Med.

Δηλώσεις Υπ. Οικονομικών περί υλοποίησης νέου «Εθνικού Συστήματος Υγείας»

Στα μέσα Οκτωβρίου, ο Υπουργός Οικονομικών κ. Μααίτ προέβη σε δηλώσεις επί του υλοποιούμενου -από τον Ιούλιο 2019, σε πιλοτική βάση, στην περιφέρεια του Πορτ Σαϊντ- νέου «Εθνικού Συστήματος Υγειονομικής Περίθαλψης». Σημειώνεται ότι η νομοθεσία που δημιούργησε το νέο σύστημα είχε ψηφιστεί το Δεκέμβριο του 2017. Σύμφωνα με τον κ. Μααίτ, η χρηματοδότηση του νέου συστήματος έχει αναληφθεί κατά το 25% από το κράτος, ενώ κατά το ήμισυ καλύπτεται από τις υγειονομικές εισφορές που καταβάλλουν οι χρήστες του συστήματος και κατά το υπόλοιπο 25% από άλλες, εξωτερικές χρηματοδοτικές πηγές. Ο κ. Μααίτ διευκρίνισε πως το νέο σύστημα υγείας δεν θέτει κάποιο ανώτατο όριο στις υπηρεσίες που παρέχονται στους δικαιούχους ανάλογα με το ύψος των εισφορών που αυτοί καταβάλλουν. Οι ως άνω δηλώσεις του Υπουργού Οικονομικών έλαβαν χώρα κατά τη διάρκεια της τελετής εγκαινίων των προσωρινών κεντρικών γραφείων της νέας Γενικής Αρχής Υγειονομικής Ασφάλισης. Σύμφωνα με τον Υπουργό, κεντρικό στόχο του κράτους αποτελεί η διατήρηση της βιωσιμότητας του νέου συστήματος από χρηματοδοτικής πλευράς, με ταυτόχρονη διατήρηση επαρκούς επιπέδου ευελιξίας ώστε να μπορεί να προσαρμόζεται στις μεταβολές του εξωτερικού περιβάλλοντος, συνεχίζοντας να είναι αποδοτικό. Ο κ. Μααίτ διευκρίνισε επίσης ότι ανά τετραετία θα διεξάγονται αναλογιστικές μελέτες για την ανασκόπηση της οικονομικής βιωσιμότητας του νέου εθνικού συστήματος υγείας. Σημειώνεται ότι το νέο σύστημα υγειονομικής περίθαλψης στην Αίγυπτο, ξεκίνησε να εφαρμόζεται από τον παρελθόντα Ιούλιο στο Πορτ Σαϊντ, ενώ αμέσως στη συνέχεια ξεκίνησε η εφαρμογή του -σε πιλοτική βάση- και στην περιφέρεια της Ισμαηλίας. Η δεύτερη φάση

υλοποίησης του συστήματος θα περιλάβει τις περιφέρειες Λούξορ, Matrouh, Ερυθράς Θάλασσας, Qena και Ασουάν και θα διαρκέσει μεταξύ των ετών 2021 & 2023. Έως το έτος 2032 προσδοκάται ότι το νέο σύστημα υγείας, η συμμετοχή στο οποίο είναι υποχρεωτική, θα έχει καλύψει ολόκληρη την επικράτεια της χώρας.

Στην Ουάσιγκτον η αιγυπτιακή πολιτική ηγεσία για τις ετήσιες συνόδους ΠΤ / ΔΝΤ

Όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, ο Αιγύπτιος Π/Θ κ. Madbouly μετέβη στα μέσα Οκτωβρίου στην Ουάσιγκτον, επικεφαλής μεγάλης κυβερνητικής αντιπροσωπείας και συνοδευόμενος από τους Υπουργούς Πετρελαίου κ. El-Molla, Επενδύσεων & Διεθνούς Συνεργασίας κα Nasr, Εμπορίου & Βιομηχανίας κ. Nassar, Επικοινωνιών & Τεχνολογίας Πληροφορικής κ. Talaat, για συμμετοχή στις ετήσιες συνόδους της Παγκόσμιας Τράπεζας και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, που έλαβαν χώρα στο διάστημα 14-20 Οκτωβρίου. Κατά τα σχετικά δημοσιεύματα, ο κ. Madbouly, καθώς και οι Υπουργοί που τον συνόδευαν είχαν συναντήσεις και επαφές με Αμερικανούς αξιωματούχους, με εκπροσώπους του επιχειρηματικού και τραπεζικού κόσμου, καθώς και με επικεφαλής μεγάλων αμερικανικών ομίλων.

Όπως ανέφερε ο Τύπος, κατά τη συνάντησή της με την αιγυπτιακή υπουργική αντιπροσωπεία, η νέα διευθύνουσα σύμβουλος του ΔΝΤ, κα Georgieva, συζήτησε νέες εναλλακτικές μορφές συνεργασίας και πρωτοβουλίες του Ταμείου, προκειμένου να βοηθηθεί η Αίγυπτος να συνεχίσει την υλοποίηση οικονομικών μεταρρυθμίσεων. Ο αιγυπτιακός Τύπος τόνισε τις παρεμβάσεις του Π/Θ κ. Madbouly προς υψηλόβαθμους παράγοντες της αμερικανικής Διοίκησης, κυρίως τον Αντιπρόεδρο των ΗΠΑ κ. Pence, αναφορικά με τα αιγυπτιακά δίκαια στην υπόθεση του μεγάλου αιθιοπικού φράγματος και των επιπτώσεών του επί του εφοδιασμού της χώρας με υδάτινους πόρους. Επίσης, ο οικονομικός Τύπος, οι Αιγύπτιοι Υπουργοί Πετρελαίου, Επενδύσεων, καθώς και Εμπορίου & Βιομηχανίας, συναντήθηκαν με αξιωματούχους του νεοσυσταθέντος- αμερικανικού οργανισμού αναπτυξιακών χρηματοδοτήσεων (International Development Finance Corporation – DFC), συζητώντας τις προοπτικές χρηματοδότησης των σχεδίων ηλεκτρικής διασύνδεσης της Αιγύπτου με χώρες της αφρικανικής ηπείρου. Σημειώνεται ότι ο οργανισμός DFC δημιουργήθηκε δια της συγχώνευσης του OPIC (Overseas Private Investment Corporation) με την Development Credit Authority της USAID.

Σύμφωνα με τον αιγυπτιακό οικονομικό Τύπο, η Υπουργός Επενδύσεων & Διεθνούς Συνεργασίας κα Nasr, σε συνάντηση που είχε με το αντιπρόεδρο της Παγκόσμιας Τράπεζας για τη Μ. Ανατολή & τη Β. Αφρική κ. Belhaj, συμφώνησε μαζί του την ενίσχυση της συνεργασίας της Αιγύπτου με την Τράπεζα στους τομείς χρηματοδότησης της κατασκευής υποδομών, του ψηφιακού μετασχηματισμού της οικονομίας, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, καθώς και των κλάδων υγείας και εκπαίδευσης στη χώρα. Επίσης, ο οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε σε συνάντηση της κας Nasr και του Υπουργού Επικοινωνιών & Τεχνολογίας Πληροφορικής κ. Talaat με τον αντιπρόεδρο της Παγκόσμιας Τράπεζας για τις υποδομές, κ. Dior, με αντικείμενο την ενίσχυση της συνεργασίας με την

Τράπεζα για την επέκταση των υποδομών στην Αίγυπτο, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στις τεχνολογικές και τις ψηφιακές υποδομές. Ο αιγυπτιακός οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε εξάλλου -βασίζόμενος σε σχετικό ανακοινωθέν του Υπουργείου Επενδύσεων- σε συζητήσεις της κας Nasr με αξιωματούχους της Παγκόσμιας Τράπεζας για τη χορήγηση χρηματοδοτικής διευκόλυνσης ύψους \$500 εκατ. στην Αίγυπτο προς καταπολέμηση της περιβαλλοντικής ρύπανσης. Επιπλέον, οικονομικά δημοσιεύματα ανέφεραν ότι η Ισλαμική Τράπεζα Ανάπτυξης συμφώνησε, σε συνάντηση του προέδρου της κ. Al Hajjar με την κα Nasr, την εκκίνηση λειτουργίας ειδικού ταμείου με κεφάλαια ύψους \$500 εκατ. για τη χρηματοδοτική στήριξη αιγυπτιακών νεοφυών επιχειρήσεων (startups).

Σύμφωνα με τον αιγυπτιακό οικονομικό Τύπο, η Υπουργός κα Nasr κατέληξε εξάλλου σε συμφωνία με το -εδρεύον στο Κουβέιτ- Αραβικό Ταμείο Οικονομικής & Κοινωνικής Ανάπτυξης (AFESD) για την παροχή από αυτό χρηματοδοτήσεων ύψους \$248 εκατ. για την υλοποίηση της δεύτερης φάσης μονάδας κατεργασίας υγρών λυμάτων, στην περιοχή Bahr El Baqar, στην περιφέρεια της Sharqiya. Τέλος, η Αιγύπτια Υπουργός Επενδύσεων ανακοίνωσε ότι η Αίγυπτος προσχώρησε στην πρωτοβουλία της ομάδας των 20 μεγαλύτερων οικονομιών (G-20) με τίτλο “Global Infrastructure Hub”.

Υπογραφή συμπληρωματικής συμφωνίας της αιγυπτιακής κυβέρνησης με το Euroclear

Όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, η αιγυπτιακή κυβέρνηση και το διεθνές κεντρικό αποθετήριο αξιών με έδρα τις Βρυξέλλες, Euroclear, υπέγραψαν, στο περιθώριο των ετήσιων συνόδων της Παγκόσμιας Τράπεζας και του ΔΝΤ στην Ουάσιγκτον, συμπληρωματική συμφωνία που περιλαμβάνει ειδικούς όρους και προϋποθέσεις για την εφαρμογή του μνημονίου συνεργασίας που είχε υπογραφεί μεταξύ των δύο μερών στην Ουάσιγκτον, τον Απρίλιο 2019. Σημειώνεται ότι το εν λόγω μνημόνιο θα επιτρέψει τη συμπερίληψη αιγυπτιακών κρατικών χρεογράφων εκφρασμένων σε λίρες, μεταξύ των χρεογράφων που διαχειρίζεται το Euroclear, διευκολύνοντας τους ξένους επενδυτές να προβαίνουν απ’ ευθείας σε επενδυτικές τοποθετήσεις σε αιγυπτιακά κρατικά χρεόγραφα εκφρασμένα σε λίρες. Αμέσως μετά την υπογραφή της ως άνω συμπληρωματικής συμφωνίας, η επιτροπή οικονομικών υποθέσεων του αιγυπτιακού κοινοβουλίου ξεκίνησε συζητήσεις για την τροποποίηση του εγχώριου θεσμικού πλαισίου με σκοπό τη δημιουργία νέου κεντρικού αποθετηρίου κρατικών τίτλων, που αποτελεί μία εκ των βασικών προϋποθέσεων για τη συμπερίληψη των αιγυπτιακών κρατικών χρεογράφων στους τίτλους που διαχειρίζεται το Euroclear.

Εκτιμήσεις Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου για την αιγυπτιακή οικονομία

Σύμφωνα με την ετήσια έκθεσή του για την παγκόσμια οικονομία, με τίτλο “World Economic Outlook”, η οποία δημοσιεύτηκε στις 15/10, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) προβλέπει για την Αίγυπτο ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης της τάξεως του 5,5% για το οικονομικό έτος 2019 και του 5,9% για το οικονομικό έτος 2020, ενώ προβλέπει ανάπτυξη 6% το έτος 2024. Το ΔΝΤ προβλέπει επίσης ετήσιο δείκτη πληθωρισμού στο 9,4% στο τέλος του οικονομικού έτους 2019 και στο 8,7% στο τέλος του οικονομικού έτους 2020. Επιπλέον, το Ταμείο προβλέπει ελαφρά άνοδο του ελλείμματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών ως ποσοστού του ΑΕΠ σε 3,1% το 2019 και μείωσή του σε 2,8% του ΑΕΠ το 2020.

Όπως δήλωσε η νέα διευθύνουσα σύμβουλος του Ταμείου, κα Georgiena στον Αιγύπτιο Π/Θ κ. Madbouly κατά τη συνάντησή τους στο περιθώριο των ετήσιων συνόδων Παγκόσμιας Τράπεζας & ΔΝΤ στην Ουάσιγκτον, το Ταμείο επιθυμεί να συμφωνήσει με την αιγυπτιακή κυβέρνηση επί προγράμματος μετά τη λήξη της τρέχουσας τριετούς χρηματοδοτικής διευκόλυνσης, ώστε να βοηθηθεί η Αίγυπτος να συνεχίσει τις μεταρρυθμιστικές προσπάθειες. Η κα Georgiena υπογράμμισε ιδιαίτερα την ανάγκη για συνέχιση των μεταρρυθμίσεων στα χαμηλότερα κλιμάκια της αιγυπτιακής διοίκησης, καθώς και για ταχεία ανάπτυξη του εγχώριου ανθρώπινου δυναμικού.

Όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, ενώ η αιγυπτιακή κυβέρνηση προσδοκούσε τη σύναψη σχετικής συμφωνίας με το ΔΝΤ έως το τέλος Οκτωβρίου, το Ταμείο αρνήθηκε να ξεκινήσει συνομιλίες για νέα συμφωνία, προτού ολοκληρωθεί το τρέχον πρόγραμμα της χρηματοδοτικής διευκόλυνσης, συνολικού ύψους \$12 δισ. Πάντως, όπως δήλωσε ο διευθυντής του ΔΝΤ που είναι αρμόδιος για τη Μ. Ανατολή και την Κεντρική Ασία, κ. Azour, «η μελλοντική συνεργασία του Ταμείου με την Αίγυπτο θα επικεντρωθεί στη συνέχιση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων της οικονομίας και στη στήριξη των προσπαθειών της κυβέρνησης Al Sisi να ενισχύσει το σύστημα κοινωνικής προστασίας των ασθενών οικονομικά ομάδων του πληθυσμού, σε συνδυασμό με την υποστήριξη της μεγέθυνσης του ιδιωτικού τομέα, της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας και της αύξησης της διαφάνειας των κρατικών φορέων».

Υπογραφή συμφωνιών για την ανάπτυξη του Σινά μεταξύ Αιγύπτου & Κουβέιτ

Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα, κατά την πρόσφατη επίσκεψη του Π/Θ του Κουβέιτ στην Αίγυπτο, υπογράφηκαν δύο συμφωνίες συνολικής αξίας \$1 δισ. για τη χρηματοδότηση της δεύτερης φάσης του υλοποιούμενου αναπτυξιακού προγράμματος για τη Χερσόνησο του Σινά, που περιλαμβάνει την κατασκευή δρόμων, δικτύων ύδρευσης και κατοικιών. Οι συμφωνίες υπογράφηκαν από την Αιγύπτια Υπουργό Επενδύσεων & Διεθνούς Συνεργασίας κα Nasr και τον Κουβείτιανό ΥΠΕΞ και επικεφαλής του Κουβείτιανού Ταμείου για την Αραβική Οικονομική Ανάπτυξη (KFAED) Sheikh Al Sabah. Όπως εξάλλου ανέφερε σε σχετική ανακοίνωσή του το αιγυπτιακό υπουργικό συμβούλιο, υπεγράφη και πρόσθετη συμφωνία αξίας \$86 εκατ. για τη χρηματοδότηση της

κατασκευής αυτοκινητοδρόμου από την έξοδο της υποθαλάσσιας σήραγγας που συνδέει την αφρικανική πλευρά της Αιγύπτου με τη Χερσόνησο Σινά, με το θέρετρο του Sharm El Sheikh, στα νότια της Χερσονήσου. Επιπλέον, η Υπουργός Επενδύσεων της Αιγύπτου κα Nasr και ο Κουβέιτιανός Υπουργός Εμπορίου & Βιομηχανίας κ. Al Roudan υπέγραψαν μνημόνιο συνεργασίας για την αμοιβαία προώθηση των εκατέρωθεν επενδύσεων.

Οικονομικό φόρουμ Ρωσίας – Αφρικής στο Sochi (23-24 Οκτωβρίου 2019)

Κατά την εναρκτήρια ομιλία του στο πρώτο οικονομικό φόρουμ Ρωσίας-Αφρικής που έλαβε χώρα στο Sochi στις 23 & 24 Οκτωβρίου, ο Αιγύπτιος Πρόεδρος κ. Al Sisi, εκπροσωπώντας ολόκληρη την Αφρικανική Ένωση, αναφέρθηκε στην πρόοδο που έχει συντελεστεί στην αφρικανική ήπειρο προς την κατεύθυνση της οικονομικής ολοκλήρωσης, της ενίσχυσης των εμπορικών και επενδυτικών ροών, καθώς και της εκβιομηχάνισης και της ψηφιοποίησης των χωρών αυτής. Ο κ. Al Sisi αναφέρθηκε σε τρεις πυλώνες που θα συντελέσουν στην οικονομική ανάπτυξη των χωρών της Αφρικής, συγκεκριμένα στην επιτάχυνση του μετασχηματισμού των οικονομικών δομών, την επίτευξη κοινωνικής δικαιοσύνης και συνεργασίας, καθώς και στη διατήρηση της ειρήνης και της σταθερότητας στην ήπειρο, σε εναρμόνιση και με τους στόχους της Ατζέντας της Αφρικανικής Ένωσης για το 2063 και της Ατζέντας των ΗΕ για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη 2030. Τα οικονομικά δημοσιεύματα ανέφεραν επίσης ότι ο Πρόεδρος Al Sisi κάλεσε τις ρωσικές επιχειρήσεις να αυξήσουν τις επενδύσεις τους στην αφρικανική ήπειρο, ενώ παράλληλα παρότρυνε τους ηγέτες των αφρικανικών κρατών να ενισχύσουν τη συνεργασία τους για τη δημιουργία μεταφορικών και τηλεπικοινωνιακών συνδέσεων και κόμβων. Στο οικονομικό φόρουμ του Sochi, παρουσία είχαν επίσης η Υπουργός Επενδύσεων & Διεθνούς Συνεργασίας κα Nasr, ο Υπουργός Εμπορίου & Βιομηχανίας κ. Nassar, ο Υπουργός Επικοινωνιών & Τεχνολογίας Πληροφορικής κ. Talaat και ο επικεφαλής της Οικονομικής Ζώνης Σουέζ κ. Zaki.

Ο αιγυπτιακός οικονομικός Τύπος ανέφερε πως, στη διάρκεια της συνάντησής του με τον Αιγύπτιο Πρόεδρο, στο περιθώριο της πρώτης ημέρας του φόρουμ στο Sochi, ο Ρώσος Πρόεδρος κ. Putin δήλωσε ότι η κυβέρνηση των ΗΑΕ έχει εκφράσει ενδιαφέρον για συμμετοχή στα επενδυτικά σχέδια που θα υλοποιηθούν, σε συνεργασία με την Αίγυπτο και τη Ρωσία, για την ανάπτυξη της ρωσικής βιομηχανικής ζώνης εντός της Οικονομικής Ζώνης του Σουέζ. Ο Ρώσος Πρόεδρος δήλωσε επίσης ότι η Ρωσία προτίθεται να επενδύσει άμεσα κεφάλαια ύψους \$190 εκατ. στην ανάπτυξη υποδομών στην ως άνω βιομηχανική ζώνη, καθώς και να προσελκύσει επενδυτικά κεφάλαια συνολικού ύψους \$7 δισ. σε αυτήν. Ο αιγυπτιακός οικονομικός Τύπος ανέφερε επίσης ότι, σύμφωνα με σχετική δήλωση του Προέδρου Al Sisi, στο Sochi συμφωνήθηκε η παράδοση των πρώτων ρωσικών σιδηροδρομικών βαγονιών του ομίλου Transmashholding στην Αίγυπτο τον προσεχή Δεκέμβριο, ένα μήνα νωρίτερα από την αρχικά καθορισμένη ημερομηνία. Σημειώνεται ότι συμφωνία με τον όμιλο Transmashholding αφορά την παράδοση συνολικά 1.300 βαγονιών.

Ο οικονομικός Τύπος ανέφερε επίσης ότι ο Αιγύπτιος Πρόεδρος Al Sisi προσκάλεσε το Ρώσο Πρόεδρο να παραστεί προσεχώς στα εγκαίνια της κατασκευής της μονάδας πυρηνικής ενέργειας στην περιοχή Dabaα της βορειοδυτικής Αιγύπτου, επισημαίνοντας ότι αυτή προσδοκείται να ξεκινήσει να λειτουργεί πιλοτικά το έτος 2026, ενώ έως το έτος 2029 αναμένεται να έχουν ολοκληρωθεί όλες οι κατασκευαστικές εργασίες.

Όπως ανέφερε εξάλλου ο οικονομικός Τύπος, σε συνάντηση του Προέδρου Al Sisi με τον Αιθίοπα Π/Θ κ. Ahmed στο περιθώριο του οικονομικού φόρουμ του Sochi, συμφωνήθηκε η άμεση επανέναρξη των τεχνικών διαπραγματεύσεων μεταξύ των δύο χωρών, με τη συμμετοχή και του Σουδάν, με σκοπό την εξεύρεση λύσης στο ζήτημα της κατασκευής του μεγάλου αιθιοπικού υδροηλεκτρικού φράγματος και της διαχείρισης της πλήρωσης της υδάτινης δεξαμενής του, κατά τρόπον ώστε να μην θιγεί ο εφοδιασμός τόσο της Αιγύπτου όσο και του Σουδάν με υδάτινους πόρους. Έτσι, φαίνεται ότι εκτονώθηκε -προσωρινά τουλάχιστον- η ένταση που είχε προκληθεί νωρίτερα λόγω των εκατέρωθεν οξέων δηλώσεων αναφορικά με τη μη ικανοποιητική πορεία των διαπραγματεύσεων, αλλά και της αναζήτησης, από την αιγυπτιακή πλευρά, διεθνούς διαμεσολαβητή για την επίλυση των διαφορών μεταξύ των χωρών (ΗΠΑ ή Ρωσία), ιδέα στην οποία αντιτάσσεται πλήρως η αιθιοπική πλευρά. Πάντως, τα σχετικά δημοσιεύματα δεν διευκρίνισαν εάν τελικά η επανέναρξη των διαπραγματεύσεων θα γινόταν όντως με τη διαμεσολάβηση κάποιας άλλης χώρας ή διεθνούς παράγοντα.

Αιγυπτιακή παρουσία στο 3^ο φόρουμ του «Δρόμου του Μεταξιού» στη Γεωργία

Ο οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε στο τέλος Οκτωβρίου στην παρουσία της Υπουργού Επενδύσεων & Διεθνούς Συνεργασίας κας Nasr, στην τρίτη έκδοση του φόρουμ του «Δρόμου του Μεταξιού» που έλαβε χώρα στην πρωτεύουσα της Γεωργίας, Τιφλίδα, το διήμερο 22-23 Οκτωβρίου. Η Υπουργός Επενδύσεων αναφέρθηκε στην Αίγυπτο ως κομβικό σημείο στη διεθνή πρωτοβουλία “Belt & Road” λόγω της στρατηγικής της θέσης και της μεγάλης εσωτερικής αγοράς της και προσκάλεσε τους διεθνείς επιχειρηματικούς ομίλους να επενδύσουν στη χώρα. Η κα Nasr αναφέρθηκε επίσης στην πρόσφατη θέση σε ισχύ της συμφωνίας ελευθέρων συναλλαγών στην αφρικανική ήπειρο (AfCFTA), η οποία αναμένεται να ισχυροποιήσει τις εμπορικές, επιχειρηματικές και γενικότερες οικονομικές σχέσεις και ροές μεταξύ των χωρών της Αφρικής, που αποτελούν το μεγαλύτερο περιφερειακό εμπορικό «μπλοκ» στον πλανήτη (συνολικά 54 χώρες). Κατά τα σχετικά δημοσιεύματα, σε συνάντηση της κας Nasr με το Γεωργιανό Π/Θ, συζητήθηκε η ενίσχυση των διμερών συνεργασιών σε τομείς αμοιβαίου ενδιαφέροντος, όπου οι δύο χώρες παρουσιάζουν συγκριτικά πλεονεκτήματα, όπως οι επενδύσεις, ο τουρισμός, η εκπαίδευση, οι μεταφορές, οι υπηρεσίες logistics και ο πολιτισμός.

Αιγυπτιακή παρουσία στο διεθνές συνέδριο “Future Investment Initiative” στο Ριάντ

Στο τέλος Οκτωβρίου, ο αιγυπτιακός οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε στην παρουσία της Υπουργού Επενδύσεων & Διεθνούς Συνεργασίας κας Nasr στο διεθνές συνέδριο “Future Investment Initiative” (ή “Desert Davos Forum”) που έλαβε χώρα στο Ριάντ της Σ. Αραβίας το τριήμερο 29-31 Οκτωβρίου, με τη συμμετοχή περίπου 2.000 διεθνών επενδυτών, 300 ανώτατων στελεχών διεθνών επιχειρηματικών ομίλων και επιχειρηματιών από 30 χώρες, μεταξύ των οποίων 25 κορυφαίων ομίλων και επενδυτικών τραπεζών από τις ΗΠΑ. Η κα Nasr αναφέρθηκε στην ισχυρή παρουσία του γυναικείου πληθυσμού στον τομέα των νεοφυών επιχειρήσεων στην Αίγυπτο, καθώς αυτός καταλαμβάνει ποσοστό 40% του εργατικού δυναμικού και 20% των ιδρυτών νεοφυών επιχειρήσεων στη χώρα το 2019. Επιπλέον, η κα Nasr αναφέρθηκε στα πλεονεκτήματα που παρέχει η αναμορφωμένη αιγυπτιακή επενδυτική και εταιρική νομοθεσία για τις γυναίκες, προκειμένου να δημιουργήσουν τις δικές τους μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Κατά τα σχετικά δημοσιεύματα, το Saudi Fund for Development (SFD), το οποίο συμμετέχει στη χρηματοδότηση αρκετών αναπτυξιακών έργων στην Αίγυπτο, ιδιαίτερα στη Χερσόνησο Σινά, εξέφρασε στην Υπουργό κα Nasr το ενδιαφέρον του να ενισχύσει τη συνεργασία του με την αιγυπτιακή κυβέρνηση. Σημειώνεται ότι το SFD έχει χρηματοδοτήσει με κεφάλαια συνολικού ύψους \$2,6 δισ. την πρώτη φάση του αναπτυξιακού προγράμματος του Σινά, ενώ έχει δεσμευθεί να συμμετάσχει στη χρηματοδότηση και της δεύτερης φάσης. Η κα Nasr, στο πλαίσιο του συνεδρίου προσκάλεσε Σαουδάραβες επενδυτές να συνεργαστούν με την Αίγυπτο για ανάπτυξη projects ιδιαίτερα στον τομέα της δημιουργίας μεγάλων υποδομών, όπως η δημιουργία των νέων πόλεων (νέα διοικητική πρωτεύουσα, νέα πόλη του Ελ Αλαμίν), αλλά και ο αναπτυξιακός διάδρομος του Σουέζ.

Στο οικονομικό συνέδριο του Ριάντ παρέστη επίσης η Υπουργός Τουρισμού της Αιγύπτου, κα Al Mashat, η οποία αναφέρθηκε στην εξαιρετική βελτίωση των μεγεθών του εισερχόμενου τουρισμού την τελευταία τριετία, με αποτέλεσμα να φθάσουν τα έσοδα από τον τουρισμό το επίπεδο των \$12,57 δισ. το οικονομικό έτος 2018/19. Επίσης, η κα Al Mashat αναφέρθηκε –σε συνέντευξή της στο ρωσικό ειδησεογραφικό πρακτορείο Sputnik- στην πολύ πρόσφατη απόφαση της βρετανικής κυβέρνησης για την επανέναρξη των πτήσεων προς Sharm El Sheikh, η οποία αντανάκλα τη μεγάλη βελτίωση του επιπέδου ασφάλειας στην Αίγυπτο, τόσο στα αεροδρόμια όσο και στις τουριστικές περιοχές.

UNCTAD: Η Αίγυπτος πρώτος επενδυτικός προορισμός στην Αφρική

Σύμφωνα με πρόσφατη ανακοίνωση της UNCTAD (United Nations Conference on Trade & Development), η Αίγυπτος αποτελεί τον πρώτο επενδυτικό προορισμό στην αφρικανική ήπειρο κατά το πρώτο ήμισυ του 2019, προσελκύοντας κεφάλαια άμεσων ξένων επενδύσεων ύψους \$3,6 δισ., έναντι συνολικών επενδυτικών εισροών ύψους \$23 δισ. σε ολόκληρη την Αφρική (μειωμένων κατά 2% έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2018). Η UNCTAD διευκρίνισε ότι η διατήρηση της πρώτης θέσης

από την Αίγυπτο σχετίζεται με την επιτυχία του προγράμματος οικονομικών μεταρρυθμίσεων της κυβέρνησης, που έχει βελτιώσει τόσο το μακροοικονομικό περιβάλλον, όσο και το επενδυτικό κλίμα στη χώρα. Πάντως, στη σχετική της έκθεση, η UNCTAD επισημαίνει ότι οι μη πετρελαϊκές επενδύσεις κατέγραψαν πτώση στα \$400 εκατ. το πρώτο εξάμηνο 2019, που αποτελεί το χαμηλότερο επίπεδο τους από το 2014. Η UNCTAD αναφέρει το υψηλό επίπεδο των επιτοκίων, τη χαμηλή καταναλωτική ζήτηση και τους αργούς ρυθμούς ιδιωτικοποιήσεων ως τους βασικούς παράγοντες που εμποδίζουν την Αίγυπτο να προσελκύσει περισσότερες άμεσες ξένες επενδύσεις.

Ο Αιγύπτιος Υπουργός Πετρελαίου στο 4^ο “EU-Arab World Summit” στην Αθήνα

Ο εγχώριος οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε στην παρουσία του Αιγύπτιου Υπουργού Πετρελαίου κ. El-Molla – που αντικατέστησε και φέτος τον αρχικά προγραμματισθέντα να παραστεί Υπουργό Εμπορίου & Βιομηχανίας κ. Nassar- στην τέταρτη διάσκεψη κορυφής Ε.Ε-αραβικού κόσμου (“EU-Arab World Summit”) που έλαβε χώρα στην Αθήνα το διήμερο 29-30 Οκτωβρίου, με κεντρικό θεματικό τίτλο “A Strategic Partnership”. Σύμφωνα με τα σχετικά οικονομικά δημοσιεύματα, ο κ. El-Molla ανέφερε, κατά την ομιλία του στο άνοιγμα της διάσκεψης στις 29/10 ότι «η τριμερής συνεργασία Αιγύπτου-Ελλάδας-Κύπρου θα πρέπει να αποτελέσει υπόδειγμα το οποίο θα πρέπει να ακολουθηθεί προκειμένου να διευρυνθεί η συνεργασία μεταξύ της Ευρώπης και ολόκληρου του αραβικού κόσμου». Ο Αιγύπτιος Υπουργός υπογράμμισε επίσης την ανάγκη συνέχισης των συλλογικών προσπαθειών για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν σήμερα τα κράτη της Μεσογείου, συμπεριλαμβανομένης της τρομοκρατίας, της παράνομης μετανάστευσης και των προσφύγων, τονίζοντας ταυτόχρονα τις άμεσες και έμμεσες επιπτώσεις που αυτές έχουν επί των προσπαθειών που καταβάλλουν οι χώρες της περιοχής προς την κατεύθυνση της βιώσιμης ανάπτυξης. Ο κ. El-Molla αναφέρθηκε επίσης στο ελλειμματικό ισοζύγιο των αραβικών χωρών με την Ευρώπη, υπογραμμίζοντας ότι οι εξαγωγές τους προς την Ευρώπη αντιπροσωπεύουν μόλις το 11% των συνολικών εξαγωγών του αραβικού κόσμου, ενώ οι εισαγωγές τους από την Ευρώπη αντιπροσωπεύουν το 27% των εισαγωγών τους από ολόκληρο τον κόσμο. Κατά τον κ. El-Molla, «η ως άνω ανισορροπία στο εμπόριο αραβικού κόσμου-Ευρώπης μπορεί να αντιμετωπισθεί δια της ανάπτυξης βιομηχανιών που θα παράγουν προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας στις αραβικές χώρες, καθώς επίσης δια της εκπλήρωσης των στόχων των μεταρρυθμιστικών προγραμμάτων που υλοποιούν οι εν λόγω χώρες». Κατά τον κ. El-Molla, «η βιομηχανική ανάπτυξη των αραβικών χωρών θα βοηθήσει στη βελτίωση του επιπέδου ζωής των κατοίκων τους». Ο Αιγύπτιος Υπουργός αναφέρθηκε φυσικά και στις επιτυχίες και στην πρόοδο που έχει συντελεστεί στον ενεργειακό τομέα της χώρας την τελευταία πενταετία, με την Αίγυπτο να επιτυγχάνει αυτάρκεια σε φυσικό αέριο και να ξεκινά εκ νέου την εξαγωγή του. Ο κ. El-Molla αναφέρθηκε επίσης στην αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των διεθνών πετρελαϊκών ομίλων προς την Αίγυπτο, τονίζοντας ταυτόχρονα τη σημασία του μηνιού

συνεργασίας με την Ε.Ε. για τον ενεργειακό τομέα (Απρίλιος 2018), ως παράγοντα βελτίωσης της ενεργειακής ασφάλειας στην περιοχή της Μεσογείου.

Στο 7,5% η επίσημη ανεργία το 2^ο τρίμηνο 2019: το χαμηλότερο επίπεδο 30ετίας

Σύμφωνα με πρόσφατη ανακοίνωση του υπουργικού συμβουλίου, ο δείκτης ανεργίας κατά το δεύτερο τρίμηνο του τρέχοντος έτους στην Αίγυπτο ανήλθε σε 7,5%, έναντι 9,9% κατά το αντίστοιχο τρίμηνο του 2018, φθάνοντας στο κατώτατο επίπεδο του της τελευταίας τριακοετίας. Το υπουργικό συμβούλιο απέδωσε την πτώση της ανεργίας στην υλοποίηση των μεγάλων –αλλά και μικρότερου μεγέθους– κρατικών αναπτυξιακών έργων από τον Ιούλιο του 2014 έως σήμερα (άνω των 9.000 projects), καθώς επίσης και στην αύξηση των χρηματοδοτήσεων προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες αποτελούν τον κορμό της αιγυπτιακής οικονομίας. Το υπουργικό συμβούλιο ανέφερε ότι το συνολικό επενδυτικό κόστος των κρατικών αναπτυξιακών projects έως το τέλος του 2018 εκτιμάται σε EGP2,1 τρισ., ενώ το ύψος των πιστώσεων προς τον επιχειρηματικό τομέα σε EGP144,2 δισ., από το Δεκέμβριο 2015 έως τον Ιούνιο 2019.

Στην 114^η θέση της κατάταξης “Doing Business 2020” η Αίγυπτος

Η Αίγυπτος βελτίωσε κατά 6 θέσεις την κατάταξή της στη φετινή έκθεση της Παγκόσμιας Τράπεζας με τίτλο “Doing Business 2020”, καταλαμβάνοντας την 114^η μεταξύ 190 κρατών. Στη φετινή της έκθεση, η Παγκόσμια Τράπεζα διαπίστωσε την επιτυχή υλοποίηση σειράς μεταρρυθμίσεων από την αιγυπτιακή κυβέρνηση, που βοήθησαν στη βελτίωση του επενδυτικού κλίματος και στην απλοποίηση των διοικητικών διαδικασιών. Μεταξύ των άλλων, η Παγκόσμια Τράπεζα κατέγραψε τη σημαντική επιτάχυνση των διαδικασιών και τη μείωση του απαιτούμενου χρόνου για τη σύσταση εταιρείας, κατηγορία στην οποία η Αίγυπτος βελτίωσε κατά 19 θέσεις την κατάταξή της, ανεβαίνοντας στην 90^η. Η Παγκόσμια Τράπεζα διαπίστωσε επίσης την πρόσφατη υλοποίηση μεταρρυθμίσεων από την Αίγυπτο –όπως και από τα ΗΑΕ και το Ομάν– δια των οποίων ενισχύθηκαν τα δικαιώματα των μειοψηφούντων μετόχων σε εταιρείες, απλοποιήθηκαν οι διαδικασίες εγγραφής εταιρειών και έγιναν ευκολότερες οι διαδικασίες εισαγωγής και εξαγωγής προϊόντων. Η Παγκόσμια Τράπεζα επισημαίνει επίσης την απλοποίηση και ψηφιοποίηση των φορολογικών διαδικασιών για τις εταιρείες, καθώς και τη βελτίωση της αξιοπιστίας του συστήματος διανομής ηλεκτρικής ενέργειας στην Αίγυπτο. Στις τρεις πρώτες θέσεις της φετινής κατάταξης “Doing Business” βρίσκονται οι Ν. Ζηλανδία, Σιγκαπούρη και Χονγκ Κονγκ, ενώ την υψηλότερη θέση από πλευράς χωρών Μ. Ανατολής & Β. Αφρικής κατέλαβαν τα ΗΑΕ (16^η).

Δημοσιεύματα περί πιθανής νέας συμφωνίας Αιγύπτου-ΔΝΤ

Σύμφωνα με πρόσφατες δηλώσεις του Υπουργού Οικονομικών κ. Maait, η Αίγυπτος ενδέχεται έως τον προσεχή Μάρτιο να υπογράψει με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) νέα συμφωνία –μετά την επικείμενη στο τέλος του 2019 ολοκλήρωση της τρέχουσας χρηματοδοτικής διευκόλυνσης ύψους \$12 δισ.- (“post-loan agreement”). Κατά τον κ. Maait, «η αιγυπτιακή κυβέρνηση έχει ήδη ξεκινήσει συνομιλίες με το ΔΝΤ, αναφορικά με την εκ νέου ανάληψη δεσμεύσεων από τις δύο πλευρές προς την κατεύθυνση της παρακολούθησης και στήριξης της οικονομίας της χώρας, ενώ βρισκόμαστε σε ανεπίσημες συζητήσεις αναφορικά με την ακριβή μορφή που θα λάβουν οι εν λόγω δεσμεύσεις, με στόχο να έχουμε ολοκληρώσει της συνομιλίες μας έως το τέλος Μαρτίου 2020». Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τον αρμόδιο για τη Μ. Ανατολή & Κεντρική Ασία διευθυντή του ΔΝΤ κ. Azour, «οιαδήποτε πιθανή δέσμευση μεταξύ Ταμείου και Αιγύπτου θα στρέφεται προς την κατεύθυνση της υποβοήθησης της ανάπτυξης του ιδιωτικού τομέα και της βελτίωσης της διαφάνειας των κρατικών οργανισμών στην Αίγυπτο».

Μόλις 0,2% του παγκόσμιου πλούτου αντιπροσωπεύει η Αίγυπτος

Σύμφωνα με την πρόσφατα δημοσιευθείσα έκθεση της Credit Suisse με τίτλο “Global Wealth 2019”, οι Αιγύπτιοι πολίτες συγκεντρώνουν το 0,2% του παγκόσμιου πλούτου, ενώ 11 Αιγύπτιοι μεγιστάνες κατέχουν περιουσία που υπερβαίνει τα \$500 εκατ. Σύμφωνα με την έκθεση της Credit Suisse, 86 Αιγύπτιοι κατέχουν καθαρή περιουσιακή θέση μεταξύ \$100 και \$500 εκατ., ενώ ποσοστό 0,1% του συνολικού αιγυπτιακού πληθυσμού έχει περιουσία άνω του \$1 εκατ. Κατά την Credit Suisse, το 75% του ενήλικου πληθυσμού στην Αίγυπτο διαθέτει περιουσία μικρότερη των \$10.000. Η μέση περιουσιακή θέση ανά ενήλικα στην Αίγυπτο ανήλθε το 2019 σε \$15.395, παρουσιάζοντας άνοδο κατά 11,5% έναντι του 2018 (στα \$13.810), ενώ το κατά κεφαλήν ΑΕΠ ανήλθε το 2019 σε \$4.689, πάντα σύμφωνα με την Credit Suisse.

ΤΡΙΜΕΡΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΚΥΠΡΟΥ-ΑΙΓΥΠΤΟΥ

7^η τριμερής Σύνοδος Κορυφής Ελλάδας-Κύπρου-Αιγύπτου (Κάιρο, 8/10/2019)

Ο αιγυπτιακός οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε αρκετά εκτεταμένα στα αποτελέσματα της 7^{ης} τριμερούς Συνόδου Κορυφής Ελλάδας-Κύπρου-Αιγύπτου, με τη συμμετοχή του Έλληνα Π/Θ κ. Μητσοτάκη και των Προέδρων της Κύπρου κ. Αναστασιάδη και της Αιγύπτου κ. Al Sisi, που έλαβε χώρα στο Κάιρο στις 8/10. Ο Έλληνας Π/Θ συνοδευόταν από τους Υπουργούς Εξωτερικών κ. Δένδια, Περιβάλλοντος & Ενέργειας κ. Χατζηδάκη, Πολιτισμού κα Μενδώνη, καθώς και τον Πρόεδρο & Διευθύνοντα Σύμβουλο του Enterprise Greece κ. Φιλίππου. Η ατζέντα της συνόδου περιέλαβε πολιτικές διαβουλεύσεις, καθώς και θέματα ενίσχυσης της οικονομικής συνεργασίας, όπως επίσης της συνεργασίας στους τομείς άμυνας & ασφάλειας, μετανάστευσης, ενέργειας, επενδύσεων, τουρισμού, περιβάλλοντος, πολιτισμού και εκπαίδευσης.

Κατά τη σύνοδο συζητήθηκε εκτενώς, μεταξύ άλλων, το θέμα των τουρκικών εξερευνησεων για φυσικό αέριο εντός της Κυπριακής ΑΟΖ και των κυπριακών χωρικών υδάτων, ως συνέχεια των τουρκικών προκλήσεων έναντι της Κύπρου.

Κατά τη διάρκεια της συνόδου υπογράφηκαν τρία εκτελεστικά προγράμματα συνεργασίας στον τομέα των επενδύσεων, τόσο σε διμερές επίπεδο (Ελλάδα-Αίγυπτος, Κύπρος-Αίγυπτος), όσο και σε τριμερές (Ελλάδα-Κύπρος-Αίγυπτος) για την περίοδο 2019-2021. Τα εν λόγω κείμενα υπέγραψε από ελληνικής πλευράς ο κ. Φιλίππουλος, από κυπριακής ο Πρόεδρος του Οργανισμού Προώθησης Επενδύσεων της Κύπρου (CIPA) κ. Μιχαήλ και από αιγυπτιακής η Υπουργός Επενδύσεων & Διεθνούς Συνεργασίας κα Nasr, εκ μέρους της Γενικής Αρχής Επενδύσεων & Ελευθέρων Ζωνών (GAFI). Σημειώνεται ότι το ως άνω τριμερές εκτελεστικό πρόγραμμα ήρθε ως συνέχεια του περσινού μνημονίου συνεργασίας που είχε υπογραφεί μεταξύ των φορέων προώθησης επενδύσεων των τριών χωρών, στην 6^η τριμερή σύνοδο, που είχε λάβει χώρα στην Κρήτη.

Οι ηγέτες των τριών χωρών εξέφρασαν εξάλλου τη βούλησή τους για ενίσχυση της μεταξύ τους συνεργασίας στον τομέα της ενέργειας και δη της έρευνας, εκμετάλλευσης και μεταφοράς φυσικού αερίου, ως παράγοντα αποφασιστικής σημασίας για την περιφερειακή πρόοδο και σταθερότητα στην Ανατολική Μεσόγειο, ενώ χαιρέτισαν την πρόσφατη σύσταση της ευρύτερης συνεργασίας σε επίπεδο χωρών Ανατολικής Μεσογείου στον τομέα του φυσικού αερίου (East Mediterranean Gas Forum – EMGF), καθώς και τις προοπτικές που αυτή δημιουργεί για μεγαλύτερο συντονισμό και εναρμόνιση των πολιτικών των εμπλεκόμενων χωρών, όσον αφορά τον εν λόγω κλάδο. Οι τρεις ηγέτες χαιρέτισαν επίσης το έργο ανάπτυξης ηλεκτρικής διασύνδεσης της Αιγύπτου με την Κύπρο και την Ελλάδα (EuroAfrica Interconnector).

Τέλος, υπεγράφη ανανεωμένη διμερής συμφωνία αποφυγής διπλής φορολογίας μεταξύ Αιγύπτου και Κύπρου.

ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Δανειακές χρηματοδοτήσεις ύψους EGP25 δισ. για το πρόγραμμα κοινωνικής στέγασης

Σύμφωνα με στοιχεία που παρέθεσε στο τέλος Σεπτεμβρίου η διευθύνουσα σύμβουλος του αιγυπτιακού Ταμείου Χρηματοδότησης Ενυπόθηκων Δανειών (Mortgage Finance Fund) κα Abdel Hamid, η πρωτοβουλία της Κεντρικής Τράπεζας Αιγύπτου (CBE) για τη στήριξη του κρατικού προγράμματος κοινωνικής στέγασης έχει, από την εποχή της εκκίνησής της, το 2014, μέχρι τώρα επιτύχει τη διοχέτευση από τον τραπεζικό τομέα δανειακών κονδυλίων συνολικού ύψους EGP25 δισ. σε περίπου 263.000 πολίτες χαμηλών εισοδημάτων, με σκοπό τη χρηματοδότηση της αγοράς φθηνών κατοικιών από αυτούς. Σύμφωνα με την κα Abdel Hamid, τα ως άνω δανειακά κεφάλαια προήλθαν από 20 εγχώριες τράπεζες και 8 εταιρείες που παρέχουν ενυπόθηκα δάνεια για αγορά κατοικίας. Κατά την κα Abdel Hamid, το Ταμείο το οποίο διευθύνει έχει παράσχει συνολική στήριξη σε μετρητά της τάξεως των EGP4,2 δισ. προς πολίτες χαμηλών εισοδημάτων προκειμένου να τους βοηθήσει να αγοράσουν κατοικίες στο πλαίσιο του προγράμματος

κοινωνικής στέγασης, παρέχοντας κατά μέσο όρο δάνεια ύψους EGP16.000 κατά κεφαλή. Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρέθεσε η κα Abdel Hamid, το μεγαλύτερο ύψος δανειακών χρηματοδοτήσεων για στήριξη του προγράμματος κοινωνικής στέγασης έχει παράσχει η μεγαλύτερη τράπεζα της χώρας, National Bank of Egypt (NBE) με EGP7 δισ., ακολουθούμενη από τη Banque Misr με EGP5 δισ., τη Housing & Development Bank με EGP4,8 δισ., τη Banque du Caire με EGP2,1 δισ. και την ιδιωτική Commercial International Bank (CIB) με EGP1,1 δισ.

Έγκριση της νέας νομοθεσίας για τον τραπεζικό κλάδο από την κυβέρνηση

Όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, στις 2/10 το υπουργικό συμβούλιο ενέκρινε πρόσφατα αναθεωρημένο νομοσχέδιο που θα διέπει τη λειτουργία του αιγυπτιακού τραπεζικού συστήματος. Σημειώνεται ότι η νέα νομοθεσία, η οποία ευρίσκεται σε στάδιο επεξεργασίας εδώ και περίπου τρία χρόνια, προβλέπει αυξημένη αυτονομία και ενισχυμένο εποπτικό ρόλο για την Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου (CBE), η οποία θα απολαμβάνει τεχνικής, οικονομικής και διοικητικής αυτοτέλειας και θα υπάγεται κατευθείαν στην αιγυπτιακή Προεδρία. Κατά το Υπουργικό Συμβούλιο, «το εν λόγω νομοσχέδιο εντάσσεται στο πλαίσιο της αναβάθμισης και ενημέρωσης του εγχώριου θεσμικού πλαισίου, ώστε να είναι εναρμονισμένο με τις πλέον πρόσφατες εξελίξεις του διεθνούς τραπεζικού συστήματος». Το εν λόγω νομοσχέδιο, το οποίο θα αντικαταστήσει το νόμο υπ' αριθ. 88/2003 που διέπει το χρηματοπιστωτικό τομέα, περιλαμβάνει 242 άρθρα και αναμένεται να προωθηθεί άμεσα στο νομικό συμβούλιο του κράτους (State Council), προτού εισαχθεί προς συζήτηση και ψήφιση στο κοινοβούλιο. Σημειώνεται ότι η αιγυπτιακή κυβέρνηση είχε ήδη από το 2017 προωθήσει μεταρρυθμίσεις στον εγχώριο τραπεζικό / χρηματοοικονομικό κλάδο, οι οποίες κατά το μακρό στάδιο της προετοιμασίας τους είχαν προκαλέσει έντονες συζητήσεις και αρκετές διαμάχες μεταξύ υποστηρικτών τους και μη, εντός και εκτός του κλάδου, με τις διαφορές μεταξύ των διαφόρων εμπλεκόμενων πλευρών να υποτίθεται ότι έχουν γεφυρωθεί στην παρούσα φάση.

Κατά 11,78% αυξήθηκε τον Αύγουστο 2019 η εγχώρια προσφορά χρήματος (M2)

Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσιοποίησε πρόσφατα η Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου (CBE), η εγχώρια προσφορά χρήματος (M2), η οποία περιλαμβάνει το εν κυκλοφορία νόμισμα, συν τις αποταμιευτικές και προθεσμιακές καταθέσεις σε εγχώριο και ξένο νόμισμα, αυξήθηκε στη διάρκεια του Αυγούστου 2019 κατά 11,78% σε ετήσια βάση, ανερχόμενη σε EGP3,93 τρισ. (\$238,23 δισ.), έναντι EGP3,88 τρισ. τον Ιούλιο τρέχοντος έτους. Επισημαίνεται ότι ο ετήσιος ρυθμός αύξησης της εγχώριας προσφοράς χρήματος έβαινε μειούμενος από το τέλος του 2018, πέφτοντας από το 13,3% το Δεκέμβριο, στο 11,95% τον Ιανουάριο, στο 11,55% το Φεβρουάριο, στο 11,38% το Μάρτιο και στο 11,33% τον Απρίλιο 2019, αντίστοιχα. Από το Μάιο 2019 ωστόσο, ο εν λόγω ρυθμός αύξησης επανέκαμψε, ανερχόμενος σε 11,65% το Μάιο, σε 11,85% τον Ιούνιο και σε 12,1% τον Ιούλιο,

προτού ξαναπέσει στο 11,78% τον Αύγουστο.

Ελαφρά πτώση των τραπεζικών χορηγήσεων τον Ιούλιο 2019 (Κεντρική Τράπεζα)

Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε πρόσφατα η Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου (CBE), οι συνολικές τραπεζικές χορηγήσεις ανήλθαν στο τέλος Ιουλίου τρέχοντος σε EGP1,819 τρισ., ελαφρά μειωμένες (κατά 1,9%) έναντι χορηγήσεων ύψους EGP1,854 τρισ. τον Ιούνιο. το 60,3% των ως άνω τραπεζικών χορηγήσεων κατευθύνθηκε προς τον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας. Από τις τραπεζικές χορηγήσεις προς τον ιδιωτικό τομέα, η βιομηχανία απορρόφησε ποσοστό 33,2%, ο κλάδος υπηρεσιών ποσοστό 26,8%, το εμπόριο ποσοστό 10,9%, η γεωργία ποσοστό 1,6%, ενώ οι λοιποί τομείς της οικονομίας, συμπεριλαμβανομένων των νοικοκυριών, ποσοστό 27,5%.

Η μείωση του επιπέδου των επιτοκίων επιδρά θετικά στο Χρηματιστήριο

Σύμφωνα με εκτιμήσεις του εγχώριου οικονομικού Τύπου και οικονομικών αναλυτών, οι διαδοχικές αποφάσεις της Κεντρικής Τράπεζας Αιγύπτου (CBE) να μειώσει το επίπεδο των επιτοκίων κατά 250 συνολικά μονάδες βάσης, στο τέλος Αυγούστου και στο τέλος Σεπτεμβρίου τρέχοντος έτους, φαίνεται ότι έχουν ασκήσει έντονα θετική επίδραση επί του Χρηματιστηρίου Αιγύπτου. Πιο συγκεκριμένα, μετά τη δεύτερη απόφαση για μείωση των επιτοκίων, της 26^{ης} Σεπτεμβρίου, ο κεντρικός δείκτης του Χρηματιστηρίου (EGX30) έχει διαγράψει καθαρά ανοδική πορεία, ξεπερνώντας το επίπεδο των 14.500 μονάδων. Ο δείκτης EGX30, ο οποίος είχε πλησιάσει στις 24/9 τις 13.000 μονάδες, κινούμενος έντονα καθοδικά εξαιτίας των εκδηλώσεων διαμαρτυρίας κατά του Προέδρου Al Sisi που είχαν σημειωθεί στο Κάιρο και σε άλλες αιγυπτιακές πόλεις στις 20/9, επανέκαμψε μετά την απόφαση της CBE να μειώσει τα επιτόκια αναφοράς κατά 100 μονάδες βάσης, ανεβαίνοντας στις 29/9 στις 14.316 μονάδες, και στη συνεδρίαση της 2/10 τις 14.524 μονάδες. Σημειώνεται ότι κατά τις επόμενες συνεδριάσεις και έως τις 14/10, ο δείκτης EGX30 κινήθηκε σταθερά πάνω από τις 14.000 μονάδες, καταγράφοντας μικρές διακυμάνσεις και κλείνοντας στις 13/10 στις 14.220 μονάδες.

Η Κεντρική Τράπεζα εκδίδει νέους κανονισμούς για τον έλεγχο των μικροχρηματοδοτήσεων

Στα μέσα Οκτωβρίου, η Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου εξέδωσε τέσσερις νέους κανονισμούς οι οποίοι αυστηροποιούν τον έλεγχο επί των μικροχρηματοδοτήσεων προς ιδιώτες, επιχειρήσεις και μη κυβερνητικούς οργανισμούς. Οι νέοι κανονισμοί αναμένεται να υποχρεώσουν τις εγχώριες τράπεζες να αναστέλλουν τις χορηγήσεις μικροδανείων σε περιπτώσεις που έχουν διαπιστωθεί παρατυπίες ή ατασθαλίες από πλευράς δανειοληπτών, καθώς και να περιορίζουν το βαθμό δανειακής μόχλευσης των οντοτήτων που δέχονται μικροχρηματοδοτήσεις. Επίσης, οι τράπεζες θα πρέπει να λαμβάνουν επιβεβαίωση από τη Χρηματοοικονομική Ρυθμιστική Αρχή (Financial Regulatory Authority - FRA) σχετικά με την ικανότητα του δανειζόμενου να αναλάβει το βάρος αποπληρωμής της μικροχρηματοδότησης.

Επιπλέον, η Κεντρική Τράπεζα εξέδωσε νέους κανονισμούς σχετικούς με τις χορηγήσεις των τραπεζικών και άλλων χρηματοοικονομικών ιδρυμάτων προς επιχειρήσεις, με σκοπό την αποτελεσματικότερη διασφάλιση της διαφοροποίησης των χαρτοφυλακίων δανειακών χρηματοδοτήσεων των τραπεζών και την ελαχιστοποίηση του κινδύνου αυτών. Σύμφωνα με τον οικονομικό Τύπο, οι νέοι κανονισμοί απαγορεύουν τη χορήγηση δανείων προς έναν δανειζόμενο σε ποσοστό που να υπερβαίνει το 15% του κεφαλαίου εκάστης τράπεζας, ή εκάστου μη τραπεζικού χρηματοοικονομικού ιδρύματος που λειτουργεί στη χώρα. Σημειώνεται ότι το νέο κανονιστικό πλαίσιο δεν αφορά τις ασφαλιστικές εταιρείες.

Όπως σημείωσε εξάλλου ο εγχώριος οικονομικός Τύπος, η Χρηματοοικονομική Ρυθμιστική Αρχή και η Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου υπέγραψαν συμφωνία συνεργασίας για την καταπολέμηση του φαινομένου ξεπλύματος χρήματος, καθώς και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Ανοδος των αποδόσεων των κρατικών χρεογράφων για δεύτερη συνεχή εβδομάδα

Όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, οι αποδόσεις των αιγυπτιακών κρατικών χρεογράφων συνέχισαν στα μέσα Οκτωβρίου, για δεύτερη εβδομάδα στη σειρά, να έχουν ανοδική πορεία, έπειτα από την προηγούμενη πτώση τους κατά 2 ποσοστιαίες μονάδες συνολικά, από τον περασμένο Αύγουστο που η Κεντρική Τράπεζα άρχισε να περικλύπει το ύψος των επιτοκίων αναφοράς. Ο οικονομικός Τύπος σημείωσε ότι παρατηρήθηκε το πολύ πρόσφατο διάστημα μείωση της ζήτησης για εγχώριους κρατικούς τίτλους χρέους, καθώς οι επενδυτές έχασαν προσωρινά την «ορεξή» τους για αυτούς, δεδομένου ότι οι αποδόσεις τους μειώθηκαν κατόπιν της μείωσης των επιτοκίων αναφοράς από την κεντρική Τράπεζα. Ωστόσο, όπως σημειώνουν εγχώριοι οικονομικοί αναλυτές, οι πωλήσεις αιγυπτιακών κρατικών τίτλων από τους κατόχους τους -οι οποίες ακολούθησαν τη μείωση των αποδόσεων- τροφοδότησαν τελικώς την εκ νέου άνοδο αυτών, που παρατηρείται το τελευταίο διάστημα. Οι μέσες αποδόσεις των εντόκων γραμματίων σε λίρες ανέρχονται, μετά τις πλέον πρόσφατες εκδόσεις που έλαβαν χώρα στα μέσα Οκτωβρίου, σε 15,819% για τα εξάμηνης και σε 15,183% για τα δωδεκάμηνης διάρκειας, ενώ εκείνες των ομολόγων σε λίρες ανέρχονται σε 14,3% για τα τριετούς και σε 14,217% για τα επταετούς διάρκειας ομόλογα, αντίστοιχα.

Καθυστερεί η εξαγορά της Εθνικής (NBG Egypt) από τη λιβανική Bank Audi

Όπως ανέφερε ο αιγυπτιακός οικονομικός Τύπος, κατά τη διαδικασία της οριστικοποίησης της εξαγοράς της εδώ θυγατρικής (πιο συγκεκριμένα, υποκαταστήματος) της Εθνικής Τράπεζας Ελλάδος, NBG Egypt, από το μεγαλύτερο τραπεζικό όμιλο του Λιβάνου, Bank Audi, ζήτημα έχει προκύψει μεταξύ διοίκησης της NBG Egypt και των εργαζομένων της, αναφορικά με το ύψος της αποζημίωσης που θα καταβληθεί σε αυτούς προτού μεταφερθούν στη λιβανική τράπεζα. Πιο συγκεκριμένα, κατά τα σχετικά δημοσιεύματα, οι εργαζόμενοι ζητούν από την NBG Egypt να τους καταβάλει αποζημιώσεις

δύο μηνών για έκαστο έτος υπηρεσίας, προτού ολοκληρωθεί η πώληση της τράπεζας στην Bank Audi. Όπως ανέφεραν τα δημοσιεύματα, η Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου (CBE) ήταν έτοιμη, ήδη από το Σεπτέμβριο, να δώσει την έγκρισή της για ολοκλήρωση της εξαγοράς, ωστόσο την έχει αναβάλει έως ότου επιτευχθεί λύση στο ως άνω ζήτημα μεταξύ διοίκησης και εργαζομένων στην τράπεζα. Σύμφωνα με πλέον πρόσφατη πληροφόρηση από τον οικονομικό Τύπο, η διοίκηση της NBG Egypt έχει αιτηθεί στην Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου να της αφήσει διαθέσιμη την περίοδο έως το τέλος Οκτωβρίου προκειμένου να βρεθεί λύση στην ανωτέρω διαφωνία με τους εργαζόμενους και να ολοκληρωθεί η εξαγορά από την Bank Audi. Όπως έχει σημειώσει ο οικονομικός Τύπος, η λιβανική τράπεζα δεν εμπλέκεται στο ως άνω ζήτημα, δεδομένου ότι έχει εξ αρχής συμφωνήσει να συνεχίσει να απασχολεί το ανθρώπινο δυναμικό της NBG Egypt, διατηρώντας τα τρέχοντα επίπεδα μισθών τους. Σημειώνεται ότι η συμφωνία εξαγοράς της NBG Egypt από την Bank Audi είχε οριστικοποιηθεί μεταξύ των δύο τραπεζικών ομίλων στις αρχές Μαΐου τρέχοντος έτους.

Η αιγυπτιακή λίρα στο ανώτατο σημείο διεικσίας σε σχέση με το δολλάριο

Στις 28 Οκτωβρίου, η ισοτιμία της αιγυπτιακής λίρας προς το δολλάριο έφθασε στο επίπεδο των 16,067 λιρών ανά δολλάριο (τιμή αγοράς), που αποτέλεσε το υψηλότερο επίπεδο για τη λίρα έναντι του αμερικανικού νομίσματος, από το Μάρτιο 2017. Σύμφωνα με οικονομικούς αναλυτές, η περαιτέρω ανατίμηση του αιγυπτιακού νομίσματος έναντι του δολλαρίου οφείλεται κυρίως στις αυξημένες εισροές ξένων επενδύσεων χαρτοφυλακίου (ιδιαίτερα σε έντοκα γραμμάτια του αιγυπτιακού κράτους), στα αυξημένα έσοδα από τον τουρισμό, καθώς και στα σταθερά υψηλά επίπεδα των εισερχόμενων μεταναστευτικών εμβασμάτων. Σύμφωνα με τον οικονομικό Τύπο, το δολλάριο έχει απολέσει από τις αρχές Οκτωβρίου 14 πιάστρες έναντι της αιγυπτιακής λίρας, ενώ συνολικά από τις αρχές του 2019 έχει απολέσει 178 πιάστρες, με τους περισσότερους χρηματοοικονομικούς αναλυτές να θεωρούν πως η εν λόγω πτωτική τάση θα συνεχισθεί.

Ανανέωση σαουδαραβικών καταθέσεων στην αιγυπτιακή Κεντρική Τράπεζα

Όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, η Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου (CBE) υπέγραψε, στο περιθώριο της πρόσφατης ετήσιας συνόδου του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου στην Ουάσιγκτον, συμφωνία με το σαουδαραβικό αναπτυξιακό ταμείο (Saudi Fund for Development – SFD) για τη χρονική παράταση της περιόδου ωρίμανσης σαουδαραβικών κρατικών καταθέσεων ύψους μεταξύ \$5 και \$6 δισ. στη CBE, έως το έτος 2022. Κατά τα σχετικά δημοσιεύματα, το συνολικό ύψος των καταθέσεων του σαουδαραβικού κράτους στην Αίγυπτο ανερχόταν στο τέλος του 2018 σε \$7,5 δισ.

Η Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου παρέχει πρόσθετα κεφάλαια στο πλαίσιο του προγράμματος χρηματοδότησης στεγαστικών δανείων

Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα τέλους Οκτωβρίου, η Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου (CBE), στο πλαίσιο του προγράμματος χρηματοδότησης στεγαστικών δανείων, διοχέτευσε πρόσθετα κεφάλαια συνολικού ύψους EGP235 εκατ. σε ομίλους στεγαστικής πίστης, προκειμένου αυτοί να παράσχουν χαμηλότοκα δάνεια σε αγοραστές κατοικιών μεσαίου εισοδηματικού επιπέδου. Θυμίζουμε ότι η CBE έχει ανανεώσει στη διάρκεια του 2019 το πρόγραμμα χρηματοδότησης των στεγαστικών δανείων, το οποίο είχε ξεκινήσει το 2014 και έληγε τον Ιανουάριο 2019, δεσμευόμενη να διοχετεύσει χρηματοδοτήσεις συνολικού ύψους EGP50 δισ. για τη χρηματοδότηση τέτοιων δανείων.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΝΕΑ

Αιγυπτιακή συμμετοχή σε διεθνές φόρουμ της παγκόσμιας βιομηχανίας στην Ιταλία

Στις αρχές Οκτωβρίου, ο εγχώριος οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε στην παρουσία του Αιγυπτίου Βοηθού Υπουργού Εμπορίου & Βιομηχανίας κ. Taha, σε διεθνές φόρουμ για την παγκόσμια βιομηχανία που έλαβε χώρα στην Ιταλία και στις επαφές που είχε εκεί με εκπροσώπους μεγάλων βιομηχανικών ομίλων, κυρίως από την Ευρώπη. Κατά τα σχετικά δημοσιεύματα, ο κ. Taha υπέγραψε συμφωνία συνεργασίας με το γερμανικό όμιλο Siemens, με σκοπό τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αιγυπτιακής βιομηχανίας, μέσω παροχής από τη Siemens υπηρεσιών ψηφιοποίησης-μηχανοργάνωσης και αυτοματοποίησης βιομηχανικών διεργασιών, όπως και κατάρτισης του αιγυπτιακού βιομηχανικού εργατικού δυναμικού. Σημειώνεται ότι η εν λόγω συμφωνία ήλθε σε συνέχεια αντίστοιχου μνημονίου συνεργασίας των αιγυπτιακών Υπουργείων Εμπορίου & Βιομηχανίας, καθώς και Παιδείας με τη Siemens, που είχε υπογραφεί στο τέλος Οκτωβρίου 2018, στο πλαίσιο της μικτής διμερούς επιτροπής οικονομικής συνεργασίας που είχε λάβει χώρα στη Γερμανία, με την ευκαιρία της εκεί επίσκεψης του Αιγυπτίου Προέδρου κ. Al Sisi. Όπως ανέφερε σχετικά ο οικονομικός Τύπος, η υπογραφή από τον κ. Taha συμφωνία με τη Siemens περιέχει χρονοδιάγραμμα για την υλοποίηση του προγράμματος ψηφιοποίησης της αιγυπτιακής βιομηχανίας, με σκοπό την επέκταση της παρουσίας αυτής και των προϊόντων της στις αγορές των γειτονικών χωρών.

Όπως κατέγραψε ο οικονομικός Τύπος, στο περιθώριο του ανωτέρω φόρουμ, το οποίο προσέλκυσε τις συμμετοχές περίπου 1.500 εκπροσώπων του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα, οργανισμών και φορέων που ασχολούνται με υπηρεσίες ψηφιακού μετασχηματισμού και σχετίζονται με τη βιομηχανία, ο κ. Taha πραγματοποίησε επαφές με Ιταλούς αξιωματούχους, καθώς και εκπροσώπους της ομοσπονδίας ιταλικών βιομηχανιών, με στόχο την προσέλκυση ιταλικών επενδυτικών κεφαλαίων στα μεγάλα, εν εξελίξει έργα δημιουργίας της πόλης του δέρματος “Al-Robeky” στην περιοχή κοντά στην περιοχή Badr City στο New Cairo, της πόλης του ξύλου & της επιπλοβιομηχανίας της Δαμιέττης, καθώς και του μεγάλου βιομηχανικού κλωστοϋφαντουργικού συγκροτήματος στην

περιοχή της Sadat City, που υλοποιείται από τον κινεζικό όμιλο Mankai Investment, σε συνεργασία με την τεχνική υπηρεσία του αιγυπτιακού Στρατού (Armed Forces Engineering Authority).

Πορτογαλική επιχειρηματική αποστολή στην Αίγυπτο

Στις αρχές Οκτωβρίου, πορτογαλική επιχειρηματική αποστολή επισκέφθηκε την Αίγυπτο. Από τα σχετικά οικονομικά δημοσιεύματα, φαίνεται ότι η αποστολή επισκέφθηκε τόσο την Οικονομική Ζώνη της Διώρυγας Σουέζ, όσο και το Κάιρο, όπου στις 7/10 πραγματοποιήθηκε επιχειρηματικό φόρουμ με τη συμμετοχή πορτογαλικών και αιγυπτιακών επιχειρήσεων, το οποίο διοργανώθηκε από την ομοσπονδία αιγυπτιακών εμπορικών επιμελητηρίων (FEDCOC). Κατά τα οικονομικά δημοσιεύματα, στο φόρουμ μετείχαν 7 πορτογαλικοί όμιλοι από τους κλάδους γεωργικών καλλιεργειών, βιομηχανίας τροφίμων, ηλεκτρικών συσκευών και εξοπλισμού, ξυλείας και φαρμακευτικών προϊόντων. Σύμφωνα με δηλώσεις του προέδρου της Ομοσπονδίας Αιγυπτιακών Επιμελητηρίων (FEDCOC) κ. El Arabi, ο όγκος των εκατέρωθεν επενδύσεων μεταξύ Αιγύπτου και Πορτογαλίας υπερβαίνει τα \$450 εκατ. και επικεντρώνεται κυρίως στους κλάδους τεχνολογίας πληροφορικής, επικοινωνιών, ετοιμών ενδυμάτων, ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, καθώς και αγοράς ακινήτων ενώ ο όγκος του διμερούς εμπορίου έχει πρόσφατα αυξηθεί κατά 30% σε ετήσια βάση, υπερβαίνοντας τα \$380 εκατ. Επιπλέον, ο κ. El Arabi παρότρυνε τις αιγυπτιακές εταιρείες να χρησιμοποιούν πορτογαλικά λιμάνια και ελεύθερες ζώνες προκειμένου να βελτιώσουν την πρόσβασή τους στις αγορές της Δυτικής Αφρικής, ενώ εξέφρασε την υποστήριξη της FEDCOC σε συνεργασίες μεταξύ αιγυπτιακών και πορτογαλικών επιχειρήσεων με σκοπό την από κοινού διείσδυση σε αγορές τρίτων χωρών.

Αιγυπτιο-κορεατικό επιχειρηματικό φόρουμ στο Κάιρο

Ο εγχώριος οικονομικός Τύπος ασχολήθηκε πρόσφατα με το πρώτο αιγυπτιο-κορεατικό επιχειρηματικό φόρουμ που διοργανώθηκε στο πλαίσιο της Συνόδου του διμερούς επιχειρηματικού συμβουλίου στο Κάιρο και άνοιξε τις εργασίες του στις 8/10. Σύμφωνα με τα σχετικά δημοσιεύματα, κατά την εναρκτήρια ομιλία της στο φόρουμ, η Υπουργός Επενδύσεων & Διεθνούς Συνεργασίας κα Nasr επισήμανε ότι η αξία του χαρτοφυλακίου της διμερούς αναπτυξιακής συνεργασίας μεταξύ των δύο χωρών ανέρχεται σε \$396 εκατ, με το μεγαλύτερο μέρος αυτής να επικεντρώνεται στον κλάδο μεταφορών, ενώ το ύψος των κορεατικών επενδύσεων στην Αίγυπτο έχει φθάσει στο ανώτατο επίπεδο του όλων των εποχών, στα \$570 εκατ., μέσω της δραστηριοποίησης 163 νοτιοκορεατικών ομίλων στη χώρα. Επιπλέον, επισημάνθηκε ότι κατά το έτος 2018, το ύψος των κορεατικών εξαγωγών στην Αίγυπτο ανήλθε σε \$1,8 δισ., εμφανίζοντας ετήσια αύξηση της τάξεως του 39,4%, ενώ οι αιγυπτιακές εξαγωγές προς Ν. Κορέα υπερτριπλασιάστηκαν, φθάνοντας το επίπεδο των \$313 εκατ. Μεταξύ των ισχυρών ονομάτων των 20 συνολικά μεγάλων κορεατικών ομίλων που παρέστησαν στο φόρουμ, εκφράζοντας μάλιστα τη βούλησή τους να επεκταθούν περαιτέρω επενδυτικά στην Αίγυπτο, ο οικονο-

μικός Τύπος παρέθεσε αυτά των Samsung, LG Electronics (κλάδος ηλεκτρονικών / προϊόντων ICT), Hyundai Rotem (μεταφορικός & λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός) και POSCO (κλάδος χαλυβουργίας).

Από την πλευρά του, ο Πρέσβης της Ν. Κορέας στην Αίγυπτο, κ. Yoon, υπογράμμισε το ενδιαφέρον του κορεατικού επιχειρηματικού κόσμου για την ανάληψη διαθέσιμων έργων κατασκευών υποδομών, ιδιαίτερα στη νέα διοικητική πρωτεύουσα και στη νέα πόλη του Ελ Αλαμέιν. Ο Κορεάτης Πρέσβης ανακοίνωσε εξάλλου ότι το 2020 προσδοκείται η σύναψη συμφωνίας ελευθέρων συναλλαγών μεταξύ Ν. Κορέας και Αιγύπτου, με σκοπό τη διευκόλυνση των εμπορικών ροών μεταξύ των δύο χωρών και τη μεταφορά κορεατικής τεχνολογίας αιχμής στην Αίγυπτο.

Όπως σημείωσε ο οικονομικός Τύπος, η κορεατική επιχειρηματική αποστολή, η οποία βρέθηκε στην Αίγυπτο συνολικά το τριήμερο 8-10/10, συναντήθηκε επίσης με τον Αιγύπτιο Πρόεδρο κ. Al Sisi, παρουσία της Υπουργού Επενδύσεων & Διεθνούς Συνεργασίας κας Nasr. Επιπλέον, η κορεατική αποστολή επισκέφθηκε και την Οικονομική Ζώνη της Διώρυγας Σουέζ, όπου συναντήθηκε με τον αντιπρόεδρο αυτής, κ. Shaaban.

Διεθνής διάσκεψη “Egypt Can” στο νέο διεθνές συνεδριακό κέντρο Κάιρου

Το διήμερο 15-16 Οκτωβρίου έλαβε χώρα στο νέο διεθνές συνεδριακό κέντρο του Κάιρου (Al-Manara International Conferences Center) η πέμπτη έκδοση της διεθνούς διάσκεψης “Egypt Can”, με τη συμμετοχή υψηλόβαθμων αξιωματούχων του αιγυπτιακού κράτους, εκπροσώπων διεθνών επιχειρηματικών ομίλων και χρηματοδοτικών οργανισμών, εκπροσώπων του εγχώριου επιχειρηματικού κόσμου, καθώς και 65 διακεκριμένων αιγυπτιακών προσωπικοτήτων που δραστηριοποιούνται στο εξωτερικό. Η διάσκεψη τέλεσε υπό την αιγίδα του Αιγυπτίου Προέδρου κ. Al Sisi και διοργανώθηκε από τα Υπουργεία Μετανάστευσης και Προγραμματισμού, ενώ επικέντρωσε τις συζητήσεις της στις προοπτικές ανάπτυξης της χώρας δια των επενδύσεων. Σύμφωνα με τον εγχώριο οικονομικό Τύπο, στο περιθώριο της διάσκεψης ο Πρόεδρος κ. Al Sisi συναντήθηκε με το διευθύνοντα σύμβουλο του ιαπωνικού ομίλου Toyota Tsusho, κ. Kashitani, επισημαίνοντάς του κατά τη σχετική μεταξύ τους συζήτηση ότι δεδομένου του μεγάλου ύψους των επενδύσεων της Toyota στην Αίγυπτο, της τάξεως του \$1 δισ., «η Αίγυπτος θα μπορούσε να αποτελέσει περιφερειακό διαμετακομιστικό κόμβο για τα ιαπωνικά προϊόντα». Σημειώνεται ότι ο όμιλος Toyota δραστηριοποιείται στην Αίγυπτο εδώ και αρκετές δεκαετίες, με σημαντικές επενδύσεις στους κλάδους ενέργειας και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, πετρελαίου και μεταφορικού εξοπλισμού. Ο Αιγύπτιος Πρόεδρος συναντήθηκε επίσης με αντιπροσωπεία διακεκριμένων Αιγυπτίων επενδυτών που δραστηριοποιούνται στο εξωτερικό, στους οποίους παρουσίασε τις προσπάθειες της κυβέρνησης να μεταρρυθμίσει την οικονομία και το θεσμικό πλαίσιο προκειμένου να προσελκύσει περισσότερες επενδύσεις, καθώς και να αναβαθμίσει τις υποδομές της χώρας και να στηρίξει χρηματοδοτικά τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

Ο εγχώριος οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε με ιδιαίτερη έμφαση στην ανακοίνωση -στο περιθώριο της διάσκεψης “Egypt Can”- της εκκίνησης συνεργασίας του τσεχικού ομίλου Mut Automotive με το αιγυπτιακό Υπουργείο Στρατιωτικής Παραγωγής, με σκοπό την ανάπτυξη 19 βιομηχανικών επενδυτικών σχεδίων, αρχής γενομένης από την πρώτη φάση project μετατροπής 90 χιλ. λεωφορείων δημόσιας χρήσης σε κινούμενα με φυσικό αέριο ή ηλεκτρισμό. Επίσης, κατά τα σχετικά δημοσιεύματα, ο όμιλος Mut ανακοίνωσε την πρόθεσή του να ξεκινήσει την κατασκευή φορτωτικών μηχανημάτων στην Αίγυπτο, καθώς και την υλοποίηση project μετατροπής των αιγυπτιακών ταξί σε ηλεκτροκίνητα.

Στην 49^η θέση η Αίγυπτος σε διεθνή κατάταξη εθνικών “brands”

Ο εγχώριος οικονομικός Τύπος προέβλεπε στα μέσα Οκτωβρίου την άνοδο κατά 5 θέσεις της Αιγύπτου σε διεθνή κατάταξη που εκπονεί σε ετήσια βάση ο διεθνής, βρετανικών συμφερόντων, συμβουλευτικός οίκος Brand Finance, με τίτλο “2019 Nations Brand Report”. Πιο συγκεκριμένα, η Αίγυπτος αναρριχήθηκε στην 49^η θέση μεταξύ 100 χωρών, καθιστάμενη η πέμπτη ταχύτερα αναπτυσσόμενη χώρα παγκοσμίως από απόψεως αξίας εθνικού “brand” κατά το τρέχον έτος. Τις πρώτες θέσεις της σχετικής κατάταξης κατέλαβαν οι ΗΠΑ, η Κίνα και η Γερμανία, ακολουθούμενες από την Ιαπωνία, τη Βρετανία και τη Γαλλία. Σημειώνεται ότι η κατάταξη των εθνικών “brands” βασίζεται σε τρία σύνολα κριτηρίων που αξιολογούν το επενδυτικό κλίμα, την ανάπτυξη της κοινωνίας και των κοινωνικών ιδρυμάτων, καθώς και την ποιότητα των προσφερόμενων από εκάστη χώρα αγαθών και υπηρεσιών. Η χώρα μας κατετάγη στην 57^η θέση. Τις υψηλότερες θέσεις μεταξύ των χωρών Μ. Ανατολής και Β. Αφρικής κατέλαβαν τα ΗΑΕ και η Σ. Αραβία, που κατετάγησαν στην 20^η και την 21^η θέση αντίστοιχα. Ολόκληρη η σχετική έκθεση της Brand Finance βρίσκεται στην ιστοσελίδα https://brandfinance.com/images/upload/nation_brands_100_2019_free.pdf.

Διεθνές συνέδριο τηλεπικοινωνιών στο Sharm El Sheikh

Από το τέλος Οκτωβρίου, η Αίγυπτος φιλοξενεί το 38^ο διεθνές συνέδριο ραδιο-τηλεπικοινωνιών που λαμβάνει χώρα στο θέρετρο Sharm El Sheikh στη Χερσόνησο Σινά. Όπως σημείωσε ο εγχώριος οικονομικός Τύπος, πρόκειται για την πρώτη φορά στα χρονικά, που η διοργάνωση του εν λόγω συνεδρίου λαμβάνει χώρα μακριά από την έδρα της Διεθνούς Ένωσης Τηλεπικοινωνιών (International Telecommunication Union – ITU) στη Γενεύη. Στο φετινό συνέδριο μετέχουν πάνω από 3.500 άτομα από 140 χώρες, καθώς και πάνω από 50 υπουργοί και υφυπουργοί τηλεπικοινωνιών από ολόκληρο τον κόσμο. Την έναρξη του συνεδρίου κήρυξε ο Αιγύπτιος Πρόεδρος κ. Al Sisi. Κεντρικό ζήτημα στο εν λόγω συνέδριο αποτελεί η κατανομή των ζωνών ραδιοσυχνότητας που χρησιμοποιούνται από τις τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες πέμπτης γενιάς (5G). Σημειώνεται ότι το παγκόσμιο συνέδριο ραδιο-τηλεπικοινωνιών διοργανώνεται κάθε 3 με 4 χρόνια, με σκοπό την επισκόπηση και αναθεώρηση των διεθνών κανόνων που διέπουν τις ραδιοσυχνότητες.

Το συνέδριο της ITU, το οποίο ξεκίνησε στις 28 Οκτωβρίου, αναμένεται να ολοκληρώσει τις εργασίες του στις 22 Νοεμβρίου.

Η Αίγυπτος δεύτερος σημαντικότερος κόμβος νεοφυών επιχειρήσεων υψηλής τεχνολογίας στη ζώνη Μ. Ανατολής & Β. Αφρικής

Σύμφωνα με πρόσφατη έκθεση της διεθνούς πλατφόρμας διασύνδεσης νεοφυών επιχειρήσεων με επενδυτές “venture capital” με έδρα το Ντουμπάι, Magnitt, η Αίγυπτος αποτελεί το δεύτερο ενεργότερο κόμβο νεοφυών επιχειρήσεων υψηλής τεχνολογίας στην ευρύτερη ζώνη Μ. Ανατολής & Β. Αφρικής, υστερεί σημαντικά ωστόσο από πλευράς επάρκειας χρηματοδότησης της ανάπτυξης των εν λόγω επιχειρήσεων. Κατά τη Magnitt, στο εννέαμηνο 2019 οι συμφωνίες χρηματοδότησης τεχνολογικών startups που συνάφθηκαν στην Αίγυπτο αυξήθηκαν κατά 27%, έναντι ρυθμού αύξησής τους 13% σε ολόκληρο το έτος 2018. Εν τούτοις, η συνολική αξία των χρηματοδοτήσεων που έλαβαν οι αιγυπτιακές τεχνολογικές startups αντιστοιχούσαν σε μόλις 7% των αντίστοιχων συνολικών χρηματοδοτήσεων σε επίπεδο Μ. Ανατολής & Β. Αφρικής, έναντι ποσοστού 9% που αντιπροσώπευσαν οι χρηματοδοτήσεις τεχνολογικών startups από το Μπαχρέιν και το Λίβανο, αντίστοιχα.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Δημιουργία τεχνολογικής ζώνης στη νέα πόλη του Beni Suef

Όπως ανέφερε σχετικά ο οικονομικός Τύπος, βασιζόμενος σε σχετική ανακοίνωση του Π/Θ κ. Madbouly στο τέλος Σεπτεμβρίου, πολύ πρόσφατα έχουν ολοκληρωθεί οι κατασκευαστικές εργασίες για τη δημιουργία νέας τεχνολογικής ζώνης στην περιοχή της –υπό κατασκευή– νέας πόλης του Beni Suef, στην Άνω Αίγυπτο, επενδυτικού κόστους της τάξεως των EGP430 εκατ. Τις εγκαταστάσεις της νέας τεχνολογικής ζώνης επισκέφθηκε στις 28/9 ο Αιγύπτιος Π/Θ. Η νέα τεχνολογική ζώνη έχει συνολική έκταση 55 feddan, ενώ η ολοκληρωθείσα πρώτη φάση κατασκευής της εκτείνεται σε 18,5 feddans (1 feddan = 4.200 τετρ. μέτρα). Σύμφωνα με τα οικονομικά δημοσιεύματα, ορισμένες πρόσθετες εργασίες μένει να ολοκληρωθούν, ώστε να είναι έτοιμη η πρώτη φάση της εν λόγω τεχνολογικής ζώνης. Σημειώνεται ότι το έργο δημιουργίας τεχνολογικής ζώνης στην περιοχή του Beni Suef εντάσσεται στο πλαίσιο του προγραμματισμού της κυβέρνησης για κατασκευή 5 συνολικά νέων τεχνολογικών ζωνών, στις περιοχές Borg El-Arab, Sadat City, 10th of Ramadan, νέας πόλης του Assiut και νέας πόλης του Ασουάν, δια της συνεργασίας των Υπουργείων Οικιστικής Ανάπτυξης και Επικοινωνιών & Τεχνολογίας Πληροφορικής.

Οι ΕΤΕπ και EBRD ενδιαφέρονται να χρηματοδοτήσουν το έργο του monorail

Όπως ανέφερε σχετικά ο οικονομικός Τύπος, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης & Ανάπτυξης (EBRD) ενδιαφέρονται να συνεργαστούν προκειμένου να χρηματοδοτήσουν από κοινού το έργο κατασκευής των δύο γραμμών «μονής τροχιάς» (“monorail”) που θα συνδέουν την περιοχή 6th of October, στα δυτικά περίχωρα του Καΐρου, με τη νέα διοικητική πρωτεύουσα. Σύμφωνα με το κρατικό ειδησεογραφικό πρακτορείο (MENA), η χρηματοδότηση από τις δύο ανωτέρω πηγές αναμένεται να καταστεί διαθέσιμη πριν το τέλος του τρέχοντος έτους, αφού προηγουμένως ολοκληρωθούν σχετικές οικονομικές μελέτες για το έργο που διεξάγονται από την ΕΤΕπ. Σημειώνεται ότι η αιγυπτιακή κυβέρνηση προσβλέπει σε δανεισμό κεφαλαίων συνολικού ύψους \$2,5 δισ. για τη χρηματοδότηση του έργου. Σύμφωνα με πηγές της EBRD, η Αίγυπτος επιδιώκει τη λήψη τριών δανείων ύψους \$1 δισ., \$900 εκατ. και \$600 εκατ., από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ), μία βρετανική τράπεζα που δεν κατονομάζεται και την EBRD, αντίστοιχα. Θυμίζουμε ότι στις αρχές Αυγούστου υπεγράφη η σύμβαση μεταξύ αιγυπτιακού κράτους και της κοινοπραξίας Bombardier-Orascom-Arab Contractors για την κατασκευή και λειτουργία των δύο γραμμών, προϋπολογισμού €3 δισ.

326.300 νέες κατοικίες κατασκευάστηκαν το οικονομικό έτος 2017/18

Σύμφωνα με πρόσφατα δημοσιευθέντα στοιχεία της αιγυπτιακής στατιστικής υπηρεσίας (CAPMAS), στη διάρκεια του οικονομικού έτους 2017/18 κατασκευάστηκαν συνολικά 326.300 νέες οικιστικές μονάδες ανά τη χώρα, συνολικού επενδυτικού κόστους EGP106,9 δισ. (περίπου \$6,6 δισ. σε τρέχουσες ισοτιμίες). Ο συνολικός αριθμός νέων κατοικιών εμφανίστηκε το 2017/18 αυξημένος κατά 2,9% έναντι του προηγούμενου οικονομικού έτους (2016/17), όταν είχαν κατασκευαστεί 317.200 οικιστικές μονάδες με συνολικό κόστος EGP91,8 δισ. (αύξηση σχετικών επενδύσεων κατά 16,4% το 2017/18). Κατά την CAPMAS, το έτος 2017/18, το κράτος ολοκλήρωσε την κατασκευή 105.100 κατοικιών, έναντι 100.500 κατοικιών το 2016/17 (κυρίως για χαμηλού και μεσαίου επιπέδου εισοδηματικές ομάδες του πληθυσμού), ενώ ο ιδιωτικός τομέας κατασκεύασε συνολικά 221.200 νέες κατοικίες, έναντι 216.600 κατοικιών το 2016/17 (κυρίως για ανώτερα εισοδηματικά στρώματα του πληθυσμού, καθώς και πολυτελείς μονάδες).

Όπως ανέφερε εξάλλου ο οικονομικός Τύπος, με βάση πηγές του Υπουργείου Οικιστικής Ανάπτυξης, η αιγυπτιακή Αρχή Νέων Αστικών Κοινοτήτων έχει προκηρύξει προς διάθεση σε ιδιώτες επενδυτές, 26 εκτάσεις μεικτής χρήσης, συνολικής αξίας EGP35,5 δισ., στις περιοχές 6th of October, Sheikh Zayed, New Cairo, El Shorouk, στα περίχωρα του Καΐρου, καθώς και Sadat City, υπό το νέο μηχανισμό δημοπράτησης κρατικών γαιών.

Το αιγυπτιακό κράτος οφείλει πάνω από EGP300 εκατ. σε εργολάβους για οδικά έργα

Όπως ανέφερε ο εγχώριος οικονομικός Τύπος, βασιζόμενος σε σχετική δήλωση ανώτατου στελέχους της Ένωσης Αιγυπτίων Εργολάβων, το κράτος οφείλει σε εργολάβους ποσά άνω των EGP300 εκατ. για οδικά έργα που έχουν αναληφθεί από τις αρχές του τρέχοντος έτους. Κατά την ανωτέρω πηγή, τα εν λόγω οφειλόμενα ποσά αντιστοιχούν σε περίπου 80% του συνολικού κόστους των αναληφθέντων έργων.

Τρεις «μνηστήρες» για την απόκτηση μεριδίου 10% και διοίκησης της Heliopolis Housing & Development

Όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, τρεις εταιρείες έχουν υποβάλει προσφορές για την απόκτηση μεριδίου 10% συν τα δικαιώματα διοίκησης του κρατικού ομίλου ανάπτυξης ακινήτων (real estate developer) Heliopolis Housing & Development (HHD). Σύμφωνα με τα σχετικά δημοσιεύματα, οκτώ ήταν αρχικά οι εταιρείες που είχαν ενδιαφερθεί για την απόκτηση στρατηγικού μεριδίου στην HHD, μεταξύ των οποίων οι SODIC, EFG Hermes, BPE, Emaar Misr και Orascom Development. Όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, ενδέχεται η προθεσμία που είχε οριστεί για την υποβολή προσφορών –έως τις 14/10– να λάβει παράταση, δεδομένου ότι υπάρχει έντονο ενδιαφέρον από πρόσθετες ντόπιες εταιρείες και κοινοπραξίες εγχώριων με ξένους ομίλους. Σημειώνεται ότι αρχικά σχεδιάζόταν να διατεθεί το παρασμένο καλοκαίρι πρόσθετο μερίδιο 32,25% της HHD στο Χρηματιστήριο, στο πλαίσιο του προγράμματος ιδιωτικοποιήσεων κρατικών επιχειρήσεων, ωστόσο το εν λόγω σχέδιο εγκαταλείφθηκε τον Απρίλιο, ενώ στη συνέχεια η αιγυπτιακή κυβέρνηση επανήλθε σχεδιάζοντας την εκχώρηση συνολικού μεριδίου 25% του κεφαλαίου της εταιρείας, είτε στο τέλος του 2019, ή στις αρχές του 2020. Ο όμιλος HHD αποτελεί εξαιρετικά ενδιαφέροντα στόχο για εταιρείες του ιδιωτικού τομέα που επιθυμούν να αναλάβουν τη διοίκησή του, δεδομένου ότι διαθέτει πολύ αξιόλογο απόθεμα εκτάσεων προς ανάπτυξη, ενώ διαθέτει επίσης ιστορικό συνεργασιών με τον ιδιωτικό τομέα σε έργα ανάπτυξης ακινήτων.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Ο ιταλικός ενεργειακός όμιλος ENI ξεκινά τη δοκιμαστική λειτουργία του 13^{ου} φρέατος στο κοιτάσμα Zohr

Όπως ανέφερε στις αρχές Οκτωβρίου ο εγχώριος κλαδικός Τύπος, ο ιταλικός ενεργειακός όμιλος ENI αναμένεται να ξεκινήσει άμεσα τη δοκιμαστική λειτουργία του 13^{ου} φρέατος στο γιγαντιαίο κοιτάσμα Zohr. Το εν λόγω φρέαρ εκτιμάται πως θα παράγει κατά μέσο όρο 150-250 εκατ. κ.π. ημερησίως. Σύμφωνα με κλαδικές πηγές, η ENI θα μειώσει παράλληλα την παραγωγή από άλλα φρέατα του Zohr, ώστε να μην υπάρξει πρόβλημα υπερπαραγωγής, το οποίο θα δυσκολέψει την απορρόφηση του φυσικού αερίου από τις μονάδες επεξεργασίας αυτού. Όπως ανακοίνωσε εξάλλου η ENI, η παραγωγή από το 14^ο φρέαρ του κοιτάσματος Zohr αναμένεται να ξεκινήσει έως το τέλος του 2019.

Τροποποιήσεις στη συμφωνία προμήθειας φ/α από το Ισραήλ

Όπως ανέφεραν στις αρχές Οκτωβρίου διεθνή οικονομικά μέσα ενημέρωσης, ο αιγυπτιακός όμιλος Dolphinus Holdings και οι εταίροι των ισραηλινών κοιτασμάτων Tamar και Leviathan, Delek Drilling και Noble Energy, προχώρησαν σε τροποποιήσεις της μεταξύ τους συμφωνίας του Φεβρουαρίου 2018, με σκοπό την αύξηση της ποσότητας ισραηλινού φυσικού αερίου με το οποίο θα εφοδιάζεται η Αίγυπτος κατά 34%, στα 85,3 δισ. κυβικά μέτρα. Η ως άνω αύξηση της ποσότητας ισραηλινού αερίου που θα τροφοδοτεί την Αίγυπτο, αυξάνει και τη συνολική αξία του φυσικού αερίου που προβλεπόταν στη συμφωνία του 2018, στα \$19,5 δισ., αντί \$15 δισ. Οι εν λόγω τροποποιήσεις προβλέπουν το διπλασιασμό των ποσοτήτων που θα φορτωθούν προς την Αίγυπτο από το κοιτάσμα Leviathan στα 60 δισ. κυβικά μέτρα σε χρονικό ορίζοντα 15ετίας και τη μείωση των ποσοτήτων από το κοιτάσμα Tamar στα 25,3 δισ. κυβικά μέτρα (από 32 δισ. κυβικά μέτρα προηγουμένως). Οι πρώτες φορτώσεις ισραηλινού φυσικού αερίου αναμένεται να ξεκινήσουν από 1^{ης} Ιανουαρίου 2020 και θα συνεχιστούν έως το έτος 2034, με αρχικές ποσότητες 2,1 δισ. κυβικών μέτρων ετησίως για τα πρώτα 3 χρόνια και 6,7 δισ. κυβικών μέτρων ετησίως στη συνέχεια.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις του κλαδικού Τύπου, οι αυξημένες ποσότητες ισραηλινού φυσικού αερίου αναμένεται να καλύψουν μάλλον τις -με ραγδαίο ρυθμό αυξανόμενες- εγχώριες ανάγκες της Αιγύπτου, παρά να διοχετευθούν προς εξαγωγές, εφοδιάζοντας την Ευρώπη με μεγάλες ποσότητες LNG και καθιερώνοντας την Αίγυπτο ως περιφερειακό εξαγωγικό κόμβο για το φυσικό αέριο. Όπως ανέφερε εξάλλου ο κλαδικός Τύπος, εντός του Οκτωβρίου αναμένεται να ολοκληρωθεί η μεταφορά της ιδιοκτησίας του 39% του αγωγού East Mediterranean Gas (EMG) στους ομίλους Delek, Noble Energy και East Gas (θυγατρική εταιρεία της αιγυπτιακής κρατικής EGAS με αντικείμενο τη μεταφορά φυσικού αερίου), οι οποίοι έχουν ήδη καταβάλει το 70% του αντιτίμου εξαγοράς της συμμετοχής 39% στον αγωγό, ύψους \$518 εκατ.

12 ενεργειακοί όμιλοι έχουν προεπιλεγεί για εγκατάσταση φ/β κυττάρων στη νέα διοικητική πρωτεύουσα
Όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, βασιζόμενος σε εγχώριες κλαδικές πηγές, 12 συνολικά ενεργειακοί όμιλοι έχουν προεπιλεγεί σε προκαταρκτική βάση από το αιγυπτιακό κράτος, προκειμένου να εγκαταστήσουν φωτοβολταϊκά κύτταρα στις οροφές 64 κτιρίων στη νέα διοικητική πρωτεύουσα. Κατά τα σχετικά δημοσιεύματα, μεταξύ των ομίλων που επιλέχθηκαν περιλαμβάνονται οι ARE Group, LG Electric, Gama, Orascom, Arab Organization for Industrialization (AOI-συμφερόντων του αιγυπτιακού Στρατού), Lightsource, Ibn Omairah, China State Construction Engineering Corporation (CCEC), Infinity Solar, El Sewedy Electric και Edra Energy. Οι εν λόγω όμιλοι έχουν προσκληθεί να υποβάλουν, στις 16/10, τις τεχνικές και οικονομικές τους προσφορές για την εγκατάσταση μικρών φωτοβολταϊκών μονάδων δυναμικότητας 15 MW σε κυβερνητικά κτίρια στη νέα πρωτεύουσα. Σύμφωνα με ως άνω κλαδικές πηγές, τα

έργα εγκατάστασης των φωτοβολταϊκών αναμένεται να ανατεθούν σε περισσότερες της μίας εταιρείες. Όπως σημειώνουν τα σχετικά δημοσιεύματα, η εταιρεία που διαχειρίζεται τα έργα της νέας πρωτεύουσας (NACCUD) συνεργάζεται κατά τη διενέργεια του σχετικού δημόσιου διαγωνισμού με το UNDP (United Nations Development Program).

Νέα αύξηση της τιμής πώλησης ηλεκτρικού ρεύματος από ΑΠΕ

Σύμφωνα με πηγές του Υπουργείου Ηλεκτρισμού, αναμένεται από τις αρχές του προσεχούς έτους να αυξηθεί η τιμή πώλησης του ηλεκτρικού ρεύματος που παράγεται από μονάδες που ανήκουν στην κρατική Αρχή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (NREA), κατά 20%. Οι ίδιες πηγές ανέφεραν ότι η νέα τιμή πώλησης ηλεκτρικού ρεύματος από ηλιακές και αιολικές μονάδες προς την κρατική εταιρεία διανομής (EETC) θα ανέλθει στο επίπεδο των 66 πιαστρών ανά κιλοβατώρα, έναντι τρέχουσας τιμής 55 πιαστρών ανά κιλοβατώρα, η οποία ίσχυε από τον Αύγουστο τρέχοντος έτους. Όπως ανέφεραν τα σχετικά δημοσιεύματα, θα πρόκειται για την τρίτη συνεχόμενη αύξηση της εν λόγω τιμής, η οποία είχε αυξηθεί και τον Αύγουστο 2018, από τις 34 στις 48 πιάστρες ανά κιλοβατώρα.

Ο γερμανικός όμιλος Intec αναλαμβάνει συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ηλιακό έργο στην περιοχή της Zafarana

Όπως ανέφερε το κρατικό ειδησεογραφικό πρακτορείο (MENA), στις αρχές Οκτωβρίου η κρατική Αρχή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (NREA) υπέγραψε με το γερμανικό όμιλο Intec σύμβαση με την οποία του ανατίθεται η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών και η επίβλεψη του έργου κατασκευής φωτοβολταϊκής μονάδας παραγωγής ηλιακής ενέργειας στην περιοχή της Zafarana, στον κόλπο Σουέζ, παραγωγικής ισχύος 50 MW. Κατά το πρακτορείο MENA, η γερμανική αναπτυξιακή τράπεζα KfW χρηματοδοτεί το έργο δια δανείου με ευνοϊκούς όρους, ύψους €50 εκατ., ενώ ευρίσκεται στο στάδιο ολοκλήρωσης των τεχνικών και οικονομικών αναλύσεων προκειμένου να επιλέξει τον κατασκευαστικό όμιλο που θα εκτελέσει το έργο. Κατά τον οικονομικό Τύπο, τρεις είναι οι όμιλοι που διαγωνίζονται για την ανάληψη της κατασκευής της φωτοβολταϊκής μονάδας, συγκεκριμένα οι Belectric (Γερμανία), NARI Group Corporation (Κίνα) και Vikram Solar (Ινδία), η δε διαδικασία επιλογής του αναδόχου αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το Δεκέμβριο τρέχοντος έτους. Η φωτοβολταϊκή μονάδα στη Zafarana αναμένεται να ξεκινήσει τη λειτουργία της στη διάρκεια του τελευταίου τριμήνου του προσεχούς έτους, εξοικονομώντας περίπου 18.000 τόνους καυσίμων ετησίως.

Συνεργασία στον ενεργειακό τομέα μεταξύ Αιγύπτου & Τανζανίας

Σύμφωνα με πρόσφατα οικονομικά δημοσιεύματα, ο Αιγύπτιος Υπουργός Ηλεκτρισμού κ. Shaker συναντήθηκε με τον Υπουργό Ενέργειας της Τανζανίας κ. Kalemani, ο οποίος επισκέφθηκε το Κάιρο στις αρχές Οκτωβρίου, με αντικείμενο τη σύσφιγξη των διμερών σχέσεων και την ανάπτυξη συνεργασιών στους τομείς υδροηλεκτρικής, ηλιακής και αιολικής ενέργειας, όπως επίσης στην επαγγελματική κατάρτιση στελεχών και στη μεταφορά τεχνογνωσίας στους ανωτέρω τομείς. Θυμίζουμε ότι η Αίγυπτος και η Τανζανία έχουν ήδη –στο τέλος του 2018- συνάψει συνεργασία ιδιαίτερης σημαντικότητας στον τομέα της υδροηλεκτρικής ενέργειας. Συγκεκριμένα, τον περασμένο Δεκέμβριο είχε υπογραφεί σύμβαση ανάθεσης σε κοινοπραξία των μεγάλων αιγυπτιακών ομίλων Arab Contractors και Elsewedy Electric, του σχεδιασμού και της κατασκευής υδροηλεκτρικού φράγματος και σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στον ποταμό Rufiji στην Τανζανία, δυναμικότητας 2,1 GW, με την επωνυμία “Stiegler Gorge Dam”. Η αξία της υπογραφείσας σύμβασης για το εν λόγω έργο, το οποίο θεωρείται εκ των σημαντικότερων εθνικών ενεργειακών projects που υλοποιεί η κυβέρνηση της Τανζανίας, ανέρχεται σε πλησίον των \$3 δισ.

Το Υπουργείο Πετρελαίου μειώνει την ημερήσια παραγωγή φ/α

Όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, βασιζόμενος σε πηγές του Υπουργείου Πετρελαίου, η αιγυπτιακή κυβέρνηση περιόρισε το ημερήσιο επίπεδο παραγωγής φυσικού αερίου από τα 7 δισ. κ.π. –που αυτή είχε πολύ πρόσφατα αυξηθεί- στα 6 δισ. κ.π., με σκοπό να περιορίσει το πλεόνασμα που δημιουργείται στην εγχώρια προσφορά, της τάξεως του 1 δισ. κ.π. ημερησίως, δεδομένου ότι τόσο η εγχώρια κατανάλωση όσο και οι εξαγωγές φυσικού αερίου έχουν σημειώσει ελαφρά πτώση. Σύμφωνα με πηγές του Υπουργείου Πετρελαίου, η κατανάλωση φυσικού αερίου από τις εγχώριες ηλεκτροπαραγωγικές μονάδες έχει μειωθεί στην παρούσα φάση στο επίπεδο των 3,7 δισ. κ.π. ημερησίως, έναντι 4,5 δισ. κ.π. στη διάρκεια του καλοκαιριού. Οι ίδιες ως άνω πηγές σημείωσαν ότι η άνευ προηγουμένου αύξηση του επιπέδου της ημερήσιας παραγωγής φυσικού αερίου στη Αίγυπτο έχει προκληθεί από τη σύνδεση νέων φρεάτων με το δίκτυο, ιδιαίτερα από τα κοιτάσματα Zohr, Nooros, Δυτικού Δέλτα / βορείως της Αλεξάνδρειας, 9B της περιοχής Burrullus, Rashid και Baltim South West, καθώς επίσης και ότι το επίπεδο της ημερήσιας παραγωγικής δυναμικότητας της χώρας σε φυσικό αέριο αναμένεται να φθάσει τα 7,5 δισ. κ.π. ημερησίως στη διάρκεια του τρέχοντος οικονομικού έτους (2019/20). Σύμφωνα με τις ως άνω πηγές, η εγχώρια κατανάλωση φυσικού αερίου το τρέχον οικονομικό έτος εκτιμάται σε περίπου 6,2 δισ. κ.π. ημερησίως –εκ των οποίων το 61% χρησιμοποιείται από τις μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας- ενώ αναμένεται να αυξηθεί σταδιακά σε 7 δισ. κ.π. ημερησίως το έτος 2020/21.

Χρηματοδοτικές συμφωνίες Αιγύπτου-Γαλλίας στον ενεργειακό τομέα

Στις 8/10, οι Αιγύπτιοι Υπουργοί Επενδύσεων & Διεθνούς Συνεργασίας κα Nasr και Ηλεκτρισμού κ. Shaker, υπέγραψαν με τη γαλλική υπηρεσία αναπτυξιακής συνεργασίας (Agence Française de Développement – AFD) δύο συμφωνίες για την παροχή, από τη δεύτερη, επιχορηγήσεων συνολικού ύψους €71 εκατ. προς την Αίγυπτο, με σκοπό την ενίσχυση των κλάδων ενέργειας και φυσικού αερίου στη χώρα. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα σχετικά οικονομικά δημοσιεύματα, η πρώτη συμφωνία, αξίας €3 εκατ., στοχεύει στη στήριξη του αιγυπτιακού ενεργειακού κλάδου, ενισχύοντας την ορθή διακυβέρνηση και τη βιώσιμη ανάπτυξη αυτού δια της παροχής τεχνικής βοήθειας στους κλαδικούς φορείς. Η δεύτερη συμφωνία, αξίας €68 εκατ., έχει αντικείμενο την κάλυψη του κόστους παράδοσης φυσικού αερίου στις φτωχότερες επαρχιακές περιοχές της χώρας και σύνδεσης αυτών με το εθνικό δίκτυο. Σημειώνεται ότι κατά την προσεχή τετραετία στοχεύεται να συνδεθούν περίπου 2,4 εκατ. νοικοκυριά από τις ανωτέρω περιοχές στο εθνικό δίκτυο αερίου, με μέσο κόστος της τάξεως των EGP2.060 για εκάστη σύνδεση. Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία του αιγυπτιακού Υπουργείου Επενδύσεων, το τρέχον χαρτοφυλάκιο αναπτυξιακών χρηματοδοτήσεων της AFD προς τη χώρα για την προσεχή τετραετία ανέρχεται σε €1 δισ., κατευθυνόμενο κυρίως προς τους τομείς μεταφορών, ηλεκτρισμού, στέγασης, υγείας, εκπαίδευσης, γεωργίας και προστασίας του περιβάλλοντος, εκ των οποίων η Αίγυπτος έχει απορροφήσει ήδη κατά τη διάρκεια του 2019 κονδύλια ύψους €200 εκατ.

Αύξηση της παραγωγής από το κοιτάσμα Zohr προβλέπεται έως το τέλος Οκτωβρίου

Όπως ανέφερε στα μέσα Οκτωβρίου ο επικεφαλής της αιγυπτιακής θυγατρικής του ιταλικού ενεργειακού ομίλου ENI, κ. De Caro, στο περιθώριο της διάσκεψης για τα υπεράκτια κοιτάσματα που έλαβε χώρα στην Αλεξάνδρεια, η παραγωγή από τα 13 φρέατα του γιγαντιαίου κοιτάσματος Zohr αναμένεται έως το τέλος του μήνα να υπερβεί τα 3 δισ. κ.π. ημερησίως, επιβεβαιώνοντας τις προηγούμενες εκτιμήσεις του αιγυπτιακού Υπουργείου Πετρελαίου και υπερβαίνοντας τις αρχικές συντηρητικές εκτιμήσεις της ENI, που προέβλεπαν ημερήσια παραγωγή στα 2,7 δισ. κ.π. στο τέλος του 2019. Σύμφωνα με τον κ. De Caro, η ENI προγραμματίζει φέτος τη διάνοιξη ακόμη 11 φρεάτων προς διερεύνηση νέων κοιτασμάτων στις περιοχές του Δέλτα Νείλου, της Δυτικής Ερήμου και του Κόλπου Σουέζ, καθώς και ακόμη 9 κατά τη διάρκεια του 2020. Σημειώνεται ότι η ENI παράγει επίσης 1,2 δισ. κ.π. φυσικού αερίου ημερησίως από το κοιτάσμα Nooros, στο Δέλτα του Νείλου, από το τέλος του 2017, όταν ολοκληρώθηκαν οι δύο πρώτες φάσεις ανάπτυξης του εν λόγω κοιτάσματος.

Υποθαλάσσιες έρευνες για την εγκατάσταση των καλωδίων ηλεκτρικής σύνδεσης με Σ. Αραβία

Όπως ανέφερε ο εγχώριος κλαδικός Τύπος, η αιγυπτιακή κρατική εταιρεία διανομής ηλεκτρισμού (EETC) ανέθεσε πρόσφατα στην ιταλική εταιρεία Prysmian Group τη διεξαγωγή υποθαλάσσιων ερευνών, στο πλαίσιο της προετοιμασίας εγκατάστασης των υποθαλάσσιων καλωδίων

που θα συνδέσουν τα ηλεκτρικά δίκτυα Αιγύπτου και Σ. Αραβίας. Σύμφωνα με κλαδικές πηγές, οι ακριβείς τοποθεσίες βύθισης των καλωδίων αναμένεται να τροποποιηθούν, με βάση τα ευρήματα από τις έρευνες της Prysmian, σε συνεργασία με τη σαουδαραβική πλευρά. Κατά τις εν λόγω πηγές, η Prysmian επελέγη μεταξύ τεσσάρων αντίστοιχων ειδικευμένων εταιρειών, ενώ η σχετική σύμβαση προγραμματίζεται να υπογραφεί πριν το τέλος του τρέχοντος έτους. Σύμφωνα με πηγές του αιγυπτιακού Υπουργείου Ηλεκτρισμού, τα υποθαλάσσια καλώδια θα έχουν μήκος 25 χλμ., αντί 16 χλμ. που είχε αρχικά σχεδιασθεί, με αποτέλεσμα την αύξηση του συνολικού κόστους του έργου κατά τουλάχιστον 30%. Οι ίδιες ως άνω πηγές συμπλήρωσαν ότι η εγκατάσταση των καλωδίων απαιτεί την προηγούμενη λήψη σειράς εγκρίσεων από διάφορους φορείς, δεδομένου ότι αυτά πρόκειται να βυθιστούν τόσο σε εθνικά όσο και σε διεθνή ύδατα. Σύμφωνα με την επικεφαλής της EETC, κα Mashaly, πέραν των σημείων βύθισης και των διαδρομών που θα ακολουθήσουν τα υποθαλάσσια καλώδια, έχουν επίσης τροποποιηθεί τόσο οι υπέργειες διαδρομές των καλωδίων, όσο και τα σημεία διασύνδεσης αυτών.

Σημειώνεται ότι η υλοποίηση του εν λόγω επενδυτικού σχεδίου είχε τεθεί προσωρινά από σαουδαραβικής πλευράς σε αναμονή, δεδομένων των μεταβολών στον όλο σχεδιασμό του που προκάλεσε ο προγραμματισμός του μεγάλου – διεθνούς εμβέλειας, με τη συνεργασία Σ. Αραβίας, Ιορδανίας και Αιγύπτου- αναπτυξιακού έργου “NEOM” (πρόκειται για μεγάλη βιομηχανική – επιχειρηματική ζώνη στον Κόλπο της Ακαμπα και πλησίον της Διώρυγας Σουέζ), εκτιμώμενου επενδυτικού κόστους \$500 δις. Σύμφωνα με εκτιμήσεις, ο επανασχεδιασμός του έργου της ηλεκτρικής διασύνδεσης Αιγύπτου – Σ. Αραβίας, ισχύος 3.000 MW, έχει προκαλέσει την αύξηση του σχετικού εκτιμώμενου συνολικού κόστους υλοποίησης, από το επίπεδο των \$1,6 δις. προηγουμένως, σε αυτό των \$2,5 δις.

Διοργάνωση Διάσκεψης για Υπεράκτια Κοιτάσματα

Το τριήμερο 15-17 Οκτωβρίου έλαβε χώρα στη Βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας η καθιερωμένη – τα τελευταία χρόνια- 10^η ετήσια διάσκεψη για τα υπεράκτια κοιτάσματα και τον κλάδο της ενέργειας γενικότερα (Mediterranean Offshore Conference), με τη συμμετοχή, μεταξύ άλλων, των επικεφαλής όλων των διεθνών πετρελαϊκών εταιρειών που δραστηριοποιούνται στην Αίγυπτο, μεταξύ των οποίων των ομίλων ENI, BP, Shell, Wintershall DEA και Edison. Κατά την έναρξη των εργασιών της διάσκεψης, το αιγυπτιακό Υπουργείο Πετρελαίου εκπροσωπήθηκε από τον πρώτο Υφυπουργό Πετρελαϊκών Υποθέσεων, κ. Saafan, ο οποίος αναφέρθηκε στη σημαντικότητα της πρωτοβουλίας της Αιγύπτου να δημιουργήσει διεθνές περιφερειακό φόρουμ για το φυσικό αέριο στην Ανατολική Μεσόγειο (EMGF), ενώ επισήμανε ότι η αιγυπτιακή παραγωγή υδρογονανθράκων έχει φθάσει σε ιστορικά υψηλά επίπεδα, της τάξεως των 1,9 εκατ. βαρελιών ισοδυνάμων πετρελαίου ημερησίως, έχοντας ταυτόχρονα ήδη από πέρσι εξασφαλίσει αυτόνομα σε φυσικό αέριο. Κατά τον κ. Saafan, οι κλάδοι πετρελαίου, φυσικού αερίου και πετροχημικών αντιπροσωπεύουν το 30% του αιγυπτιακού ΑΕΠ και απορροφούν

το 50% των εισροών άμεσων ξένων επενδύσεων. Σημειώνεται ότι επικεφαλής της οργανωτικής επιτροπής της φετινής διάσκεψης θαλασσιών κοιτασμάτων ήταν ο πρόεδρος της κρατικής εταιρείας φυσικού αερίου (EGAS) κ. El Bakly.

Η Shell σχεδιάζει να επικεντρωθεί στα υπεράκτια κοιτάσματα της Αιγύπτου

Σύμφωνα με δηλώσεις που έκανε ο εκτελεστικός αντιπρόεδρος του διεθνούς πετρελαϊκού ομίλου Royal Dutch Shell κ. Schotman, που είναι αρμόδιος για τις ερευνητικές / εξορυκτικές δραστηριότητες των κοινοπραξιών του ομίλου, η Shell προτίθεται κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2020 να ξεκινήσει τις εργασίες ανάπτυξης των κοιτασμάτων στις τρεις περιοχές παραχώρησης στις οποίες κέρδισε τους σχετικούς διεθνείς διαγωνισμούς των κρατικών εταιρειών πετρελαίου (EGPC) και φυσικού αερίου (EGAS), τον περασμένο Φεβρουάριο. Συγκεκριμένα, κατά τον κ. Schotman, η Shell πρόκειται να διανοίξει 6 φρέατα στο Δυτικό Fayoum, 5 φρέατα στην περιοχή South East Horus και 3 φρέατα στην περιοχή Νοτίου Abu Sennan. Σύμφωνα με τον κ. Schotman, ο όμιλος Shell συμμετέχει στο διεθνή διαγωνισμό για ανάπτυξη υπεράκτιων κοιτασμάτων πετρελαίου και φυσικού αερίου στην Ερυθρά Θάλασσα που έχει προκηρύξει τον περασμένο Μάρτιο ο αιγυπτιακός κρατικός όμιλος Ganoub El Wadi Petroleum Holding Company (Ganope), ενώ ενδιαφέρεται να συμμετάσχει και σε μελλοντικούς διαγωνισμούς που θα προκηρυχθούν για ανάπτυξη θαλάσσιων κοιτασμάτων στη Μεσόγειο. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με κλαδικές εκτιμήσεις περασμένου Φεβρουαρίου, ο όμιλος Shell υπήρξε ο πλέον κερδισμένος από τους δύο φετινούς μεγάλους αιγυπτιακούς διαγωνισμούς της EGPC και της EGAS, καθώς κέρδισε συνολικά 3 αναθέσεις για έρευνα πετρελαίου και 2 για έρευνα φυσικού αερίου.

Σύμφωνα εξάλλου με σχετικό εταιρικό ανακοινωθέν της 20/10 στο οποίο αναφέρθηκε ο οικονομικός Τύπος, ο όμιλος Shell προτίθεται κατά το προσεχές διάστημα να πωλήσει τα δικαιώματα που διαθέτει για έρευνα και αξιοποίηση κοιτασμάτων στη Δυτική Έρημο, με σκοπό να επικεντρωθεί στην επέκταση της δραστηριότητάς της ανάπτυξης υπεράκτιων κοιτασμάτων φυσικού αερίου στην Αίγυπτο. Όπως σχολίασαν σχετικά κλαδικές πηγές, η κίνηση αυτή εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο της παγκόσμιας στρατηγικής του ομίλου Shell, για σταδιακή «έξοδο» από τις δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης χερσαίων κοιτασμάτων, προς εκείνες ανάπτυξης αποκλειστικά θαλάσσιων κοιτασμάτων φυσικού αερίου. Όπως σημείωσε ο κλαδικός Τύπος, η Shell διαθέτει σήμερα μερίδια σε 19 συμβάσεις ανάπτυξης κοιτασμάτων πετρελαίου & φυσικού αερίου στη Δυτική Έρημο.

Οι όμιλοι EDF Renewables & Elsewedy Electric έθεσαν σε λειτουργία 2 ηλιακές μονάδες στο συγκρότημα Benban

Όπως ανέφερε ο εγχώριος κλαδικός Τύπος, οι ενεργειακοί όμιλοι EDF Renewables (Γαλλία) και Elsewedy Electric (Αίγυπτος) έθεσαν πρόσφατα σε λειτουργία δύο μονάδες παραγωγής ηλιακής ενέργειας, συνολικής συνδυασμένης δυναμικότητας 130 MW, στο μεγάλο ηλιακό συγκρότημα του Benban, στην περιοχή του Ασουάν στην Άνω Αίγυπτο. Σύμφωνα με σχετικό ανακοινωθέν του ομίλου EDF Renewables, οι δύο όμιλοι ξεκίνησαν να λειτουργούν τις ως άνω ηλιακές μονάδες τον Αύγουστο, με βάση συμφωνία 25ετούς διάρκειας με την αιγυπτιακή κρατική εταιρεία διανομής ηλεκτρισμού (EETC) για αγορά της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας. Το συνολικό κόστος των δύο ηλιακών μονάδων ανέρχεται σε \$140 εκατ. και συγχρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή τράπεζα Ανασυγκρότησης & Ανάπτυξης (EBRD) και τη γαλλική υπηρεσία αναπτυξιακής συνεργασίας (Agence Française de Développement – AFD).

Η Επρρί ανακοινώνει την εκκίνηση παραγωγής από το κοιτάσμα φ/α Baltim

Στις 13/10, ο αιγυπτιακός τεχνικός όμιλος του κλάδου υδρογονανθράκων Επρρί ανακοίνωσε ότι ξεκίνησε η παραγωγή φυσικού αερίου από το πρώτο φρέαρ στο νοτιοδυτικό κοιτάσμα του Baltim (Baltim South West), στο ανατολικό Δέλτα του Νείλου, με αρχική ποσότητα 100 εκατ. κ.π. ημερησίως, δια της χρήσης νέας πλωτής πλατφόρμας η οποία συνδέεται με τη μονάδα κατεργασίας στην περιοχή Abu Madi μέσω αγωγού μήκους 44 χλμ. Σημειώνεται ότι, όπως έχει ανακοινώσει ήδη ο όμιλος British Petroleum (BP), ο οποίος κατέχει μερίδιο 50% στην περιοχή παραχώρησης του νοτίου Baltim, μετά τη διάνοιξη πέντε ακόμη νέων φρεάτων έως τα μέσα του 2020, οι παραγόμενες ποσότητες από το εν λόγω κοιτάσμα θα ανέλθουν σε 500 εκατ. κ.π. ημερησίως. Σημειώνεται ότι ο όμιλος Επρρί ολοκλήρωσε τις εργασίες του που είχαν να κάνουν με την κατασκευή της πλωτής πλατφόρμας και με τη σύνδεση του κοιτάσματος με το εθνικό δίκτυο φυσικού αερίου, μέσω της εγκατάστασης μέρους του υποθαλάσσιου αγωγού, για τη μεταφορά του παραγόμενου αερίου.

Το Νοέμβριο τα επίσημα εγκαίνια του ηλιακού συγκροτήματος στο Benban

Σύμφωνα με πρόσφατες δηλώσεις του Υπουργού Ηλεκτρισμού κ. Shaker, στο τέλος Νοεμβρίου αναμένεται η αιγυπτιακή κυβέρνηση να εγκαινιάσει επίσημα τη λειτουργία του μεγάλου ηλιακού συγκροτήματος στο Benban, στην περιοχή Ασουάν της Άνω Αιγύπτου, που θα διαθέτει παραγωγική δυναμικότητα 1,4 GW και θα κοστίσει \$2 δισ. Σύμφωνα με τον κ. Shaker, μέχρι τώρα 29 ηλιακές μονάδες έχουν ήδη συνδεθεί με το εθνικό ηλεκτρικό δίκτυο και έχουν ξεκινήσει να λειτουργούν σε εμπορική βάση.

Επιπλέον, σύμφωνα με τον κλαδικό Τύπο, ο νορβηγικός ενεργειακός όμιλος Scatec Solar έχει ξεκινήσει την εμπορική λειτουργία και της έκτης και τελευταίας υπό κατασκευή μονάδας του στο ηλιακό συγκρότημα Benban, παραγωγικής ισχύος 65 MW, ανεβάζοντας τη

παραγωγική ισχύ των 6 συνολικά μονάδων του στο εν λόγω ηλιακό συγκρότημα σε 390 MW.

Στα 5,97 δισ. κ.π. ημερησίως η κατανάλωση φ/α στην Αίγυπτο το έτος 2018/19

Σύμφωνα με την πρόσφατα δημοσιευθείσα ετήσια έκθεση της αιγυπτιακής κρατικής εταιρείας φυσικού αερίου (EGAS), η μέση ημερήσια εγχώρια κατανάλωση αερίου στη χώρα ανήλθε σε 5,97 δισ. κ.π. κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους 2018/19, έναντι 5,75 δισ. κ.π. το έτος 2017/18. Σύμφωνα με την EGAS, οι ηλεκτροπαραγωγικές μονάδες κατανάλωσαν το 62,3% της συνολικής ανωτέρω ποσότητας φυσικού αερίου, ήτοι περίπου 3,72 δισ. κ.π. ημερησίως. Αντίστοιχα, η βιομηχανία απορρόφησε το 22,5% της συνολικής ποσότητας φυσικού αερίου, ήτοι 1,345 δισ. κ.π. ημερησίως. Ο πετρελαϊκός κλάδος απορρόφησε το 10,1% της συνολικής εγχώριας κατανάλωσης φυσικού αερίου, ενώ τα νοικοκυριά και τα οχήματα κατανάλωσαν το έτος 2018/19 304,8 εκατ. κ.π. φυσικού αερίου ημερησίως, που αντιστοιχούν σε περίπου 5,1% της συνολικής εγχώριας κατανάλωσης.

Στην ετήσια έκθεσή της, η EGAS ανέφερε επίσης ότι έως τον Ιούνιο 2019 είχαν υπογραφεί συνολικά 33 συμβάσεις παραχώρησης με διεθνείς εταιρείες υδρογονανθράκων, οι 22 από τις οποίες υπογράφηκαν από αιγυπτιακής πλευράς από την EGAS και οι υπόλοιπες 11 από την κρατική εταιρεία πετρελαίου (EGPC). Η EGAS επισήμανε ότι στη διάρκεια του οικονομικού έτους 2018/19 ανακοινώθηκαν 15 ανακαλύψεις νέων κοιτασμάτων φυσικού αερίου, οι 5 εκ των οποίων στη Μεσόγειο και οι 10 στη Δυτική Έρημο, οι οποίες συνολικά προσέθεσαν περίπου 817 δισ. κ.π. φυσικού αερίου και 2,2 εκατ. βαρέλια συμπυκνωμάτων αερίου στα αποθέματα της Αιγύπτου. Επιπλέον, σύμφωνα με την EGAS, το έτος 2018/19 ολοκληρώθηκαν και τέθηκαν σε λειτουργία 7 projects ανάπτυξης κοιτασμάτων, συνολικού επενδυτικού κόστους \$10,6 δισ., με αρχικές ποσότητες παραγωγής περίπου 1,923 δισ. κ.π. αερίου και 2.980 βαρέλια συμπυκνωμάτων ημερησίως. Επίσης, συνδέθηκαν με το εθνικό δίκτυο φυσικού αερίου 56 συνολικά φρέατα, με αρχικές ποσότητες παραγωγής περίπου 2,28 δισ. αερίου και 20,75 εκατ. βαρέλια συμπυκνωμάτων ημερησίως. Κατά την EGAS, η συνολική παραγωγή φυσικού αερίου το οικονομικό έτος 2018/19 ανήλθε σε 2,52 τρισ. κ.π., ενώ οι συνολικές πωλήσεις έφθασαν τα 2,33 τρισ. κ.π. Η EGAS επισήμανε εξάλλου ότι η συνολική ποσότητα LNG που εξήχθη από την Αίγυπτο στη διάρκεια του έτους 2018/19 ανήλθε σε 172,8 δισ. κ.π., μέσω 45 φορτώσεων από τη μονάδα υγροποίησης του Idku. Τέλος, η συνολική παραγωγή συμπυκνωμάτων αερίου έφθασε τα 31,78 εκατ. βαρέλια, η παραγωγή LPG τους 1,2 εκατ. τόνους, η παραγωγή προπανίου τους 561,2 εκατ. τόνους και η παραγωγή αιθανίου / προπανίου τους 1,262 δισ. τόνους.

Επανεκκίνηση της τροφοδότησης της Ιορδανίας με αιγυπτιακό φ/α

Σύμφωνα με κλαδικά δημοσιεύματα τέλους Οκτωβρίου, η αιγυπτιακή κρατική εταιρεία φυσικού αερίου έχει ξεκινήσει -από τις αρχές Οκτωβρίου- να προμηθεύει την Ιορδανία με ποσότητες 290 εκατ. κ.π. ημερησίως, με σκοπό την κάλυψη των αναγκών των μονάδων ηλεκτροπαραγωγής της χώρας σε αέριο, ήτοι ποσοστού 10% των συνολικών αναγκών της Ιορδανίας σε αέριο. Όπως σημείωσε ο κλαδικός Τύπος, η Αίγυπτος είχε υπογράψει με την Ιορδανία το 2004 συμφωνία 15ετούς διάρκειας για την προμήθεια της δεύτερης με ποσότητα φυσικού αερίου 250 εκατ. κ.π. ημερησίως, σε τιμή \$2,5 ανά εκατ. θερμικές μονάδες (BTU), ωστόσο, τον Απρίλιο 2012, η τότε αιγυπτιακή κυβέρνηση αύξησε την τιμή του παρεχόμενου αερίου στα \$5 ανά εκατ. BTU, με αποτέλεσμα να υπάρξει πρόβλημα με τη συνέχιση των φορτώσεων. Το Σεπτέμβριο 2018, η Αίγυπτος επανεκκίνησε τις εξαγωγές φυσικού αερίου προς την Ιορδανία, σε ποσότητες 50 έως 100 εκατ. κ.π. ημερησίως, μέσω αγωγού που συνδέει τις δύο χώρες.

Η ENI ανακοινώνει νέα ανακάλυψη υδρογονανθράκων

Στο τέλος Οκτωβρίου, ο μεγάλος ιταλικός ενεργειακός όμιλος ENI, ο οποίος δραστηριοποιείται με μεγάλη επιτυχία στην Αίγυπτο, ανακοίνωσε την ανακάλυψη νέων πηγών υδρογονανθράκων, συγκεκριμένα στην περιοχή παραχώρησης Abu Rudeis Sidri, στον κόλπο Σουέζ. Σημειώνεται ότι ο εγχώριος όμιλος Petrobel, που αποτελεί κοινοπραξία της αιγυπτιακής κρατικής εταιρείας πετρελαίου (EGPC) και της ENI, είχε προβεί σε διάνοιξη διερευνητικού φρέατος στην περιοχή, τον Ιούλιο τρέχοντος έτους. Η ENI διευκρίνισε, σε σχετική της ανακοίνωση, ότι το νέο φρέαρ αναμένεται να ολοκληρωθεί και ξεκινήσει την παραγωγή του εντός του αμέσως προσεχούς διαστήματος, με αρχικές ποσότητες περίπου 5.000 βαρελιών ημερησίως. Σημειώνεται ότι στην παρούσα φάση, η Petrobel βρίσκεται σε διαδικασία ταχείας ανάπτυξης του νέου κοιτάσματος δια της χρήσης υφιστάμενων γειτονικών υποδομών, καθώς και επανεκτίμησης της συνολικής δυναμικότητας του κοιτάσματος Sidri South, το οποίο, σύμφωνα με τις τρέχουσες εκτιμήσεις, περιέχει περίπου 200 εκατ. βαρέλια πετρελαίου.

Ο σαουδαραβικός όμιλος ACWA Power θα κατασκευάσει τη μονάδα παραγωγής ηλιακής ενέργειας στο Kom Ombo του Ασουάν

Σύμφωνα με τον οικονομικό Τύπο, στο τέλος Οκτωβρίου υπεγράφη, παρουσία του Αιγύπτιου Π/Θ κ. Madbouly, η συμφωνία αγοράς της ηλεκτρικής ενέργειας που θα παράγεται από την ηλιακή μονάδα δυναμικότητας 200 MW που θα κατασκευαστεί στην περιοχή Kom Ombo, στο Ασουάν, με επενδυτικό κόστος περίπου \$200 εκατ. Σύμφωνα με σχετική κυβερνητική ανακοίνωση, το έργο κατασκευής της μονάδας θα εκτελέσει ο μειοδότης -στο πλαίσιο σχετικού διεθνούς διαγωνισμού- σαουδαραβικός όμιλος ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ACWA Power, επί τη βάση σχήματος "Build-Own-Operate" (BOO).

Η προσφερθείσα τιμή με την οποία συμφώνησε το αιγυπτιακό Υπουργείο Ηλεκτρισμού ανέρχεται σε 2,75 σεντς ανά κιλοβατώρα, ενώ η πραγματική τιμή στην οποία θα αγοράζει το αιγυπτιακό κράτος την παραγόμενη ενέργεια ανέρχεται σε 2,48 σεντς ανά κιλοβατώρα, η οποία -σύμφωνα με τον Αιγύπτιο Υπουργό Ηλεκτρισμού κ. Shaker- αποτελεί τη χαμηλότερη που έχει επιτευχθεί από την κρατική εταιρεία διανομής ηλεκτρισμού (EETC) έως σήμερα. Όπως σημείωσε ο κλαδικός Τύπος, η ηλιακή μονάδα στο Kom Ombo αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία εντός του 2021 και να καλύπτει τις ανάγκες ηλεκτροδότησης 130.000 νοικοκυριών, ενώ η κατασκευή της υποστηρίζεται χρηματοδοτικά τόσο από τη γαλλική, όσο και από την ιαπωνική υπηρεσία αναπτυξιακής συνεργασίας (Agence Française de Développement-AFD και Japan International Cooperation Agency-JICA), αντίστοιχα.

Δημοσιεύματα περί εξαγοράς του 70% του μεριδίου της Edison στο οικόπεδο 12 της περιοχής παραχώρησης "North East Hapi" στη Μεσόγειο

Ορισμένα κλαδικά δημοσιεύματα στην Αίγυπτο ανέφεραν στο τέλος Οκτωβρίου ότι, με βάση πηγές της κρατικής εταιρείας φυσικού αερίου (EGAS), ο ιταλικός ενεργειακός όμιλος ENI εξαγόρασε πρόσφατα το 70% του μεριδίου του επίσης ιταλικού ομίλου Edison στο οικόπεδο 12 της περιοχής παραχώρησης "North East Hapi", στις βόρειες μεσογειακές ακτές της χώρας. Όπως ανέφεραν τα σχετικά δημοσιεύματα, η εν λόγω εξαγορά -εφ' όσον αληθεύει- λαμβάνει χώρα ενόσω ο ελληνικός όμιλος Energean Oil & Gas αναμένει την τελική έγκριση της εξαγοράς του συνολικού επενδυτικού χαρτοφυλακίου της Edison όσον αφορά τις δραστηριότητές της έρευνας και ανάπτυξης κοιτασμάτων πετρελαίου και φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων της στην Αίγυπτο. Σημειώνεται ότι η Edison είχε αποκτήσει μερίδιο στο ανωτέρω οικόπεδο στο πλαίσιο διεθνούς διαγωνισμού του 2015, ενώ το χαρτοφυλάκιό της στην Αίγυπτο περιλαμβάνει 3 συμβάσεις ανάπτυξης και 6 συμβάσεις έρευνας και αντιπροσωπεύει το 24% του συνολικού χαρτοφυλακίου της εταιρείας.

Ο δανικός όμιλος Vestas θα εκτελέσει το έργο κατασκευής αιολικής μονάδας στην περιοχή Ras Gharib

Σύμφωνα με κλαδικά δημοσιεύματα τέλους Οκτωβρίου, η αιγυπτιακή Αρχή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (NREA) ανέθεσε στο δανικό όμιλο Vestas το έργο κατασκευής αιολικής μονάδας στην περιοχή Ras Gharib του κόλπου Σουέζ, δυναμικότητας 250 MW. Σύμφωνα με τα δημοσιεύματα, η σχετική σύμβαση μεταξύ αιγυπτιακού κράτους και ομίλου Vestas αναμένεται να υπογραφεί έως το τέλος του τρέχοντος έτους, αφού προηγουμένως ληφθεί η συγκατάθεση των ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών οργανισμών που στηρίζουν το έργο, συγκεκριμένα της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕΠ), της γαλλικής υπηρεσίας αναπτυξιακής συνεργασίας (AFD), της γερμανικής αναπτυξιακής τράπεζας KfW, καθώς και της Ε.Ε. Κατά τον κλαδικό Τύπο, η προσφορά της Vestas υπήρξε η μόνη που εξετάστηκε από την NREA, δεδομένου ότι οι όμιλοι Siemens Gamesa και Senvion είχαν αποσύρει τις προσφορές τους. Ο επενδυτικός προϋπολογισμός του έργου εκτιμάται σε €260 εκατ. και η

κατασκευή της αιολικής μονάδας θα γίνει επί τη βάση σχήματος “Build-Own-Operate” (BOO), για λογαριασμό του ομίλου ανανεώσιμων πηγών ενέργειας Lekela Egypt, ο οποίος θα διαχειρίζεται τη λειτουργία της.

ΕΜΠΟΡΙΟ

Ο όμιλος Majid Al Futtaim εγκαινιάζει εμπορικό κέντρο στην Ηλιούπολη

Όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, τις πρώτες ημέρες του Οκτωβρίου ο εμιρατινός όμιλος Majid Al-Futtaim, ο οποίος έχει κατασκευάσει κι εκμεταλλεύεται σειρά εμπορικών κέντρων στην Αίγυπτο, ενώ επίσης διαχειρίζεται στη Μ. Ανατολή τα καταστήματα του μεγάλου γαλλικού λιανεμπορικού ομίλου Carrefour, εγκαινίασε νέο μεγάλο εμπορικό κέντρο στην περιοχή της Ηλιούπολης, στο Κάιρο, το οποίο φέρει την επωνυμία “City Center Almaza” και η κατασκευή του κόστισε EGP6,8 δις. (\$418,8 εκατ. με τρέχουσες ισοτιμίες). Το εν λόγω εμπορικό κέντρο, επιφάνειας περίπου 100.000 τετρ. μέτρων, στεγάζει 260 καταστήματα, ένα hypermarket της αλυσίδας Carrefour, καθώς και αίθουσες κινηματογράφου. Σύμφωνα με το διευθύνοντα σύμβουλο του εμιρατινού ομίλου, κ. Bejjani, «η Αίγυπτος είναι σήμερα η ταχύτερα αναπτυσσόμενη λιανεμπορική αγορά, ενώ ο όμιλος Majid Al Futtaim προγραμματίζει την περαιτέρω επέκτασή του στη χώρα». Σύμφωνα με τον υπεύθυνο της αλυσίδας Carrefour για την Αίγυπτο, κ. Graziato, η λιανεμπορική αλυσίδα αναμένεται να επενδύσει στη χώρα περίπου EGP500 εκατ. το 2020, με σκοπό το άνοιγμα 3 νέων υπεραγορών (hypermarkets) και 24 νέων σούπερ μάρκετ.

Νέος γύρος διαπραγματεύσεων για εμπορική συμφωνία Αιγύπτου-Ευρασιατικής Οικονομικής Ένωσης

Όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, βασιζόμενος σε σχετικές δηλώσεις του επικεφαλής της αιγυπτιακής υπηρεσίας εμπορικών συμβούλων κ. Antar, στις αρχές Οκτωβρίου αντιπροσωπείες της Αιγύπτου και των χωρών της Ευρασιατικής Οικονομικής Ένωσης (Ρωσία, Λευκορωσία, Καζακστάν, Κιργιστάν και Τατζικιστάν) ξεκίνησαν νέο γύρο διαπραγματεύσεων με σκοπό τη σύναψη συμφωνίας ελευθέρων συναλλαγών. Σύμφωνα με παλαιότερες δηλώσεις του Αιγύπτιου Υπουργού Εμπορίου & Βιομηχανίας κ. Nassar, η συμφωνία ελευθέρων συναλλαγών με την Ευρασιατική Οικονομική Ένωση πρόκειται να υπογραφεί έως το τέλος του 2019, ενώ στη συνέχεια οι συνομιλίες θα συνεχιστούν σε τακτική βάση –κάθε τρεις μήνες- με σκοπό την οριστικοποίηση των επιμέρους πτυχών της συμφωνίας. Θυμίζουμε ότι το Νοέμβριο 2018 ο κ. Nassar είχε υπογράψει με την ομόλογό του από πλευράς Ευρασιατικής Ένωσης, κα Nikishina, κείμενο-πλαίσιο για την εκκίνηση των σχετικών διαπραγματεύσεων.

Άρση εμποδίων στις εισαγωγές ελληνικών προϊόντων στην Αίγυπτο

Κατόπιν ενημέρωσης που μας περιήλθε από την εδώ Διπλ. Αντιπροσωπεία της Ε.Ε., στις αρχές Οκτωβρίου ο αιγυπτιακός Οργανισμός Ελέγχου Εισαγωγών-Εξαγωγών (GOEIC) προέβη στην έκδοση εγκυκλίου με την οποία διευθέτησε την αδιέξοδη κατάσταση που είχε δημιουργηθεί εξαιτίας της τροποποίησης -από τα μέσα Ιουλίου 2019- του κανονιστικού πλαισίου που διέπει τη διενέργεια επιθεωρήσεων προ φόρτωσης από εγκεκριμένους από τον GOEIC φορείς πιστοποίησης ποιότητας και τα λόγω αυτής προβλήματα που δημιουργήθηκαν σε αρκετές ελληνικές και άλλες ευρωπαϊκές επιχειρήσεις.

Συγκεκριμένα, με βάση τη νέα εγκύκλιο, ο GOEIC επιτρέπει στους μεν φορείς πιστοποίησης που είναι εγκεκριμένοι από τον ίδιο να εκδίδουν πιστοποιητικά και για επιχειρήσεις εκτός χώρας όπου αυτοί εδρεύουν, αλλά για τα πεδία στα οποία είναι διαπιστευμένοι μόνο, στους δε φορείς που δεν είναι εγκεκριμένοι από τον GOEIC αλλά διαθέτουν πιστοποίηση κατά ISO, να εκδίδουν πιστοποιητικά μόνον για επιχειρήσεις της χώρας όπου αυτοί εδρεύουν, τα οποία πρέπει να είναι επικυρωμένα από τα κατά τόπους επιμελητήρια και τις εκεί αρμόδιες αιγυπτιακές προξενικές Αρχές.

Σημειώνεται ότι το περασμένο Ιούλιο, ο ως άνω αιγυπτιακός οργανισμός είχε περιορίσει τη δυνατότητα έκδοσης πιστοποιητικών από τους φορείς πιστοποίησης, μόνον εφόσον αυτοί ήταν ήδη εγκεκριμένοι από τον GOEIC, και επίσης μόνον για τις κατηγορίες προϊόντων για τις οποίες οι ίδιοι ήταν διαπιστευμένοι διεθνώς. Ο GOEIC είχε επίσης προσθέσει τον περιορισμό όπως ο φορέας που εκδίδει την πιστοποίηση έχει έδρα στην χώρα απ’ όπου εξάγεται το προϊόν.

Στο \$1,1 δις. οι αιγυπτιακές εξαγωγές ενδυμάτων το 8μηνο 2019

Σύμφωνα με στοιχεία του αιγυπτιακού κλαδικού συνδέσμου εξαγωγέων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, οι εξαγωγές του κλάδου στη διάρκεια του οκταμήνου τρέχοντος έτους ανήλθαν σε \$1,1 δις., αυξημένες κατά περίπου 6% έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2018 (\$1,04 δις.). Σύμφωνα με τα στοιχεία, οι αιγυπτιακές εξαγωγές ενδυμάτων προς τις ΗΠΑ –που αποτελούν το μεγαλύτερο εισαγωγέα αιγυπτιακών ενδυμάτων- αυξήθηκαν κατά 22% έναντι του οκταμήνου 2018 και ανήλθαν σε \$626 εκατ., έναντι \$517 εκατ. πέρι. Τις ΗΠΑ ακολούθησαν, από πλευράς μεγέθους εισαγωγών αιγυπτιακών ενδυμάτων, οι χώρες της Ε.Ε., οι οποίες εισήγαν κατά τη διάρκεια του οκταμήνου 2019 αιγυπτιακά ενδύματα αξίας \$333 εκατ. (έναντι \$352 εκατ. το οκτάμηνο 2018, μείωση κατά περίπου 6%). Τέλος, οι αιγυπτιακές εξαγωγές ενδυμάτων προς αραβικές χώρες κατέγραψαν αύξηση κατά περίπου 29% στη διάρκεια του οκταμήνου 2019, ανερχόμενες σε \$51 εκατ., έναντι \$40 εκατ. την αντίστοιχη περσινή περίοδο, ενώ οι αντίστοιχες εξαγωγές προς αφρικανικές χώρες μειώθηκαν το οκτάμηνο 2019 κατά 50%, περιοριζόμενες σε μόλις \$1 εκατ. Σύμφωνα με κλαδικές εκτιμήσεις, ιδιαίτερα θετική επίδραση επί των αιγυπτιακών εξαγωγών ενδυμάτων προς ΗΠΑ φαίνεται ότι έχει παίζει η «στροφή» των Αμερικανών προς προμηθευτές άλλων -εκτός της Κίνας- χωρών, σε μία προσπάθειά τους για απεξάρτηση από τις εισαγωγές κινεζικών κλωστοϋ-

φαντουργικών και ενδυμάτων.

Στα \$4,21 δισ. το αιγυπτιακό εμπορικό έλλειμμα τον Ιούλιο 2019

Με βάση πρόσφατα στοιχεία της αιγυπτιακής στατιστικής υπηρεσίας (CAPMAS), το εμπορικό έλλειμμα της Αιγύπτου τον Ιούλιο τρέχοντος έτους συρρικνώθηκε κατά 18,9% σε ετήσια βάση, ανερχόμενο σε \$4,21 δισ. έναντι \$5,18 δισ. τον Ιούλιο 2018. Κατά την CAPMAS, οι αιγυπτιακές εξαγωγές μειώθηκαν τον Ιούλιο κατά 5,7% σε ετήσια βάση, φθάνοντας τα \$2,21 δισ. (έναντι \$2,35 δισ. τον Ιούλιο 2018), κυρίως λόγω των μειώσεων στις εξαγωγές προϊόντων πετρελαίου (-32,6%), αργού πετρελαίου (-9,3%), λιπασμάτων (-15,5%) και επίπλων (-22,6%). Αντιθέτως, τον Ιούλιο 2019 αυξήθηκαν οι αιγυπτιακές εξαγωγές ετοιμών ενδυμάτων (+9,7%), ζυμαρικών & διαφόρων προϊόντων διατροφής (+8,1%) και νωπών φρούτων (+13,5%). Οι αιγυπτιακές εισαγωγές κατέγραψαν τον Ιούλιο μείωση της τάξεως του 14,8% σε ετήσια βάση, ανερχόμενες σε \$6,42 δισ. έναντι \$7,53 δισ. τον Ιούλιο 2018, κυρίως λόγω των μειώσεων στις εισαγωγές πετρελαιοειδών (-24,6%), πρώτων υλών χαλυβουργίας (-37,2%), πλαστικών (-6,2%) και οχημάτων (-10%).

Workshop της Ε.Ε. για την εφαρμογή και τα αποτελέσματα της συμφωνίας σύνδεσης

Στις 16/10, η εδώ Διπλ. Αντιπροσωπεία της Ε.Ε., σε συνεργασία με εταιρείες συμβουλευτικών υπηρεσιών, διοργάνωσε σε κεντρικό ξενοδοχείο του Καΐρου ημερίδα “workshop” με τη συμμετοχή αιγυπτιακών κρατικών και επιχειρηματικών φορέων, εκπροσώπων του ντόπιου επιχειρηματικού κόσμου, αλλά και ξένων ομίλων που δραστηριοποιούνται στην Αίγυπτο, καθώς και μελών της εδώ διπλωματικής κοινότητας, με αντικείμενο την αξιολόγηση των επιπτώσεων της Συμφωνίας Σύνδεσης της Ε.Ε. με την Αίγυπτο, από την εποχή που αυτή τέθηκε σε ισχύ (το 2004) έως σήμερα.

Σημειώνεται ότι η Ε.Ε. έχει αναθέσει σε δύο ομίλους συμβούλων επιχειρήσεων, καθώς και στο «Ευρωμεσογειακό Φόρουμ Ινστιτούτων Οικονομικών Επιστημών» (“FEMISE”), την εκπόνηση μελέτης αξιολόγησης για όλες τις συμφωνίες –του ίδιου τύπου με την Αίγυπτο- που έχει υπογράψει η Ε.Ε. με τις χώρες της «μεσογειακής γειτονίας» (Αλγερία, Ιορδανία, Λίβανο, Μαρόκο και Τυνησία), στο πλαίσιο της οποίας έχει ξεκινήσει διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης, η οποία θα είναι ανοικτή έως το τέλος Νοεμβρίου 2019. Η ιστοσελίδα που παραπέμπει στη σχετική έρευνα βρίσκεται στη διεύθυνση: <https://www.fta-evaluation.com/eu-mediterranean/provide-your-input>.

Στα 1,8 εκατ. μετρικά καντάρια οι αιγυπτιακές εξαγωγές βάμβακος την περίοδο 2018/19

Σύμφωνα με στοιχεία που παρουσίασε στο τέλος Οκτωβρίου ο αιγυπτιακός οργανισμός βάμβακος (Cotton Arbitration & Testing General Organization), κατά την πλέον πρόσφατη εξαγωγική περίοδο για το βαμβάκι (Σεπτέμβριος 2018 – Σεπτέμβριος 2019), η Αίγυπτος εξήγαγε συνολικά 1,8 εκατ. μετρικά καντάρια, αξίας \$222 εκατ.

Ως μεγαλύτερη αγορά για τις αιγυπτιακές εξαγωγές βάμβακος καταγράφηκε η Ινδία. Επιπλέον, σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε το Υπουργείο Γεωργίας της Αιγύπτου τον περασμένο Αύγουστο, οι εξαγωγές βάμβακος κατά το πρώτο οκτάμηνο του 2019 ανήλθαν σε 1,74 εκατ. μετρικά καντάρια, έναντι 1 εκατ. μετρικών κανταριών το οκτάμηνο 2018.

Υπ. Γεωργίας: αύξηση των εκτάσεων καλλιέργειας σιταριού

Σύμφωνα με πηγές του αιγυπτιακού Υπουργείου Γεωργίας, η κυβέρνηση αναμένεται να αυξήσει τις εκτάσεις στις οποίες θα καλλιεργείται σιτάρι κατά τη φετινή καλλιεργητική περίοδο, σε 3,5 εκατ. feddans, έναντι 3,16 εκατ. feddans κατά την προηγούμενη περίοδο (1 feddan = 4.200 τετρ. μέτρα). Όπως ανακοίνωσε εξάλλου ο κρατικός οργανισμός ελέγχου εξαγωγών & εισαγωγών (GOEIC), η πτωτική τάση των διεθνών τιμών του σιταριού φέτος έχει ελαφρύνει κατά 13,7% τις δαπάνες του αιγυπτιακού κράτους για εισαγωγές σιταριού στη διάρκεια του πρώτου εννεάμηνου του 2019. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τον GOEIC, οι κρατικές δαπάνες για αγορά σιταριού κατά το εννεάμηνο 2019 ανήλθαν σε \$1,04 δισ., έναντι \$1,2 δισ. το εννεάμηνο 2018, παρά μάλιστα την αύξηση των εισαγόμενων ποσοτήτων, από 9,3 εκατ. τόνους το εννεάμηνο 2018 σε 9,4 εκατ. τόνους το εννεάμηνο 2019.

BIOMHXANIA

Η κυβέρνηση ανακοινώνει τη μείωση των τιμών φ/α για τη βιομηχανία

Στις 3/10, η αιγυπτιακή κυβέρνηση ανακοίνωσε τη μείωση των τιμών διάθεσης του φυσικού αερίου για συγκεκριμένους βιομηχανικούς κλάδους, μεταξύ των οποίων η τσιμεντοβιομηχανία, η μεταλλουργία και η κεραμουργία, έπειτα από επανειλημμένες προς τούτο εκκλήσεις των εκπροσώπων της εγχώριας βιομηχανίας. Η τιμή διάθεσης του φυσικού αερίου για την τσιμεντοβιομηχανία μειώθηκε στα \$6 ανά εκατομμύριο BTU (“British Thermal Units”), από \$8 που ήταν προηγουμένως. Αντίστοιχα, στους κλάδους μεταλλουργίας και κεραμουργίας, η τιμή διάθεσης του φυσικού αερίου μειώθηκε στα \$5,5 από τα \$7 ανά εκατομμύριο BTU. Η αρμόδια κυβερνητική επιτροπή αναμένεται να συνέρχεται ανά εξάμηνο, με σκοπό την αναθεώρηση των τιμών. Η εν λόγω απόφαση έγινε δεκτή με θετικά σχόλια τόσο από την Ομοσπονδία Αιγυπτιακών Βιομηχανιών (FEI), όσο και από τους εξαγωγείς δομικών υλικών & προϊόντων μεταλλουργίας. Εν τούτοις, όπως σχολίασε ο οικονομικός Τύπος και ορισμένοι κλαδικοί αναλυτές, παρά την όποια προσωρινή ανακούφιση προς την εγχώρια βιομηχανία, η μείωση των τιμών διάθεσης του φυσικού αερίου δεν αναμένεται να ασκήσει ιδιαίτερα μεγάλη και μακροχρόνια θετική επίδραση επί του κόστους παραγωγής των ανωτέρω κλάδων, οι οποίοι πάσχουν από συνολικά καθοδικές τάσεις των τιμών πώλησης των προϊόντων τους στην αγορά (εξαιτίας υπερπροσφοράς, κυρίως για τους κλάδους τσιμέντου και κεραμικών).

Η Οικονομική Ζώνη Σουέζ σκοπεύει να παραδώσει 500.000 τετρ. μέτρα για την κατασκευή της ρωσικής βιομηχανικής ζώνης

Σύμφωνα με δηλώσεις του επικεφαλής της Αρχής της Οικονομικής Ζώνης της Διώρυγας Σουέζ, κ. Zaki, η Ζώνη σκοπεύει έως το τέλος του τρέχοντος έτους να παραδώσει έτοιμες, διαμορφωμένες βιομηχανικές γαίες συνολικής έκτασης 500.000 τετρ. μέτρων για την εκεί εγκατάσταση της ρωσικής βιομηχανικής ζώνης. Ο κ. Zaki διευκρίνισε ότι ο αρχικός προγραμματισμός προέβλεπε τα έργα διαμόρφωσης των γαιών να έχουν ολοκληρωθεί έως το Μάρτιο 2020, ωστόσο η Οικονομική Ζώνη έχει εντατικοποιήσει τις εργασίες της προκειμένου να τις παραδώσει ως το τέλος Δεκεμβρίου 2019.

Σημειώνεται ότι η διμερής συμφωνία μεταξύ Αιγύπτου και Ρωσίας για τη δημιουργία ρωσικής βιομηχανικής ζώνης στην περιοχή του Ανατολικού Πορτ Σαΐντ, εντός της Οικονομικής Ζώνης της Διώρυγας Σουέζ, υπεγράφη το Μάιο 2018. Η ρωσική βιομηχανική ζώνη αναμένεται να κατασκευαστεί σε έκταση 5,25 εκατ. τετρ. μέτρων και το συνολικό επενδυτικό της κόστος ανέρχεται σε \$6,9 δισ. Τα έργα θα χρηματοδοτηθούν από το ρωσικό κρατικό επενδυτικό ταμείο Russian Direct Investment Fund (RDIF), καθώς και από αιγυπτιακούς τραπεζικούς ομίλους. Η κατασκευή της βιομηχανικής ζώνης θα λάβει χώρα σε τρεις φάσεις που αναμένεται να ολοκληρωθούν το 2031, οπότε και θα ξεκινήσει η λειτουργία των ρωσικών επιχειρήσεων που θα εγκατασταθούν εκεί. Σύμφωνα με επίσημες ρωσικές πηγές, 55 ρωσικοί επιχειρηματικοί όμιλοι έχουν ήδη εκφράσει το ενδιαφέρον τους να εγκατασταθούν και δραστηριοποιηθούν στην υπό δημιουργία ρωσική βιομηχανική ζώνη. Όπως αναφέρει ο αιγυπτιακός οικονομικός Τύπος, η ρωσική βιομηχανική ζώνη πρόκειται να εστιάσει το ενδιαφέρον της στις βιομηχανίες ξύλου, φαρμακευτικών προϊόντων και μεταλλουργίας.

Όπως ανέφεραν τα σχετικά δημοσιεύματα, ο κ. Zaki αναφέρθηκε επίσης στις εν εξελίξει διαπραγματεύσεις της Οικονομικής Ζώνης της Διώρυγας Σουέζ με τον εμιρατινό όμιλο Dubai Ports (DP World), ο οποίος διαχειρίζεται το λιμένα της Ain Sokhna στο κόλπο του Σουέζ, για την ανάπτυξη βιομηχανικών γαιών συνολικής έκτασης 40 τετρ. χλμ., στις περιοχές που γειτνιάζουν με τον ως άνω λιμένα. Σύμφωνα με τον κ. Zaki, στις εν λόγω βιομηχανικές γαίες σχεδιάζεται να δραστηριοποιηθούν βιομηχανίες από τους κλάδους ιατρικών / φαρμακευτικών προϊόντων, τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού, δομικών υλικών, υπηρεσιών logistics, κλωστοϋφαντουργίας, αυτοκινητοβιομηχανίας, τροφίμων, ενέργειας και πετροχημικών. Όπως συμπλήρωσε ο επικεφαλής της Οικονομικής Ζώνης Σουέζ, η Αρχή της Διώρυγας, η Οικονομική Ζώνη και η Dubai Ports έχουν ήδη καταλήξει σε οριστική συμφωνία για τη σύσταση κοινοπραξίας προς ανάπτυξη των ως άνω περιοχών που γειτνιάζουν με το λιμένα της Ain Sokhna.

Τέλος, ο οικονομικός Τύπος ανέφερε ότι ο κ. Zaki δήλωσε πως η Οικονομική Ζώνη Σουέζ βρίσκεται στο στάδιο της ολοκλήρωσης έργων διαμόρφωσης γαιών και δημιουργίας υποδομών, με σκοπό να είναι έτοιμη να παραδώσει συνολικές εκτάσεις 4 εκατ. τετρ. μέτρων σε ιδιώτες επενδυτές, προκειμένου να δραστηριοποιηθούν σε αυτήν.

Αιγυπτιο-ρωσικό φόρουμ βιομηχανικών προμηθευτών για την πυρηνική μονάδα της Dabaa

Στις 8 & 9/10 διεξήχθη στο Κάιρο το δεύτερο αιγυπτιο-ρωσικό επιχειρηματικό φόρουμ, με αντικείμενο την ενημέρωση και τον εντοπισμό ντόπιων βιομηχανικών προμηθευτών για την κατασκευή της μεγάλης μονάδας παραγωγής πυρηνικής ενέργειας στην περιοχή της Dabaa, στα βορειοδυτικά της Αιγύπτου, από το ρωσικό κρατικό όμιλο Rosatom. Σύμφωνα με σχετικές δηλώσεις του αναπληρωτή γενικού διευθυντή του ομίλου Rosatom, κ. Komarov, «η πυρηνική μονάδα της Dabaa αναμένεται να ξεκινήσει την παραγωγή ενέργειας από το έτος 2026, ενώ θα είναι η ασφαλέστερη πυρηνική μονάδα στον κόσμο». Σύμφωνα με σχετικές δηλώσεις εξάλλου του Αιγυπτιακού Υπουργού Ηλεκτρισμού κ. Shaker, «το αιγυπτιακό πυρηνικό πρόγραμμα για ειρηνικούς σκοπούς αναμένεται να συμβάλει στην ανάδειξη νέων βιομηχανικών κλάδων στη χώρα, οι οποίοι θα χρησιμοποιούν σύγχρονες τεχνολογίες, ανεβάζοντας έτσι το συνολικό επίπεδο ποιότητας της αιγυπτιακής βιομηχανίας».

Από αιγυπτιακής πλευράς τονίστηκε ότι έχει ήδη ληφθεί, από τον περασμένο Μάρτιο η άδεια για την τοποθεσία όπου θα εγκατασταθεί η πυρηνική μονάδα, ενώ διευκρινίστηκε ότι σήμερα διεξάγονται εργασίες διαμόρφωσης της περιοχής και ανάπτυξης των υποδομών όπου θα κατασκευαστεί η πυρηνική μονάδα, συμπεριλαμβανομένων των τηλεπικοινωνιακών υποδομών. Όπως ανέφεραν οικονομικά δημοσιεύματα, η θυγατρική της Rosatom, Atomstroyexport, προτίθεται κατά τους προσεχείς μήνες να προκηρύξει 20 διαγωνισμούς για κατασκευαστικά έργα, προμήθειες υλικών & εξοπλισμού, καθώς και υπηρεσίες διαχείρισης στο πλαίσιο του μεγάλου project δημιουργίας της πυρηνικής μονάδας στην Dabaa, ενώ ήδη βρίσκεται σε συνομιλίες με μεγάλους αιγυπτιακούς κατασκευαστικούς ομίλους, μεταξύ των οποίων οι Orascom, Hassan Allam και Arab Contractors. Σημειώνεται ότι η Atomstroyexport είχε πέρσι προκηρύξει 30 αντίστοιχους διαγωνισμούς. Σύμφωνα εξάλλου με τον αιγυπτιακό οικονομικό Τύπο, η Rosatom εξετάζει το ενδεχόμενο να δημιουργήσει βιομηχανικές μονάδες στην Αίγυπτο, σε κοινοπραξίες με εγχώριους ομίλους, με σκοπό την παραγωγή μερών και εξαρτημάτων για τη μονάδα της Dabaa.

Σημειώνεται ότι επικεφαλής της ρωσικής αντιπροσωπείας που μετείχε στο φόρουμ, αλλά και στην ευρύτερη εμβέλεια εκδήλωση “Big Industrial Week: a Gate to Africa for Russian Companies” που φιλοξενήθηκε επίσης στο Κάιρο (8-10/10) και περιελάμβανε αρκετούς μεγάλους ρωσικούς επιχειρηματικούς ομίλους, ήταν ο Υπουργός Βιομηχανίας & Εμπορίου της Ρωσίας, κ. Manturov, ο οποίος στις 9/10 έγινε δεκτός από τον Αιγύπτιο Πρόεδρο κ. Al Sisi, παρουσία των Υπουργών Επενδύσεων & Διεθνούς Συνεργασίας κας Nasr, καθώς και Εμπορίου & Βιομηχανίας, κ. Nassar.

Το Υπουργείο Εμπορίου & Βιομηχανίας επιβάλλει δασμούς τριετούς διάρκειας στις εισαγωγές χαλυβουργικών

Σύμφωνα με δημοσιεύματα του οικονομικού Τύπου, το ανώτατο διοικητικό δικαστήριο ακύρωσε πρόσφατα την –από το περασμένο καλοκαίρι– απόφαση κατώτερου διοικητικού δικαστηρίου, η οποία «πάγωνε» την επιβολή, από τα μέσα Απριλίου τρέχοντος έτους, προσωρινών δασμών στις εισαγωγές χάλυβα οπλισμού σκυροδέματος και σφαιριδίων ημικατεργασμένου σιδήρου & χάλυβα βάσει του διατάγματος υπ' αριθ. 346/2019, από το Υπουργείο Εμπορίου & Βιομηχανίας.

Σε συνέχεια της ανωτέρω απόφασης του ανωτάτου δικαστηρίου, το Υπουργείο Εμπορίου & Βιομηχανίας, δια του νέου διατάγματος υπ' αριθ. 907/2019, που δημοσιεύθηκε στην επίσημη εφημερίδα στις 12/10, επέβαλε οριστικούς αντισταθμιστικούς δασμούς, τριετούς διάρκειας, τόσο στον εισαγόμενο χάλυβα οπλισμού σκυροδέματος (reinforcing steel bars, coils & rods, υπό Κ.Δ. 7213 & 7214), όσο και στα εισαγόμενα σφαιρίδια ημικατεργασμένου σιδήρου & χάλυβα (iron / steel billets, υπό Κ.Δ. 7207), στο πλαίσιο των μέτρων διασφάλισης έναντι εισαγωγών από το εξωτερικό που έχει υιοθετήσει η αιγυπτιακή κυβέρνηση. Οι νέοι δασμοί, όσον αφορά τους δασμολογικούς κωδικούς 7213 & 7214, θα ξεκινήσουν από το επίπεδο του 25% επί της αξίας (CIF) για την περίοδο 12/10/2019 - 11/4/2020, ενώ εν συνέχεια θα μειωθούν στο 21% για την περίοδο 12/4/2020 - 11/4/2021 και στο 17% για την περίοδο 12/4/2021 - 11/4/2022. Το σχετικό διάταγμα προβλέπει εξάλλου ελάχιστους δασμούς \$125, \$105 και \$85 ανά τόνο, για εκάστη των ως άνω περιόδων, αντίστοιχα.

Όσον αφορά το δασμολογικό κωδικό 7207, οι νέοι δασμοί θα ξεκινήσουν από το επίπεδο του 16% επί της αξίας (CIF) για την περίοδο 12/10/2019 - 11/4/2020, ενώ εν συνέχεια θα μειωθούν στο 13% για την περίοδο 12/4/2020 - 11/4/2021 και στο 10% για την περίοδο 12/4/2021 - 11/4/2022. Το σχετικό διάταγμα προβλέπει εξάλλου ελάχιστους δασμούς \$74, \$60 και \$46 ανά τόνο, για εκάστη των ως άνω περιόδων, αντίστοιχα.

Σύμφωνα με πρόχειρη ενημέρωση που είχαμε από την εδώ Διπλ. Αντιπροσωπεία της Ε.Ε., η οριστικοποίηση των δασμών από αιγυπτιακής πλευράς θα πρέπει να θεωρείται τελεσίδικη, ενώ αφορά και τα ευρωπαϊκά προϊόντα, αφού η Συμφωνία Σύνδεσης επιτρέπει, κατ' αρχήν, την υιοθέτηση αντισταθμιστικών δασμών.

Η αιγυπτιακή κυβέρνηση δημοσιεύει νέο διαδικτυακό χάρτη βιομηχανικών γαιών

Στο τέλος Οκτωβρίου, η αιγυπτιακή κυβέρνηση έδωσε στη δημοσιότητα νέο διαδικτυακό χάρτη βιομηχανικών γαιών που προσφέρονται προς αξιοποίηση, στο πλαίσιο της πρώτης φάσης του σχετικού προγράμματος που υλοποιεί η αρμόδια Αρχή Βιομηχανικής Ανάπτυξης (IDA). Συγκεκριμένα, το αιγυπτιακό κράτος προσφέρει προς ανάπτυξη 2.050 βιομηχανικά οικόπεδα, διεσπαρμένα σε 13 ζώνες ανά την επικράτεια της χώρας. Σύμφωνα με την IDA, οι προσφερόμενες βιομηχανικές εκτάσεις παρέχουν 1.510 επενδυτικές ευκαιρίες σε διαφορετικούς βιομηχανικούς κλάδους, μεταξύ των οποίων παραγωγής μηχανολογικού εξοπλισμού & ηλεκτρικών συσκευών, χημικών,

κλωστοϋφαντουργικών, μεταλλουργικών και φαρμακευτικών προϊόντων, καθώς επίσης βιομηχανίας τροφίμων και εξορύξεων. Η διαδικασία υποβολής αιτήσεων για εγγραφή έχει καταληκτική προθεσμία στις 29 Νοεμβρίου.

Αύξηση του προϊόντος της μεταποίησης κατά 21,6% το 4^ο τρίμηνο 2018

Σύμφωνα με πρόσφατα δημοσιευθέντα στοιχεία της αιγυπτιακής στατιστικής υπηρεσίας (CAPMAS), το προϊόν του εγχώριου μη πετρελαϊκού βιομηχανικού τομέα κατέγραψε αύξηση της τάξεως του 21,6% στη διάρκεια του τετάρτου τριμήνου του 2018, ανερχόμενο σε EGP188,8 δισ., έναντι EGP155,3 δισ. κατά το αντίστοιχο τρίμηνο του 2018. Κατά την CAPMAS, η βιομηχανία παραγωγής άνθρακα κοκ παρήγε το 24% του συνολικού βιομηχανικού προϊόντος το τέταρτο τρίμηνο του 2018, ακολουθούμενη από τις βιομηχανίες κατεργασίας μετάλλων (21,2%) και παραγωγής τροφίμων (19,2%).

Σύμφωνα εξάλλου με πρόσφατα στοιχεία του κρατικού οργανισμού ελέγχου εξαγωγών & εισαγωγών (GOEIC), το αιγυπτιακό μη πετρελαϊκό εμπορικό έλλειμμα μειώθηκε ελαφρά το εννεάμηνο του 2019, πέφτοντας στα \$32,19 δισ., έναντι \$33,86 δισ. την αντίστοιχη περίοδο του 2018. Κατά τον GOEIC, οι μη πετρελαϊκές εξαγωγές της Αιγύπτου ανήλθαν σε \$19,2 δισ. το εννεάμηνο 2019, αυξημένες κατά 3% έναντι του εννεάμηνου 2018, με κυριότερες επιμέρους αυξήσεις στις εξαγωγές κλωστοϋφαντουργικών (+10%), μηχανολογικού εξοπλισμού & συσκευών (+9%), ενδυμάτων (+7%) και ιατρικών εφοδίων (+3%).

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

Η Αίγυπτος & η Πορτογαλία συζητούν συνεργασία στη διαχείριση λιμένων

Όπως ανέφερε το κρατικό ειδησεογραφικό πρακτορείο (MENA), τις πρώτες ημέρες του Οκτωβρίου ο επικεφαλής της Αρχής της Οικονομικής Ζώνης της Διώρυγας Σουέζ, κ. Zaki, συναντήθηκε και συζήτησε με τον επικεφαλής του οργανισμού του πορτογαλικού λιμένα Sines (στην περιφέρεια Setubal), κ. Costa, αναφορικά με τις προοπτικές ανάπτυξης διμερούς συνεργασίας και ανταλλαγής τεχνογνωσίας στον τομέα διαχείρισης λιμένων και ειδικών οικονομικών ζωνών. Σύμφωνα με σχετικό ανακοινθέν της Οικονομικής Ζώνης Σουέζ, οι δύο πλευρές συζήτησαν επίσης την ανάπτυξη συνεργασιών στους τομείς θαλάσσιας μεταφοράς φορτίων και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Οι αιγυπτιακοί σιδηρόδρομοι υπογράφουν συμφωνία με τους γερμανικούς

Όπως ανέφερε ο εγχώριος οικονομικός Τύπος, κατά την πρόσφατη επίσκεψη του Αιγύπτιου Υπουργού Μεταφορών κ. El Wazir στο Βερολίνο, υπεγράφη συμφωνία μεταξύ της κρατικής εταιρείας των αιγυπτιακών σιδηροδρόμων (ENR) και της –επίσης κρατικής– εταιρείας που διαχειρίζεται τους γερμανικούς σιδηροδρόμους (Deutsche Bahn), με αντικείμενο την παροχή από τη δεύτερη συμβουλευτικών υπηρεσιών, καθώς και υπηρεσιών εκπαίδευσης και κατάρτισης στελεχών των αιγυπτιακών σιδηροδρόμων, τόσο σε τεχνικό, όσο και σε διοικητικό επίπεδο. Κεντρικό σκοπό τη συμφωνίας αποτελεί η περαιτέρω ανάπτυξη και μεταρρύθμιση των αιγυπτιακών σιδηρο-

δρόμων, αυξάνοντας παράλληλα την ποιότητα και αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών τους, καθώς επίσης και το επίπεδο ασφάλειάς τους.

Εκκίνηση εργασιών κατασκευής ηλεκτρικής γραμμής ελαφρού σιδηροδρόμου

Όπως ανέφερε ο εγχώριος οικονομικός Τύπος στα μέσα Οκτωβρίου, ο μεγάλος αιγυπτιακός κατασκευαστικός όμιλος Hassan Allam, σε συνεργασία με άλλες κατασκευαστικές εταιρείες, έχει ξεκινήσει τις εργασίες κατασκευής της σχεδιαζόμενης γραμμής ελαφρού ηλεκτρικού προαστιακού σιδηροδρόμου υψηλής ταχύτητας που θα συνδέει τις ανατολικές περιοχές του Καΐρου Al Salam και 10th of Ramadan City με τη νέα διοικητική πρωτεύουσα. Η νέα γραμμή θα περιλαμβάνει 11 σταθμούς και θα διατρέχει απόσταση 67,8 χιλιομέτρων, εξυπηρετώντας περίπου 350 χιλ. επιβάτες ημερησίως, ενώ τα έργα κατασκευής και τελειοποίησής της θα διαρκέσουν περίοδο διετίας. Σημειώνεται ότι, όπως είχε αναφέρει ο οικονομικός Τύπος στις αρχές Οκτωβρίου, κινεζικοί εμπλεκόμενοι φορείς υπέγραψαν πρόσφατα συμβάσεις συνολικής αξίας \$571 εκατ. με επτά αιγυπτιακές κατασκευαστικές εταιρείες για την κατασκευή της γραμμής του ελαφρού ηλεκτρικού προαστιακού σιδηροδρόμου. Στις αρχές του τρέχοντος έτους, η αιγυπτιακή Εθνική Αρχή Σηράγγων (NAT) είχε υπογράψει με την κρατική Exim Bank of China συμφωνία για την παροχή χαμηλότοκης δανειακής διευκόλυνσης, συνολικού ύψους \$1,2 δισ. με σκοπό τη χρηματοδότηση του εν λόγω κατασκευαστικού έργου.

Τον Ιανουάριο 2020 θα επιλεγεί ο ανάδοχος του έργου χερσαίου λιμένα

Σύμφωνα με πρόσφατα δημοσιεύματα του οικονομικού Τύπου, τον προσεχή Ιανουάριο αναμένεται να επιλεγεί από το αιγυπτιακό κράτος ο ανάδοχος του έργου κατασκευής του χερσαίου λιμένα ("dry port", ήτοι τελωνειακού σημείου εισόδου-εξόδου και κέντρου logistics) στην περιοχή 6th of October City, στα δυτικά περίχωρα του Καΐρου. Θυμίζουμε ότι ο εν λόγω χερσαίος λιμένας πρόκειται να κατασκευαστεί σε έκταση 100 feddans (περίπου 420.000 τετρ. μέτρα), το επενδυτικό κόστος κατασκευής του εκτιμάται σε \$110 εκατ. και στοχεύει στη δημιουργία ενός σημαντικού διαμετακομιστικού κόμβου και κέντρου logistics, που θα διασυνδέεται με σημαντικούς αιγυπτιακούς θαλάσσιους λιμένες, και κυρίως το λιμένα της Αλεξάνδρειας. Η διάρκεια της σύμβασης -που θα έχει τη μορφή σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ)- θα είναι τριακονταετής. Σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα δημοσιεύματα, αναφέρονται ως διαγωνιζόμενες δύο κοινοπραξίες, που περιλαμβάνουν κατασκευαστικές εταιρείες και ομίλους διαχείρισης λιμένων και logistics, και πιο συγκεκριμένα αφ' ενός η κοινοπραξία Hassan Allam (Αίγυπτος), Concorde Logistics India (Ινδία) και PSA (Μαλαισία) και αφ' ετέρου η κοινοπραξία Elsewedy Electric (Αίγυπτος), DB Schenker Egypt (Γερμανία) και 3A International (Αίγυπτος).

Εγκαίνια κεντρικού νέου σταθμού της 3^{ης} γραμμής του μετρό Καΐρου στην Ηλιούπολη

Στις 20/10, ο Αιγύπτιος Υπουργός Μεταφορών κ. El Wazir εγκαίνιασε επίσημα το νέο μεγάλο κεντρικό σταθμό της Ηλιούπολης, επιφάνειας 10.000 τετρ. μέτρων, ο οποίος κατασκευάστηκε στο πλαίσιο της τέταρτης φάσης ανάπτυξης της γραμμής 3 του μετρό Καΐρου και, σύμφωνα με σχετικό ανακοινωθέν του Υπουργείου, είναι ο μεγαλύτερος στον ευρύτερο χώρο της Μ. Ανατολής & Β. Αφρικής. Η τέταρτη φάση ανάπτυξης της τρίτης γραμμής του μετρό Καΐρου, που εκτελείται από τους μεγάλους αιγυπτιακούς κατασκευαστικούς ομίλους Orascom Construction και Arab Contractors, περιλαμβάνει την κατασκευή 5 υπόγειων σταθμών και συνδέει τις περιοχές Ηλιούπολης, Διεθνούς Αεροδρομίου Καΐρου και Salam City. Η ολοκλήρωση των έργων επέκτασης της γραμμής 3 του μετρό αναμένεται να υλοποιηθεί το έτος 2022, με την ημερήσια μεταφορική δυναμικότητα της γραμμής να αυξάνεται τότε σε 3 εκατ. επιβάτες. Θυμίζουμε ότι τον περασμένο Ιούνιο, προτού ξεκινήσουν οι αγώνες του Κυπέλλου Εθνών Αφρικής (AFCON) που έλαβαν χώρα στην Αίγυπτο, είχαν εγκαίνιαστεί επίσημα τρεις άλλοι νέοι σταθμοί μετρό στην Ηλιούπολη, επίσης στο πλαίσιο της τέταρτης φάσης ανάπτυξης της γραμμής 3 του μετρό Καΐρου. Συγκεκριμένα, οι τρεις νέοι σταθμοί βρίσκονται στις τοποθεσίες Haroun El-Rashid, Al-Shams Club και Alf Maskan.

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Στα \$12,6 δισ. τα έσοδα από τον τουρισμό το οικονομικό έτος 2018/19

Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσιοποίησε πολύ πρόσφατα η Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου (CBE) στο πλαίσιο της δημοσίευσης του ισοζυγίου πληρωμών, τα έσοδα από το τουρισμό στη διάρκεια του οικονομικού έτους 2018/19 ανήλθαν σε \$12,6 δισ., έναντι \$9,8 δισ. στη διάρκεια του έτους 2017/18, εμφανίζοντας αύξηση κατά περίπου \$2,8 δισ., ή κατά ποσοστό 28,2%.

Αιγυπτιακή επιχειρηματική αποστολή του τουριστικού κλάδου στο Ντουμπάι

Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα αρχών Οκτωβρίου, ο κρατικός οργανισμός προώθησης τουρισμού του Ντουμπάι φιλοξένησε αιγυπτιακή αντιπροσωπεία στελεχών 26 μεγάλων τουριστικών ομίλων, υπό το Εμπορικό Επιμελητήριο Αλεξάνδρειας, με σκοπό την ενίσχυση των συνεργασιών των δύο πλευρών στο κλάδο του τουρισμού. Όπως φάνηκε από τα σχετικά δημοσιεύματα, η επίσκεψη της αιγυπτιακής αντιπροσωπείας στο εμιράτο του Ντουμπάι είχε ως στόχο κυρίως την περαιτέρω αύξηση των ροών Αιγυπτίων τουριστών προς το εμιράτο. Όπως κατέγραψε ο οικονομικός Τύπος, ο αριθμός Αιγυπτίων τουριστών που επισκέπτονται το Ντουμπάι έχει αυξηθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια, φθάνοντας τα 169 χιλ. άτομα το φθινόπωρο του 2018 και τα 184 χιλ. άτομα στη μέχρι τώρα διάρκεια του 2019, καθιστώντας την Αίγυπτο 13^η σημαντικότερη χώρα προέλευσης τουριστών που επισκέπτονται το εν λόγω εμιράτο.

Επανεναρξη πτήσεων charter από Γαλλία, Σουηδία, προς Sharm El Sheikh

Σύμφωνα με πρόσφατα οικονομικά δημοσιεύματα, οι απ' ευθείας πτήσεις charter από την πρωτεύουσα της Σουηδίας, Στοκχόλμη, καθώς και τη Γαλλία, προς το αιγυπτιακό θέρετρο του Sharm El Sheikh στο νότιο Σινά, ξαναξεκινούν έπειτα από διάστημα άνω των 8 ετών που αυτές είχαν διακοπεί. Πιο συγκεκριμένα, οι απ' ευθείας πτήσεις από τη Στοκχόλμη ξεκίνησαν ήδη στις 10/10, ενώ εκείνες από τη Γαλλία αναμένεται να ξεκινήσουν εντός του αμέσως προσεχούς διαστήματος.

Αναθεωρημένες προβλέψεις για αύξηση του μέσου επιπέδου εσόδων του τουριστικού κλάδου στην Αίγυπτο το 2019

Σε δημοσιευθείσες -το Σεπτέμβριο- αναθεωρημένες προβλέψεις του για τον τουρισμό στις χώρες Μ. Ανατολής και Β. Αφρικής κατά το έτος 2019, ο όμιλος Colliers International επισημαίνει ότι οι περιοχές υψηλής τουριστικής κίνησης στην Αίγυπτο, συγκεκριμένα το Κάιρο, το Sharm El Sheikh, η Hurghada, και η Αλεξάνδρεια, αναμένεται στη διάρκεια του τρέχοντος έτους να εμφανίσουν άνοδο του δείκτη μέσων εσόδων ανά διαθέσιμο δωμάτιο (RevPAR) κατά 10%, 35%, 24% και 25% αντίστοιχα, σε σύγκριση με το 2018. Σύμφωνα με τις νεότερες εκτιμήσεις της Colliers, για το έτος 2019 τα ποσοστά πληρότητας των ξενοδοχείων αναμένεται να φθάσουν το 80% για το Κάιρο, το 62% για το Sharm El Sheikh, το 67% για τη Hurghada και το 83% για την Αλεξάνδρεια.

Επανεναρξη βρετανικών πτήσεων προς το αιγυπτιακό θέρετρο Sharm El Sheikh

Στο τέλος Οκτωβρίου, ο Βρετανός Πρέσβης στο Κάιρο κ. Geoffrey Adams, ανακοίνωσε την -έπειτα από περίοδο τετραετίας- αναστολή της απαγόρευσης εκτέλεσης επιβατικών πτήσεων προς το αιγυπτιακό θέρετρο Sharm El Sheikh στα νότια της Χερσονήσου Σινά. Σημειώνεται ότι η απαγόρευση βρετανικών πτήσεων charter προς το Sharm El Sheikh είχε επιβληθεί από το τέλος του 2015, σε συνέχεια της συντριβής ρωσικής πτήσης charter στο Σινά, που είχε λάβει χώρα στο τέλος Οκτωβρίου εκείνου του έτους και είχε αποδοθεί σε τρομοκρατική ενέργεια. Η ανακοίνωση έγινε από το Βρετανό Πρέσβη στο πλαίσιο συζήτησης που διοργάνωσε το αιγυπτιακό Υπουργείο Τουρισμού. Ο κ. Adams συμπλήρωσε ότι η επανεναρξη των βρετανικών πτήσεων προς Sharm El Sheikh έρχεται σε συνέχεια της στενής συνεργασίας μεταξύ Βρετανών εμπειρογνομόνων σε ζητήματα ασφάλειας αερομεταφορών και των αιγυπτιακών Αρχών, καθώς επίσης ότι η βρετανική κυβέρνηση θα συνεργαστεί τώρα με τις αεροπορικές εταιρείες που επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν σε πτήσεις προς το Sharm El Sheikh, με σκοπό την κατά το δυνατόν ταχύτερη επανεναρξη των πτήσεων, που θα αυξήσει το ρεύμα Βρετανών τουριστών προς την Αίγυπτο. Σημειώνεται ότι το βρετανικό ΥΠΕΞ πρόεβη αντίστοιχα σε αναθεώρηση της ταξιδιωτικής του οδηγίας για την Αίγυπτο, μην αποτρέποντας πλέον τους Βρετανούς τουρίστες να πετούν προς και από τον ως άνω δημοφιλή αιγυπτιακό προορισμό. Απόλυτη ικανοποίηση εξέφρασε, ως ήταν αναμενόμενο, η Αιγύπτια Υπουργός Τουρισμού, κα Al Mashat. Σύμφωνα με δημοσιεύματα του αιγυπτια-

κού οικονομικού Τύπου, βασισμένα σε σχετικές εκτιμήσεις του αρμόδιου Υπουργείου Πολιτικής Αεροπορίας, οι πρώτες βρετανικές πτήσεις από το Λονδίνο προς το Sharm El Sheikh αναμένεται να ξεκινήσουν τον προσεχή Δεκέμβριο.

Σημαντική άνοδος του ιαπωνικού τουριστικού ρεύματος προς την Αίγυπτο

Ο εγχώριος οικονομικός Τύπος ασχολήθηκε στο τέλος Οκτωβρίου με δηλώσεις του διευθύνοντα συμβούλου του ιαπωνικού ταξιδιωτικού ομίλου Nirpon Travel Agency και αντιπροέδρου της ομοσπονδίας Ιαπώνων τουριστικών πρακτόρων (JATA) κ. Horisaka, σύμφωνα με τις οποίες κατά την περίοδο Απριλίου – Οκτωβρίου 2019 εκτελέστηκαν συνολικά περίπου 900 πτήσεις από την Ιαπωνία προς την Αίγυπτο, ενώ υπάρχει αυξανόμενη ζήτηση από Ιάπωνες τουρίστες να επισκεφθούν τη χώρα. Οι ως άνω δηλώσεις του κ. Horisaka έλαβαν χώρα στο πλαίσιο συνάντησής του με την Αιγύπτια Υπουργό Τουρισμού κα Al Mashat, στο περιθώριο της αιγυπτιακής εθνικής συμμετοχής στη διεθνή τουριστική έκθεση Tourism Expo Japan 2019 που έλαβε χώρα στο διάστημα 24-27 Οκτωβρίου στην Οσάκα. Σύμφωνα με την κα Al Mashat, ο αριθμός των Ιαπώνων τουριστών που επισκέφθηκαν την Αίγυπτο από τον Ιανουάριο έως το Σεπτέμβριο 2019 αυξήθηκε κατά 38,2% έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2018.

ΣΟΥΔΑΝ

Προσπάθεια προσέλκυσης ξένων επενδύσεων στον κλάδο υδρογονανθράκων

Στο τέλος Σεπτεμβρίου, η νέα σουδανική κυβέρνηση εξέφρασε την υποστήριξή της σε κάθε επενδυτική πρωτοβουλία στον εγχώριο κλάδο υδρογονανθράκων και πιο συγκεκριμένα στην ανάπτυξη και αξιοποίηση κοιτασμάτων πετρελαίου και φυσικού αερίου. Όπως δήλωσε χαρακτηριστικά ο Υπουργός Ενέργειας & Ορυκτών κ. Adel Ali Ibrahim, «καλωσορίζουμε οποιονδήποτε επιθυμεί να επενδύσει στο Σουδάν σε έργα έρευνας και ανάπτυξης κοιτασμάτων με σκοπό την παραγωγή πετρελαίου και φυσικού αερίου». Ο Σουδανός Υπουργός δεσμεύθηκε εξάλλου ότι η κυβέρνηση πρόκειται να βελτιώσει το επενδυτικό κλίμα και να απαλείψει τα εμπόδια που υπάρχουν στη διενέργεια επενδύσεων, ώστε να προσελκύσει ξένους επενδυτές. Οι ως άνω δηλώσεις έγιναν κατά τη συνάντηση που είχε ο κ. Ibrahim με αντιπροσωπεία του εμπρατίνου πετρελαϊκού ομίλου Dragon Oil, στην πρωτεύουσα Χαρτούμ. Η σουδανική κυβέρνηση επιδιώκει να αυξήσει την παραγωγή της χώρας σε πετρέλαιο από το τρέχον χαμηλό επίπεδο των 120 χιλ. βαρελιών ημερησίως, δεδομένου ότι, από την απόσχιση του πετρελαιοπαραγωγού Νοτίου Σουδάν που έλαβε χώρα το 2011, το Σουδάν έχει απολέσει περίπου τα 2/3 της πρότερης συνολικής παραγωγής του.

Ενδυνάμωση οικονομικών δεσμών & συνεργασιών Σουδάν-Γαλλίας

Κατά την πρόσφατη επίσκεψη του κ. Hamdok στη Γαλλία –η οποία υπήρξε η πρώτη χώρα που υποδέχθηκε τη νέα σουδανική κυβέρνηση- ο νέος Σουδανός Π/Θ, πέραν της συνάντησης που είχε με το Γάλλο Πρόεδρο κ. Macron, συναντήθηκε επίσης με τον Υπουργό Οικονομίας & Οικονομικών κ. Le Maire, παρουσία και του Σουδανού Υπουργού Οικονομικών & Προγραμματισμού κ. Al-Badawi. Σε συνέχεια της εν λόγω συνάντησης, ο κ. Al-Badawi δήλωσε σχετικά ότι συζητήθηκαν τα προαπαιτούμενα προκειμένου να επιτευχθεί οικονομική ανάπτυξη στο Σουδάν, καθώς και να προχωρήσουν οι οικονομικές μεταρρυθμίσεις που προωθεί η νέα κυβέρνηση, όπως επίσης να επιτευχθεί η επανενσωμάτωση της χώρας στο διεθνές πολιτικό, οικονομικό και αναπτυξιακό σύστημα. Επίσης, συζητήθηκε ο ρόλος που μπορεί να διαδραματίσει η Γαλλία στην επίτευξη της εξόδου της χώρας από τον κατάλογο χωρών που στηρίζουν την τρομοκρατία, καθώς και στην υποστήριξη του Σουδάν εντός του πλαισίου της πρωτοβουλίας Παγκόσμιας Τράπεζας & Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ) για τις υπερχρεωμένες φτωχές χώρες (HIPC), δεδομένου ότι η Γαλλία αποτελεί έναν από τους μεγαλύτερους πιστωτές του Σουδάν, μεταξύ των μελών της Λέσχης των Παρισίων. Σύμφωνα με σχετικές δηλώσεις του κ. Al-Badawi, το μεγαλύτερο μέρος του χρέους του Σουδάν συνίσταται σε τόκους, καθώς και προσαυξήσεις ένεκα μη έγκαιρης αποπληρωμής των σχετικών δόσεων. Σύμφωνα με εκτιμήσεις που δημοσιεύονται στο διεθνή οικονομικό Τύπο, το ύψος του εξωτερικού χρέους του Σουδάν ανερχόταν το Δεκέμβριο 2017 σε \$47,1 δισ.

Όπως ανέφερε εξάλλου ο οικονομικός Τύπος, τις πρώτες ημέρες του Οκτωβρίου αφίχθη στο Χαρτούμ αντιπροσωπεία του ΔΝΤ, με σκοπό να διεξάγει συζητήσεις με τη νέα κυβέρνηση επί του οικονομικού προγράμματός της.

WB: «μακρύς ο δρόμος για ελάφρυνση του εξωτερικού χρέους του Σουδάν»

Σύμφωνα με πολύ πρόσφατες δηλώσεις της αρμόδιας διευθύντριας της Παγκόσμιας Τράπεζας για το Σουδάν, κας Turk, που έγιναν στο πλαίσιο οικονομικού / επενδυτικού συνεδρίου που έλαβε χώρα στο Χαρτούμ στις 3/10 παρουσία του Π/Θ κ. Hamdok και υψηλών αξιωματούχων της σουδανικής κυβέρνησης, «προτού καταστεί επιλέξιμη για ένταξη σε πρόγραμμα ελάφρυνσης του εξωτερικού της χρέους, η χώρα πρέπει προηγουμένως να έχει εκπληρώσει ορισμένα κριτήρια, περιλαμβανομένης της αντιμετώπισης των οικονομικών προβλημάτων της που χρήζουν άμεσης επίλυσης, καθώς και της καταπολέμησης της φτώχειας, προκειμένου να πείσει τη διεθνή κοινότητα σχετικά με τη βιωσιμότητα της οικονομίας της». Κατά την κα Turk, «προτού παράσχουν ελάφρυνση του χρέους και πρόσβαση σε διεθνείς πηγές κεφαλαίων, οι διεθνείς χρηματοδοτικοί οργανισμοί θα πρέπει να πεισθούν ότι το Σουδάν δεν πρόκειται να υπερχρεωθεί εκ νέου και ότι η σουδανική οικονομία ευρίσκεται σε προσδιορισμένο μονοπάτι βιώσιμων μεταρρυθμίσεων και σταδιακής αποπληρωμής παλαιότερων διεθνών της υποχρεώσεων».

Προς αναδιαπραγμάτευση εκκρεμής πετρελαϊκής οφειλής του Νοτίου Σουδάν

Όπως ανέφερε ο σουδανικός οικονομικός Τύπος στις αρχές Οκτωβρίου, η κυβέρνηση του Νοτίου Σουδάν ανακοίνωσε ότι επαναδιαπραγματεύεται με την κυβέρνηση του Σουδάν το διακανονισμό εκκρεμούς από πλευρά της οφειλής της τάξεως των \$600 εκατ. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα σχετικά δημοσιεύματα, η κυβέρνηση του Νοτίου Σουδάν, η οποία υπέγραψε το έτος 2012 συμφωνία με το Σουδάν για καταβολή ποσών συνολικού ύψους \$3 δισ. για την απόσχιση του Νοτίου Σουδάν από το Σουδάν το 2011, ως αποζημίωση για το γεγονός ότι δια της απόσχισης αποστερούσε το Σουδάν από το 70% των πετρελαϊκών του αποθεμάτων –τα οποία βρίσκονται στο Νότιο Σουδάν- βλέποντας ότι δεν θα μπορέσει να αποπληρώσει την υπολειπόμενη οφειλή –ύψους \$600 εκατ.- έως το Δεκέμβριο 2019, που αποτελεί την καταληκτική προθεσμία με βάση τη συμφωνία, προσπαθεί να βρει εναλλακτική συμβιβαστική λύση με την κυβέρνηση του Σουδάν. Σύμφωνα με σχετικές δηλώσεις του Υπουργού Πετρελαίου του Νοτίου Σουδάν, κ. Chuang, η κυβέρνηση της χώρας του έχει μέχρι τώρα αποπληρώσει πετρελαϊκές αποζημιώσεις ύψους \$2,4 δισ. στη βόρεια γείτονά της. Σύμφωνα με τον κ. Chuang, οι επίσημες συνομιλίες για την επιμήκυνση της συμφωνίας πετρελαϊκών αποζημιώσεων προς το Σουδάν πρόκειται να ξεκινήσουν έως το τέλος Οκτωβρίου. Ο Νοτιοσουδανός Υπουργός διευκρίνισε επίσης ότι μέχρι τώρα, η καταβολή των εν λόγω αποζημιώσεων διενεργείται μέσω της έκπτωσης ύψους \$15 ανά βαρέλι νοτιοσουδανικού πετρελαίου που τυγχάνει επεξεργασίας σε διυλιστήρια του Σουδάν.

Το ήμισυ της βοήθειας από Σ. Αραβία & ΗΑΕ έχει λάβει το Σουδάν

Σύμφωνα με πρόσφατες δηλώσεις του Σουδανού Υπουργού Οικονομικών κ. Al-Badawi, η χώρα έχει μέχρι στιγμής λάβει το ήμισυ της συνολικής βοήθειας που της είχαν υποσχεθεί η Σ. Αραβία και τα ΗΑΕ τον περασμένο Απρίλιο, συνολικού ύψους \$3 δισ. Κατά τον κ. Al-Badawi, οι κυβερνήσεις της Σ. Αραβίας και των ΗΑΕ έχουν μέχρι τώρα εμβάσει κεφάλαια συνολικού ύψους \$500 εκατ. στην κεντρική τράπεζα του Σουδάν, ενώ έχουν επίσης παραδώσει βοήθεια σε είδος (πετρελαιοειδή, σιτάρι και αγροτικά εφόδια) συνολικής αξίας \$1 δισ. Σύμφωνα με το Σουδανό Υπουργό Οικονομικών, σε πρόσφατες συναντήσεις που είχε ο ίδιος με τους πρεσβευτές των δύο ανωτέρω χωρών, συμφωνήθηκε χρονοδιάγραμμα για την ολοκλήρωση των χορηγιών βοήθειας με βάση τις δεσμεύσεις αυτών, το αργότερο έως το τέλος του 2020.

Ανοδος του δείκτη πληθωρισμού στο Σουδάν το Σεπτέμβριο

Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία της στατιστικής υπηρεσίας του Σουδάν, ο ρυθμός πληθωρισμού το Σεπτέμβριο τρέχοντος έτους κατέγραψε ελαφρά αύξηση στο επίπεδο του 53,35%, έναντι 53,13% τον Αύγουστο και 52,59% τον Ιούλιο. Κατά τα στοιχεία, ο ρυθμός πληθωρισμού σε αστικές περιοχές το Σεπτέμβριο ανήλθε σε 51,3%, έναντι 50,39% τον Αύγουστο. Επίσης, η ισοτιμία της σουδανικής λίρας προς το δολλάριο παρέμεινε περίπου σταθερή, στις 70 λίρες ανά δολλάριο (τιμή αγοράς) και στις 72

λίρες ανά δολλάριο (τιμή πώλησης), αντίστοιχα. Οικονομικά δημοσιεύματα επισήμαναν πως υπάρχει γενικότερη απροθυμία για την πώληση συναλλάγματος από ιδιώτες, δεδομένου ότι αυτοί αναμένουν υποτίμηση του εθνικού νομίσματος εντός της αμέσως προσεχούς περιόδου.

Συμφωνία Σουδάν με Αιθιοπία για κατασκευή πετρελαιαγωγού

Όπως ανέφερε ο σουδανικός οικονομικός Τύπος, στις 11/10, οι Υπουργοί Ενέργειας του Σουδάν και της Αιθιοπίας, κ.κ. Ibrahim και Bekele, αντίστοιχα, που συναντήθηκαν στο πλαίσιο επίσημης επίσκεψης του νέου Σουδανού Π/Θ κ. Hamdok στην Αντίς Αμπέμπα, συμφώνησαν στην από κοινού δημιουργία πετρελαιαγωγού που θα συνδέει τις δύο χώρες. Σύμφωνα δε με το κρατικό ειδησεογραφικό πρακτορείο (SUNA), οι κυβερνήσεις των δύο χωρών πρόκειται να προσκαλέσουν το Νότιο Σουδάν να συμμετάσχει σε έργο διασύνδεσης του αγωγού με τα δικά του, πλούσια πετρελαιϊκά κοιτάσματα, «προς το συμφέρον όλων των χωρών της περιοχής». Κατά τον κ. Ibrahim, στο πλαίσιο της συνάντησής του με τον Αιθίοπα Υπουργό συζητήθηκε επίσης η προοπτική επέκτασης της δυναμικότητας του λιμένα του Port Sudan, με στόχο την υποδοχή και εξυπηρέτηση μεγαλύτερου αριθμού πλοίων και τάνκερ.

Το ΔΝΤ διατηρεί τις αρνητικές του προβλέψεις για την οικονομία του Σουδάν

Στην ετήσια έκθεσή του για την παγκόσμια οικονομία, με τίτλο “World Economic Outlook”, η οποία δημοσιεύτηκε στις 15/10, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) διατήρησε τις αρνητικές τους προβλέψεις για συρρίκνωση της σουδανικής οικονομίας, τόσο φέτος, όσο και του χρόνου. Συγκεκριμένα, στην έκθεσή του το ΔΝΤ αναφέρει ότι έπειτα από τη μείωση του ΑΕΠ της χώρας το 2018 κατά 2,2%, η σουδανική οικονομία αναμένεται να συρρικνωθεί περαιτέρω κατά 2,6% φέτος και κατά 1,4% το 2020. Το ΔΝΤ αναμένει ότι ο πληθωρισμός φέτος θα μειωθεί έναντι του 2018, σε 50,4% (έναντι 63,3% πέρσι), ωστόσο του χρόνου εκτιμάται ότι αυτός θα εκτιναχθεί και πάλι στο 62,1%. Κατά το ΔΝΤ, η πτώση της κυβέρνησης Al-Bashir μπορεί να αποδοθεί κατά το μεγαλύτερο μέρος στη σοβαρή επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης του Σουδάν, η οποία σημαδεύτηκε από ελλείψεις σε τρόφιμα και καύσιμα, αλλά και μετρητών στις τράπεζες. Σύμφωνα με το ΔΝΤ, η νέα κυβέρνηση της χώρας έχει αναγγείλει σχέδιο οικονομικής διάσωσης της χώρας, διάρκειας 9 μηνών, με στόχο την άμεση αντιμετώπιση των ελλείψεων σε βασικά αγαθά, την κάμψη του πληθωρισμού και τη διατήρηση των κρατικών επιδοτήσεων του ψωμιού και των καυσίμων, σε μεσοπρόθεσμη βάση. Κατά τον οικονομικό Τύπο της χώρας, ο μη εισέτι αποχαρκτηρισμός του Σουδάν ως χώρας που υποθάλπει την τρομοκρατία από τις ΗΠΑ, δεν επιτρέπει προς το παρόν την εκταμίευση οιασδήποτε οικονομικής βοήθειας από την Ουάσιγκτον, ούτε ελάφρυνσης του εξωτερικού χρέους της χώρας, αλλά ούτε και χρηματοδότησης από το ΔΝΤ και την Παγκόσμια Τράπεζα.

Δέσμευση χωρών – δωρητών για στήριξη της σουδανικής οικονομίας

Σύμφωνα με σουδανικές δημοσιογραφικές πηγές, στο τέλος Οκτωβρίου ομάδα χωρών-δωρητών που στηρίζουν τη διαδικασία πολιτικής μετάβασης του Σουδάν και τη σταθεροποίηση της οικονομίας του, συμφώνησαν –σε συνέχεια σχετικής συνάντησης που είχαν πραγματοποιήσει στο περιθώριο της ετήσιας συνόδου της Παγκόσμιας Τράπεζας στην Ουάσιγκτον- να συστήσουν καταπιστευματικό ταμείο με σκοπό την προώθηση των οικονομικών μεταρρυθμίσεων που προωθεί η νέα σουδανική κυβέρνηση. Όπως ανέφεραν τα σχετικά σουδανικά δημοσιεύματα, οι ΗΠΑ παράλληλα προτίθενται να ξεκινήσουν συνομιλίες με την κυβέρνηση της χώρας προκειμένου να βγάλουν το Σουδάν από τον κατάλογο των χωρών που προωθούν την τρομοκρατία. Κατά τα δημοσιεύματα, στην ομάδα χωρών-δωρητών του Σουδάν (πρωτοβουλία της οποίας ηγούνται οι ΗΠΑ) περιλαμβάνονται η Αίγυπτος, η Γαλλία, η Γερμανία, η Σ. Αραβία, η Νορβηγία, το Κατάρ, τα ΗΑΕ, η Βρετανία, η Ε.Ε., καθώς και οι Ιταλία, Φινλανδία και Σουηδία ως παρατηρητές, αλλά και αρκετοί διεθνείς οργανισμοί (Ηνωμένα Έθνη, Αφρικανική Ένωση) και χρηματοδοτικοί οργανισμοί (Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, Παγκόσμια Τράπεζα, Αφρικανική Τράπεζα Ανάπτυξης).

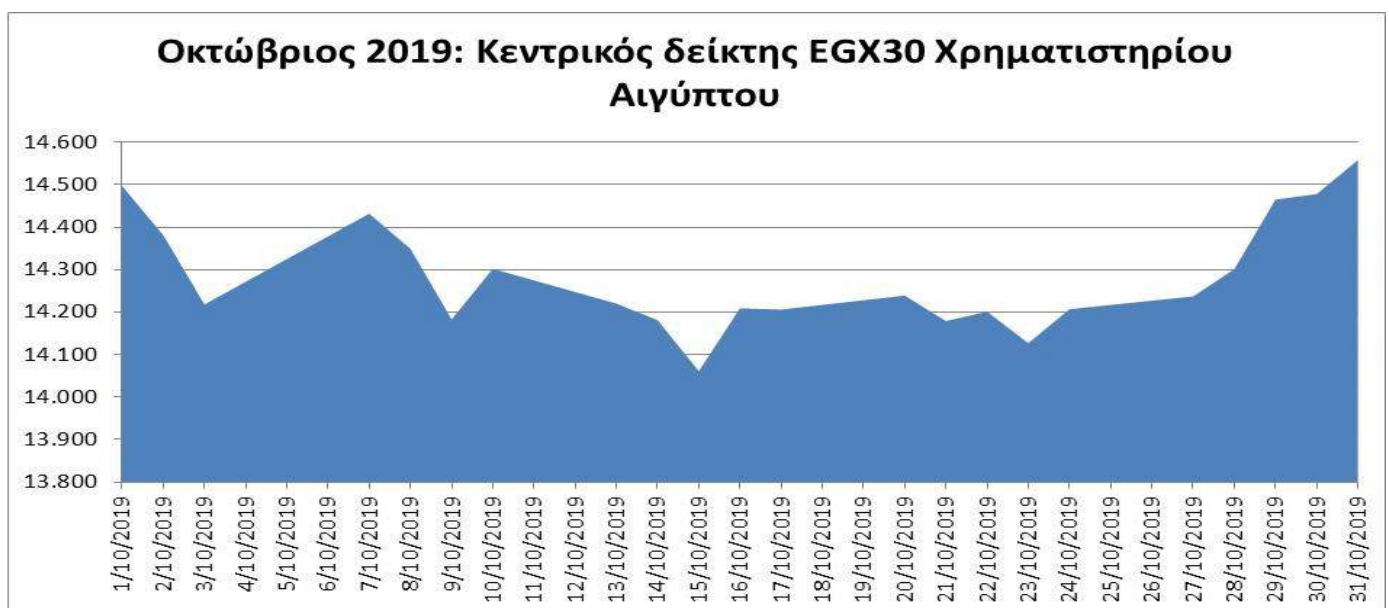
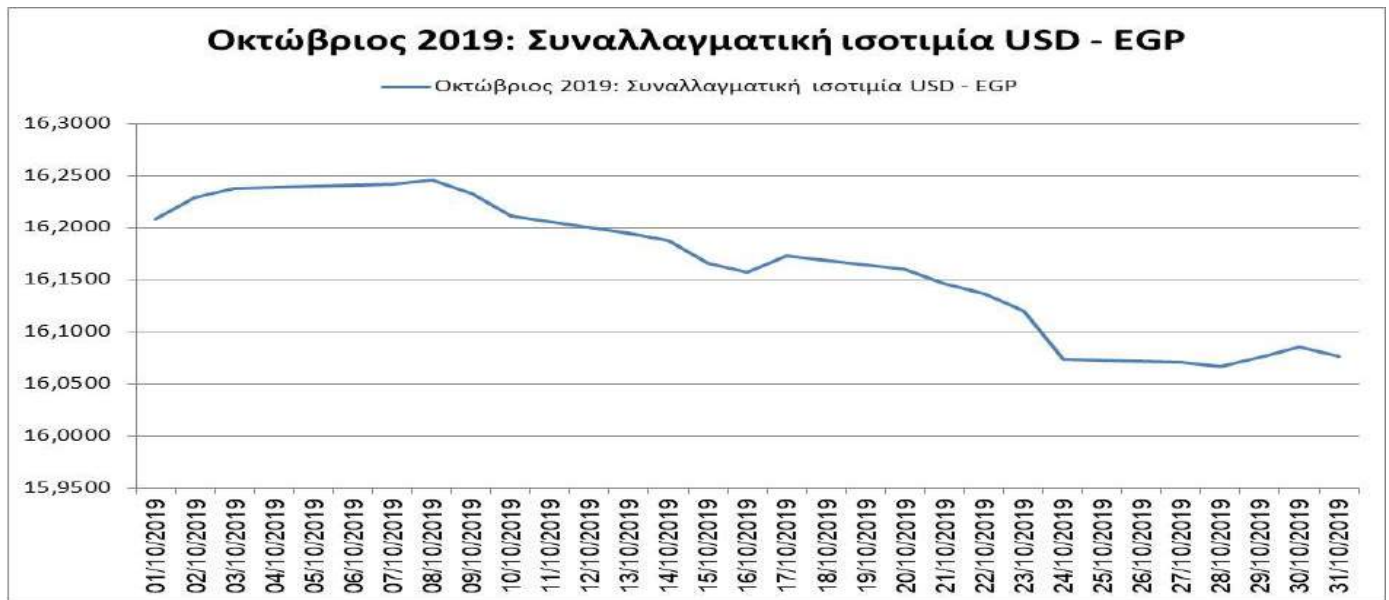
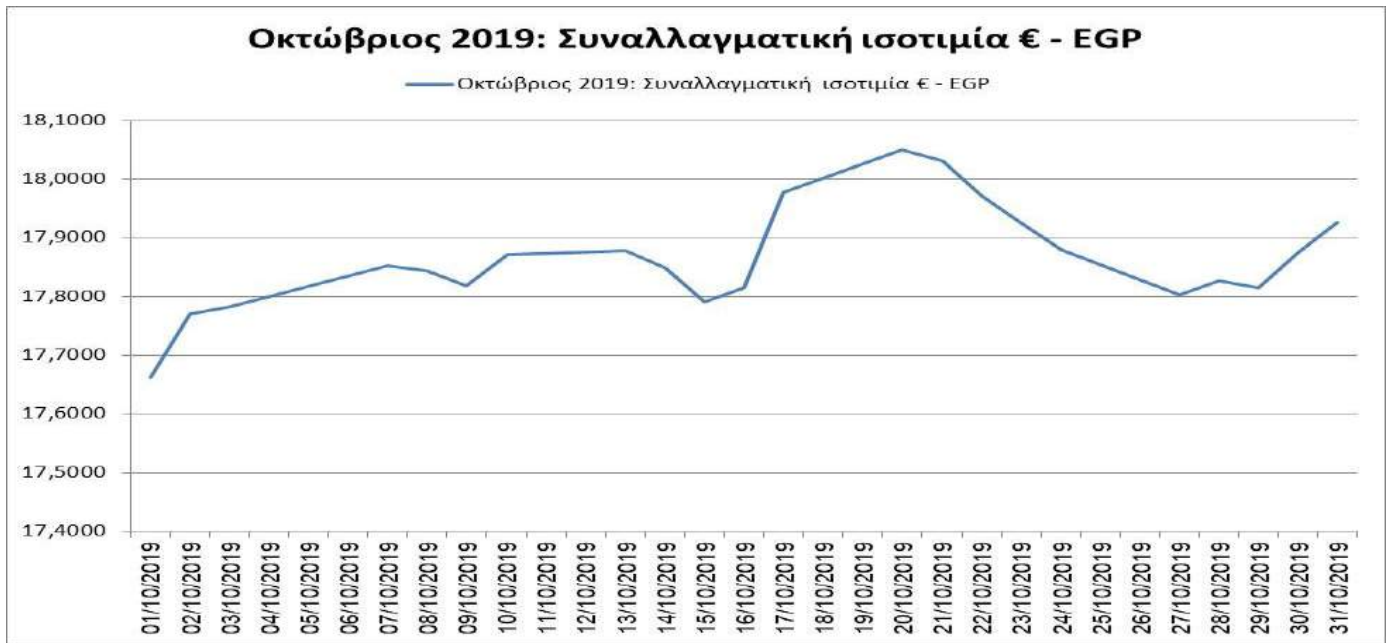
Περαιτέρω υποτίμηση της σουδανικής λίρας

Στο τέλος Οκτωβρίου, η σουδανική λίρα υποτιμήθηκε περαιτέρω έναντι του δολλαρίου στην παράλληλη, ανεπίσημη αγορά συναλλάγματος, πέφτοντας στις 76 λίρες ανά δολλάριο (τιμή αγοράς) έναντι 75 λιρών ανά δολλάριο στα μέσα Οκτωβρίου. Σημειώνεται ότι η επίσημη ισοτιμία της σουδανικής λίρας προς το δολλάριο έχει καθοριστεί από την Κεντρική Τράπεζα της χώρας στις 45 λίρες ανά δολλάριο. Εγχώριοι οικονομικοί αναλυτές αποδίδουν την περαιτέρω πτώση της σουδανικής λίρας έναντι του δολλαρίου αφ' ενός στην έλλειψη βελτίωσης των μακροοικονομικών δεικτών και της οικονομικής κατάστασης της χώρας και αφ' ετέρου στην πτώση των εξαγωγών.

Η Ε.Ε. δεσμεύει κονδύλια €466 εκατ. για βοήθεια προς το Σουδάν

Σύμφωνα με πηγές του σουδανικού ΥΠΕΞ, η Ε.Ε. έχει δεσμεύσει κονδύλια ύψους €466 εκατ. για την παροχή οικονομικής και ανθρωπιστικής βοήθειας προς το Σουδάν. Στο τέλος Οκτωβρίου, υψηλόβαθμο κλιμάκιο της Ευρ. Επιτροπής επισκέφθηκε για δύο ημέρες τη σουδανική πρωτεύουσα, Χαρτούμ, για συνομιλίες με Σουδανούς αξιωματούχους. Σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση της Διπλ. Αντιπροσωπείας της Ε.Ε. στο Χαρτούμ, «σκοπός της επίσκεψης ήταν η συνέχιση του διαλόγου με τη νέα κυβέρνηση του Σουδάν με σκοπό τη στήριξη της διαδικασίας πολιτικής και οικονομικής μετάβασης της χώρας». Η ίδια πηγή επιβεβαίωσε ότι τα κράτη μέλη της Ε.Ε. αναμένεται να παράσχουν οικονομική βοήθεια ύψους €200 εκατ. σε πρώτη φάση, ενώ σε δεύτερη φάση θα παράσχουν ακόμη €141 εκατ., καθώς και €125 εκατ. ανθρωπιστικής βοήθειας.

Event:	Ceramica Exhibition
Duration:	14-17/11/2019
Tel., fax:	+(202) 2082-2137 – 2082-2108, 2082-2109 Mobile: +(20) 100-3648329, fax: +(202) 2082-2137
Website, e-mail:	http://ceramicamarket.com , info@ceramicamarket.com , info@greenlandexpo.net
Organizer:	Green Land for Organizing Exhibitions & Conventions
Location:	Cairo International Convention & Exhibition Center (Halls 1, 2, 3)
Event:	Cairo ICT 2019
Duration:	1-4/12/2019
Tel.:	+(202) 2691-0792-96
Website, e-mail:	https://cairoict.com , cairoict@cairoict.com , inquiries@cairoict.com
Organizer :	Trade Fairs International
Location:	New Egypt International Exhibition Center
Event:	Cairo Wood Show
Duration:	5-8/12/2019
Tel.:	+(20) 114-5022333
Organizer:	Strategic Group
Location:	Cairo International Convention & Exhibition Center (Halls 4, 5)
Event:	Pacprocess Middle East Africa 2019, Processing & Packaging
Duration:	9-11/12/2019
Tel., fax:	+(202) 2537-8949, 2524-5187/88, +(20) 100 1073013, +(961) 5 959 111 Ext. 118, fax: +(202) 2524-5199 (Mrs. Margrete Jibril, Mr. Tamer Safwat, Local inquiries) +(961) 5 955 361 (Mr. Ghassan Nawfal, International inquiries)
Website, e-mail:	http://pacprocess-mea.com , info@pacprocess-mea.com , localsales@pacprocess-mea.com
Organizer:	IFP Group / Konzept Egypt / Messe Dusseldorf
Location:	New Egypt International Exhibition Center
Event:	Food Africa 2019 Exhibition
Duration:	9-11/12/2019
Tel., fax:	+(202) 2524-5187/88, +(9615)-959111, ext. 118, fax: +(202) 2524-5199
Website, e-mail:	http://www.foodafrica-expo.com , dalia.kabeel@konzept-egypt.com , ghassan.nawfal@ifpexpo.com
Organizer:	IFP Egypt Co., Konzept Exhibitions & Event Management
Location:	New Egypt International Exhibition Center
Event:	Automech Formula 2019
Duration:	17-21/12/2019
Tel.:	+(202) 2322-6969
Website, e-mail:	https://www.automech-formula.com/en/home.html , info@automech-formula.com , yassmina.yasser@informa.com , info.egypt@informa.com
Organizer:	Informa Co.
Location:	New Egypt International Exhibition Center

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑ ΣΤΗΝ ΑΙΓΥΠΤΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΚΑΪΡΟΥ

Πρόεδρος: κ. Αντώνιος Διαμαντίδης
17 Soliman El Halaby St. From Emand El Din, Down Town Cairo,
Τηλ: 00202-25741190, Φαξ : 00202-25754970
e-mail: info@greekchambercairo.com,
admin@greekchambercairo.com
website: http://www.greekchambercairo.com/docs_en/

**ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ**

Πρόεδρος: κ. Βύρων Βαφειάδης
18 Sidi El Metwaly St, Alexandria
Τηλ : 00203-4868583, Φαξ: 00203-4862698
E-mail: greekchamber@link.net

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΚΑΪΡΟ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

18, Aisha El Taymoureya, Garden City
Cairo - Egypt

Tel. 27948482 - Fax. 27940684

E-mail: ecocom-cairo@mfa.gr

[http://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/
office/811](http://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/811)